Интервю

Вето Христов за лошите закони за земята

Стр. 11

Бартер

Работници залагат венчални халки за хляб

Стр. 2

Криза

С 1 млрд. лв. са намалели приходите на общините

Стр. 4

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

ЧЕТВЪРТЪК 1 МАРТ 2012
ГОДИНА 21 БРОЙ 51 (6155)

www.duma.bg

Честита Баба Марта!

Съпричастност

Нели Топалова остана без коса, подкрепяйки онкоболни

Стр. 28

Портфейл

По-скъп ток от юли поискаха ЕРП-тата

Стр. 6

Предизборно

Колко струват обещанията на кандидатите за Кремъл

Стр. 10

Няколко ДУМИ

Ина МИХАЙЛОВА

Феномен

Целогодишно се наслаждаваме на театъра, който разиграват доброто и лошото ченге. Лошото са монополистите, а доброто - Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР). Поредната сцена от театралната постановка започна вчера. Доставчиците на ток пак поискаха безумно увеличение на цените *(стр. 6)*. Кой колкото душа има. В аванс. С мотиви инфлация, международно положение, либерализация, енергийна ефективност и какво ли още не. И с поредното вричане, че парите ще отидат за подобряване на мрежата.

Сега очакваме на сцената да се появи доброто ченге. Което да размаха пръст, да не позволи на електроразпределителните дружества чак толкова да увеличат печалбата си, да ги порицае публично, че не си изпълняват инвестиционните програми... и да се скрие зад завесата.

Вчера в постановката игра енергото. Парното, водата и природният газ също ще се появят. Ще блеснат нагло и ще оберат освирквания. За ДКЕВР ще останат "благодарностите". За "отвоюваната" по-ниска цена за потребителите? Нима! Не само.

На сцената оставаме ние. С жиците, които ще продължат да се късат от мокрия сняг и от силния вятър. С канализационните системи, които бълват кал. С парното, което не топли, но "пари". Това е то - простичкото обяснение как се определят цените на водата, парното, тока и газа. Феномен.

Епилогът е ясен - сметките растат, а качеството на предлаганите услуги не мръдва на йота. И за всичко всеки месец плащаме. Защото безплатен театър няма.

513 676 лв. над заплата е взела върхушката на ГЕРБ за 2010 г.

Симеон Дянков и Тотю Младенов получават по 240 лв. за всяко заседание на УС на Сребърния фонд

513 676 лв. е взела над заплатите си върхушката на ГЕРБ за 2010 г. Това показа проверка на ДУМА в декларациите на министри, зам.-министри и шефове на политически кабинети. Министърът на финансите Симеон Дянков обаче вчера излъга, че общата сума била 100 хил. лв. Проверяваме сумата за 2011 г., но тя би трябвало да бъде подобна, каза в същия стил финансовият министър.

"Освен Горанов, нито аз, нито другият ми зам.-министър, нито началникът ми на кабинета, нито парламентарният ми секретар сме получавали каквито и да е били суми", бе втората лъжа, изречена от Дянков вчера. Проверка на ДУМА установи, че той като председател на Управителния съвет на Сребърния фонд е получавал за всяко заседание на съвета по 240 лв. Същата сума е вземал и социалният министър Тотю Младенов като зам.-председател на УС на фонда. На зам.-министъра на финансите Боряна Пенчева също се полагат 240 лв. като член на Управителния съвет. Министерският съвет е определил размера на възнагражденията с решение №416 от 17 юни 2010 г. Документът е подписан за министър-председателя от Цветан Цветанов и от главния секретар на МС Росен Желязков.

Стр. 3

Снимка БГНЕС

В навечерието на Европейския съвет синдикати от ЕС протестираха в Брюксел и в няколко други белгийски града срещу финансовия и банковия сектор. С призиви за всеобщо възмущение профсъюзите настояха, че срещу кризата има по-добри мерки от икономиите

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

КАКВО ОЗНАЧАВА „СОЦИАЛИЗЪМ НА XXI ВЕК"

Стр. 13

ISSN 0861-1343

България

Работници залагат венчални халки за хляб

В България безработните младежи са с 5% повече, отколкото в страните от ЕС

В държавното дружество "Строителство и възстановяване" в Стара Загора от месеци са без заплати. Работници разказват, че са принудени да залагат венчалните си халки, за да имат пари за хляб. Иван Стойчев, работник от предприятието, бил принуден да продаде халката си, за да нахрани семейството си. Не съм получавал заплата за седем пълни месеца и за един частично, обяснява колегата му Румен Запрянов. Божин Божинов пък разказва, че не е получавал заплата от 9 месеца. Той и колегите му ходят на работа въпреки всичко, защото това е единственият им шанс евентуално да получат старите си възнаграждения. Хората настояват МРРБ, което е принципал на дружеството, а от Нова година и единствен акционер, да вземе отношение към проблема.

Междувременно от КНСБ съобщиха, че хората, които са регистрирани в бюрата по труда и повече от година не си намират работа, са 55,7% от всички безработни 212.3 хил. души в страната. Това е с 6,3% повече от четвъртото тримесечие на 2010 г. Коефициентът на младежка безработица е 28,9%.

От синдиката цитират данни на Евростат, според които безработицата сред хората до 25 г. в страните от ЕС през декември 2011 г. е 22,1%, което е с 4,7% по-малко от младежката безработица в България.

Снимка БГНЕС

В държавното дружество "Строителство и възстановяване" в Стара Загора не са получавали заплата от месеци. Хората са отчаяни и настояват МРРБ, което е принципал на дружеството, да вземе отношение към проблема им

Според Агенцията по заетостта средномесечният брой на безработните до 29 г., регистрирани в бюрата по труда през 2011 г., е 63 690 (19,1% от всички безработни). Агенцията следи само регистрираните в бюрата по труда безработни, но ако се добавят и онези младежи, които са повече от година безработни, процентът става 26, подчертават от КНСБ.

Синдикатите в Европа:

ПОЛИТИКАТА НА СТРОГИ ИКОНОМИИ НЕ РАБОТИ

Европейската конфедерация на профсъюзите заявява, че алтернативи за изход от кризата има, и призовава за Европейски възстановителен и инвестиционен план. В него се дава приоритет на инвестициите за устойчив растеж, качествени работни места и социална справедливост, който да се бори с неравенството.

Към позицията на ЕКП се присъедини и Младежкият форум "21 век" към КНСБ. Участници в него изразиха своя протест чрез мълчание и издигнати плакати.

От КНСБ оповестиха декларацията на европейските синдикати, която те изпращат до лидерите в Европа. В нея пише: "Стига толкова! Политиката на строги икономии не работи". Според синдикатите ефектите от икономическата и социална криза са достигнали до непоносими нива за милиони европейци.

Махат бонусите от глоби и такси

Веселка СПИРОВА

С промените в Закона за държавния служител, внесен от МС, се цели премахване на раздаването на бонуси от глоби и такси по всички нива в администрацията. Тази и останалите промени представи в комисията по правни въпроси финансовият министър Симеон Дянков вчера. С измененията се целяло въвеждане на еднакъв правен статут за всичките около 16 хил. административни служители. Вносителите искат да се създаде система за оценка на служителите с акцент върху постигнатите разултати в работата, която да формира до 30% от основното заплащане. Дянков смята, че с преобразуване на класа за прослужено време, който трябва да влезе в основното възнаграждение, се премахва двойната дискриминация в администрацията. Промените в този закон ще доведат до промяна на 47 други закона.

Коалиция за България настоява за ясни правила и критерии за стимулиране и плащания от всякакъв характер и искат това да става публично и прозрачно. Категорично ще подкрепим премахването на ДМС, формирано от такси и глоби, заяви Мая Манолова.

Болниците вече имат бюджети

Надзорният съвет на НЗОК утвърди предложените от районните каси задължителни годишни прогнозни стойности, по които ще работят болниците през 2012 г. От членовете на НС само д-р Евгени Душков е гласувал "въздържал се", тъй като според него членовете са получили материалите непосредствено преди заседанието. "Това е недопустимо, когато се разпределят 1,2 млрд. лв. на повече от 300 болници", коментира синдикалистът. Той смята, че се нарушават закони, правила и условия за сключване на договори, за което възнамерява да сигнализира ДАНС и прокуратурата.

Съгласно правилата за разпределение на средствата всяка болница е представила в РЗОК определен прогнозен бюджет, поясниха вчера от НЗОК. Припомняме, че от т.г. НЗОК ще плаща и за диализа при терминална бъбречна недостатъчност, диспансерно наблюдение на пациенти със злокачествени заболявания и лекарствена терапия за интензивно лечение в областта на онкологията, онкохематологията и неонатологията. Затова за клинични пътеки, медицински изделия и високоспециализирани медицински дейности, както и за 3 нови процедури в областта на онкологията и неонатологията са разпределени 1 008 308 000 лв. Разпределението обхваща 10 месеца от годината. НЗОК напомня, че същият принцип бе приложен и през 2011 г. За последните два месеца на 2012 г. са подсигурени достатъчно средства, които ще бъдат отпуснати от оперативния резерв на НЗОК след решение на НС.

За диализа са предвидени 57 584 000 лв., за диспансерно наблюдение на злокачествени заболявания - 40 млн. лв., за лекарствена терапия - 57 584 000 лв. Разпределението на средствата за новите дейности е за 11 месеца, защото плащането за декември 2011 г. следва да бъде направено от МЗ.

От бюджета за болнична помощ не са разпределяни средствата за неосигурени родилки (3 400 000 лв.) и за ваксини по национални програми за профилактика на рак на маточната шийка (2 000 000 лв.). Тези плащания са извън прогнозните бюджети.

УВОЛНЕНАТА ГЕРГАНА ПАВЛОВА ПРИБРАНА В МС

Уволненият от премиера заместник-здравен министър Гергана Павлова е била назначена за съветник на вицепремиера Симеон Дянков, съобщи "Стандарт" вчера, позовавайки се на правителствени източници. Малко по-късно обаче новината бе свалена от сайта на вестника.

Павлова ще съветва Дянков по здравните въпроси, което е част от ресора на вицепремиера. Официално от Министерството на финансите заявиха, че нямат информация за назначението.

Ако новината за назначението на Павлова като съветник на Дянков се потвърди, това няма да е първият подобен случай. Бившият директор на НЗОК Жени Начева бе отстранена през пролетта на 2010 година и й бяха повдигнати обвинения за отпускане на допълнителни средства на няколко болници. От разследването няма резултат и до днес. По-късно Начева се оказа назначена в дирекция на финансовото министерство заради качествата й на добър експерт.

Книга за „Трудът за България"

"Трудът за България - книга първа: Летопис на държавното управление на трудовите и социални отношения" на доц. Георги Евгениев ще бъде представена днес от 18 ч. в зала 4 на НДК. Издадената от ИК "Шанс" книга е посветена на 100-годишнината на държавните органи за управление на трудовите и социални отношения в България. Авторът доц. Георги Евгениев е дългогодишен специалист, ръководител и университетски преподавател. В двете части на книгата са проследени и описани 18-те трансформации на държавния орган за управление, поместени са биографични данни за всичките 48 негови ръководители, показани са основните постижения в управлението на трудовите и социални отношения през различните периоди.

"Писахме, за да се знае", отбелязва авторът и дава отговор на много интересни въпроси за първите нормативни актове, подготовката на кадри за системата, пионерите в науката и практиката в тази област и др. Книгата е илюстрирана с много снимки, част от които се публикуват за първи път.

Пак осъдиха България в Страсбург

България отново бе осъдена от Европейския съд за правата на човека. До 3 месеца властите трябва да върнат 848 декара земя на законните им собственици или да им изплатят обезщетение от 1,081 млн. лв., е постановил съдът.

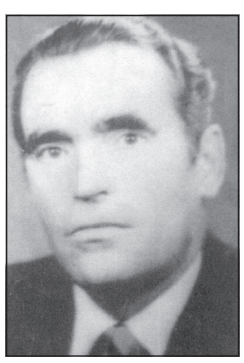
Рекордната щета е нанесена на 8 жалбоподатели, които съдят държавата за дългогодишните откази на администрацията за възстановяване на земята им в землището на село Българчево на около 5 км от Благоевград. Земята е оценена на 433 000 евро. Отделно им се присъждат 120 000 евро, ако държавата не им възстанови 2 декара в самия град.

Земеделското министерство вече е платило 16 100 лева за забавени реституционни процедури на Едип Мутишев, който е един от осемте жалбоподатели.

Експертните оценки сочат, че земята край село Българчево струва 5 718 000 лв., тъй като се намира в зона със значителен икономически потенциал. Очаква се през част от тези парцели да премине и магистрала "Струма". Оценката на двата декара земя в Благоевград е за 408 000 лв. Така, ако правителството не върне до 3 месеца тези парцели на техните собственици, ще трябва да плати обезщетението от над 1 млн. лв., а след това и да им възстанови собствеността.

СКРЪБНА ВЕСТ

с дълбока скръб съобщаваме, че на 27 февруари 2012 г. почина

проф. Ангел Петров Кирков, дмн

1927-2012

С много обич се прекланяме пред светлата ти памет! Вечно ще останеш в сърцата ни!

Поклонението ще се извърши на 2 март 2012 г. от 13.00 часа в ритуалната зала на Централни софийски гробища

От семейството

Цитат на деня

„Прозрачност и почтеност в политическия процес

Това е темата, по която основен лектор днес ще е вътрешният министър Цветан Цветанов. Неведома е иронията на съдбата

САМО ПРЕЗ 2010 г.

Половин милион над заплатата е взела върхушката на ГЕРБ

Симеон Дянков излъга, че министри, зам.-министри и членове на политически кабинети трябвало да върнат „около стотина хиляди”

513 676 лв. е взела над заплатите си върхушката на ГЕРБ за 2010 г. Това показа проверка на ДУМА в декларациите на министри, заместник-министри и шефове на политически кабинети. Министърът на финансите Симеон Дянков обаче вчера излъга, че общата сума била 100 хиляди лв. Проверяваме каква е сумата за 2011 г, но тя би трябвало да бъде подобна, каза още в същия стил финансовият министър.

“Парите ще бъдат върнати в сметката на бюджета, а след това ще се реши какво да се прави с тях. Ще се отвори сметка към Министерството на финансите и там ще влязат парите на първо време”, обясни Дянков. До петък Владислав Горанов щял да върне получените от него пари. “Освен Горанов, нито аз, нито другият ми зам.-министър, нито началникът ми на кабинета, нито парламентарният ми секретар сме получавали каквито и да е било суми”, каза още той.

Бойко Борисов се закани да отстрани всички политически лица, които са вземали бонус. В този кабинет ясно и точно казах, че длъжностни лица, министри, зам.-министри, началници на политически кабинети, областни управители, зам. областни управители няма да вземат допълнителни пари, сопна се театрално в началото на заседанието на МС Борисов пред извиканите тв камери. Той постави срок до петък всички да върнат получаваните над заплатата пари - като бонуси, ДМС или за участие в бордове на държавни дружества, и се закани да уволни всички, които не го направят.

Министерство на финансите
Боряна Пенчева, зам.-министър, **2051 лв.**
Владислав Горанов, зам.-министър, **18 480 лв.**

Министерство на вътрешните работи
Веселин Вучков, зам.-министър, **1587 лв.**

Министерство на правосъдието
Маргарита Попова, министър, **9375 лв.**

МИЕТ
Трайчо Трайков, министър, **36 960 лв.**
Евгени Ангелов, зам.-министър, **9231 лв.**
Иво Маринов, зам.-министър, **28 511 лв.**
Марий Косев, зам.-министър, **91 597 лв.**

Министерство на транспорта
Камен Кичев, зам.-министър, **5700 лв.**

МРРБ
Георги Прегьов, зам.-министър, **36 635 лв.**
Екатерина Гечева-Захариева, зам.-министър, **20 827 лв.**

МОСВ
Евдокия Манева, зам.-министър, **18 480 лв.**

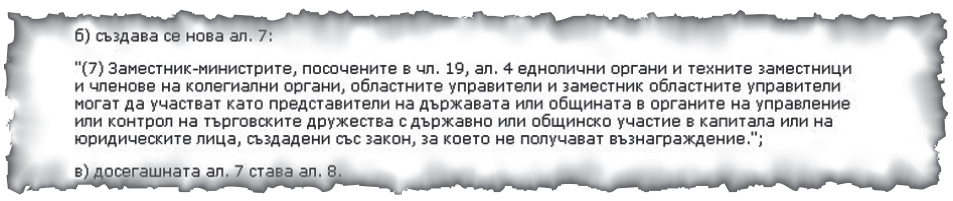
Министерство на здравеопазването
Стефан Константинов, министър, **29 852 лв.**
Гергана Павлова, зам.-министър, **20 281 лв.**

МФВС
Свилен Нейков, министър, **7007 лв.**
Лазар Каменов, зам.-министър, **7655 лв.**

Членове на политически кабинети
Румяна Бъчварова,
началник на кабинета на министър-председателя, 24 918 лв.
Десислава Замфирова,
началник на кабинета
на вицепремиера Цв. Цветанов, 46 465 лв.
Милена Ценова,
началник на кабинета
на министъра на икономиката, 52 419 лв.
Таня Цветкова-Грънчева,
парламентарен секретар в МИЕТ, 13 879 лв.
Владимир Стратиев,
началник на кабинета на министъра на екологията, 19 900 лв.
Жанета Жикова,
парламентарен секретар на МОСВ, 11 866 лв.

ШЕФОВЕ НА КАБИНЕТИТЕ НА ДЯНКОВ И ЦВЕТАНОВ - С НЕЗАКОННИ ПАРИ ОТ БОРДОВЕ

Началничката на кабинета на Цветан Цветанов Десислава Замфирова е получила над заплатата си през 2010 г. над 46 хил. лв., става ясно от преглед на декларацията й в Публичния регистър.

б) създава се нова ал. 7:

"(7) Заместник-министрите, посочените в чл. 19, ал. 4 еднолични органи и техните заместници и членове на колегиални органи, областните управители и заместник областните управители могат да участват като представители на държавата или общината в органите на управление или контрол на търговските дружества с държавно или общинско участие в капитала или на юридическите лица, създадени със закон, за което не получават възнаграждение.";

в) досегашната ал. 7 става ал. 8.

Поправката в Закона за администрацията е приета от 40-то Народно събрание на 16 октомври 2008 г. и е в сила от 1 януари 2009 г.

Сумата е вписана в графата “Доходи от трудови правоотношения извън тези за заеманата длъжност”. Замфирова е доверено лице на Цветанов още от 2008 г., когато става негова секретарка в Столичната община. Почти веднага е вкарана в Съвета на директорите на общинското предприятие “Пазари Север” и е председател на борда и до днес. През декември 2009 г. Замфирова става член на Одитния комитет на “София-БТ”АД заедно със зам.-министъра на икономиката Иво Маринов. Според източници на ДУМА през цялата 2010 г. и Замфирова, и Маринов са получавали възнаграждения за участие в Одитния комитет. Размерът им е бил определян като процент от печалбата на цигареното дружество. Бившият зам.-министър на културата Тодор Чобанов пък е бил в Одитния комитет на “Плевен-БТ”. В декларацията си за получените през 2010 г. доходи обаче Чобанов не е вписал получени пари извън основната си заплата в МК. На същото Общо събрание на “София-БТ” на 17 декември 2009 г. за зам.-председател на Съвета на директорите е избран тогавашният началник на кабинета на финансовия министър Румен Порожанов. Източниците на ДУМА са категорични, че през цялата 2010 г. на Порожанов са изплащани средно около 900 лв. на месец за участие в борда въпреки изричната забрана в Закона за администрацията. Любопитен факт е, че и в момента Румен Порожанов присъства като член на Надзорния съвет на Българската банка за развитие, която е изцяло държавна. От март 2011 г. довереникът на Дянков е избран за изпълнителен директор на Държавен фонд “Земеделие”. В задължителната по закон декларация при освобождаването като началник на кабинета на Дянков обаче той не е вписал какви средства е получил през 2010 г. извън заеманата длъжност.

Корнелия Нинова:

Имате ли достойнство, г-н Вицепремиер*

Г-Н ВИЦЕПРЕМИЕР,
На 14 февруари 2012 г, от трибуната на Народното събрание Вие заявихте: “Единствените изразходвани в Министерството на вътрешните работи средства са 58 000 лв., два пъти по-малко, отколкото взетите бонуси от г-жа Корнелия Нинова, които са 120 000 лв.”.
Председателят на ПГ на ГЕРБ Красимир Велчев направи изявление: “Г-жа Корнелия Нинова е получила като заместник-министър 150 000 лв. бонуси от “Булгартабак холдинг” АД”.
Вие излъгахте. Видно от официалната информация, предоставена на ГЕРБ от Сметната палата, за 2007 г. не съм получила никакви бонуси.
Според Вас бонусите за останалите години от управлението на Кабинета Станишев са данъчна тайна. Аз нямам данъчни тайни от българското общество. Предоставям му официален документ, от който е видно, че за периода 2005 - 2009 г. съм получила 7 696.68 лв. Предоставям и договори за дарения в полза на деца сираци, пенсионери и млади таланти. От тях е видно, че не съм чакала Вашата покана, а съм направила тези дарения веднага, след като съм получила сумите.

Г-Н ВИЦЕПРЕМИЕР,
Вие манипулирате общественото мнение, за да злепоставите политически опонент и да прикриете собствените си незаконни и неморални действия. Вие излъгахте публично и най-малкото, което се очаква от човек с достойнство, е да се извини публично.
Вие такъв човек ли сте, г-н Вицепремиер?

**** Отворено писмо на Корнелия Нинова до Цветан Цветанов***

МИНИСТРИТЕ СЕ ОПЛЕТОХА

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ:
От МВР няма заместници, които да връщат пари. Бонуси в МВР не се раздават и това сме декларирали многократно. Няма раздадени пари като допълнително материално стимулиране на служителите. (ДУМА провери какво пише в разшифровката на ведомствените и администрираните разходи по програми към 30 септември 2011 г. на МВР. В графата “Допълнително материално стимулиране и др. доп. възнаграждения” е записано 10 355 443 лв., а срещу “Други възнаграждения и плащания за персонала” - 80 470 401 лв.

ВЕЖДИ РАШИДОВ:
Бонуси не са раздавани в моето министерство, освен по точковата система в порядъка на 100-200 лв. Моето е най-бедното министерство, държа служители със заплати от 400 лв. Ще проверя има ли хора, които трябва да връщат пари. Ако има, ще ги помоля да ги върнат, ако искат.

СТЕФАН КОНСТАНТИНОВ:
Бях първият министър, който го каза: Допълнителни възнаграждения ще връщат заместник-министрите и началника на кабинета. Зам.-министрите ми са взели: едната - 10 000, другата - 9000 лв. Уволнената зам.-министърка не е връщала бонус.

СЕРГЕЙ ИГНАТОВ:
В МОМН не са раздавани бонуси, но са раздадени награди на обща стойност от 41 000 лв. на над 60 души. Служителите при нас, които отговарят за усвояването на средствата от структурните фондове, получават с 30-40% по-ниска заплата, отколкото другите.

България

Приходите на общините намалели с 1 млрд. лева

НСОРБ иска нови закони за местното самоуправление

Деси ВЕЛЕВА

От 2009 до 2011 г. се наблюдава свиване на общинските бюджети с 1 млрд. лв. Така през м.г. общините са разполагали само с 4 млрд. лв. собствени приходи и субсидия от държавния бюджет. Тази тревожна статистика обяви вчера кметът на Добрич Детелина Николова преди заседание на Националното сдружение на общините в Република България. Тя припомни, че общините са отговорни за 2/3 от публичните услуги.

България трябва да се справи освен с новите, и с някои стари предизвикателства и да навакса изоставането си в областта на инфраструктурата, борбата с безработицата, преструктурирането на промишлеността и борбата с корупцията, заяви Мерседес Бресо, председател на Комитета на регионите.

Да се напишат нови закони за местното самоуправление, за местните финанси и за местните данъци и такси настояха вчера от НСОРБ по време на общото си събрание. То трябва да избере нови органи на управление за следващия си мандат.

Делегатите не се обединиха около идеята си да се създаде нов кодекс за местното самоуправление, а сметнаха, че трябва да се промени цялото настоящо законодателство в тази сфера. Истината е, че гражданите не познават и не разбират сега действащите закони за местното самоуправление, подчерта при откриването на форума изпълнителният директор на НСОРБ Гинка Чавдарова.

455 делегати, от които половината кметове от 239 общини, ще решат днес кой да стане председател на Управителния и на Контролния съвет.

Преди общото събрание представителите на местната власт участваха във форум за старите и нови предизвикателства на българските общини. Те отново припомниха, че в момента просрочените задължения на общините са в размер на 200 млн. лв. Те са натрупани основно от 160 общини. 90% от сумата е дълг в сферата на местните дейности, уточни Емил Савов, зам. изпълнителен директор на НСОРБ. Според него половината от задълженията са натрупани за инвестиционни проекти и капиталови разходи. Останалите 50% са текущи задължения за ток, вода, честота и др. През 2011 г. със запорирани сметки са били между 30 и 50 общини.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Националното сдружение на общините в Република България трява да си избере нов председател днес

ОСТАВА САМО МЕТЪР ДО КРИТИЧНОТО РАВНИЩЕ НА РЕКА ДУНАВ

Водата продължава да приижда и нивото на Дунав продължава да се увеличава. До достигане на критичното ниво на реката вчера оставаха само 117 сантиметра. Водите на Дунав достигнаха 660 см след поредното повишаване на водната маса, а до ръба на кейовата стена остана по-малко от метър. Опасността от наводнения и избиване на подпочвени води в крайбрежните райони остава с пълна сила. Край Силистра положението също е утежнено. Пътническото пристанище вече е освободено от ледовете, които го сковаваха и причиниха големи щети по понтоните, но 70 километра надолу по течението и още десетина километра нагоре Дунав все още е изцяло замръзнал и образува ледени прегради. Десетки плавателни съдове и пристанищна инфраструктура на българска и на румънска територия продължават да са блокирани от ледените блокове.

Изтеглят посланика в Беларус

Посланикът на България в Беларус ще бъде изтеглен, обяви вчера министърът на външните работи Николай Младенов след заседанието на правителството. По думите му решението е взето в знак на солидарност с всички държави от Европейския съюз, след като президентът на Беларус Александър Лукашенко изгони посланика на Полша и посланика на ЕС.

Министър Младенов обясни, че е постигнато съгласие всички страни членки на съюза да изтеглят своите посланици от Беларус. Мандатът на българския посланик в страната Захари Радуков е приключил и вчера в Министерския съвет е взето официално решение за прекратяване на мандата му.

МС пак прие график за неотложните мерки в борбата с корупцията

Веселка ВЕНКОВА

Кабинетът за пореден път прие график за неотложните си мерки и действия - своите и на органите на съдебната власт, за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност, който е за периода февруари-юли 2012 г.

Графикът съдържа мерки по препоръките от годишния и междинния доклад на ЕК, адресирани към институциите, ангажирани с Механизма за сътрудничество и оценка. "Включени са законодателни, административни и организационни инициативи, които да гарантират продължаване на съдебната реформа и постигането на конкретни резултати в противодействието на корупцията и организираната престъпност", съобщи правителствената пресслужба.

Сред неотложните мерки са продължаване на работата по новия Наказателен кодекс, приемането на законопроекта за гражданската конфискация, изготвянето, съвместно с НПО, на правила за прозрачен избор на нови членове на ВСС. Предвиждат се и дискусии за усъвършенстване на практиките, изготвянето на методически указания и инструкции, подготовката на анализи и формулиране на управленски мерки за различните структури на съдебната власт.

МЕСТАН ПИТА ЦВЕТАНОВ ПАК ЛИ ЩЕ РАЗПЕРИ ПОЛИТИЧЕСКИ ЧАДЪР НАД ПОЛИЦАИ

Отговор от Цветан Цветанов относно полицейско насилие очаква зам.-председателят на ДПС Лютви Местан. Той подчерта, че очаква да види дали вътрешният министър ще даде отговор или отново ще разпери политически чадър над полицаи, използвали бухалки и електрошокова палка и ритали Нурай Мюмюн от село Горно Сахране. Местан е изпратил писмо и до главния прокурор.

"Запазвам в писмена декларация правото на министъра на вътрешните работи да оцени моето писмо до главния прокурор като натиск върху съдебната власт. Изпълнявам конституционното си задължение за тези крещящи нарушения на човешки права да информирам точно главния прокурор", категоричен бе Местан. Той представи и копие от съдебно-медицинската експертиза, от която се вижда, че човекът има тежки поражения.

"АНОНИМНИТЕ" ПОЛЗВАЛИ И БЪЛГАРСКИ СЪРВЪР

Сървър във Варна е бил част от мрежата на хакерите "Анонимните", които се прочуха с атаките си към правителствени, държавни и фирмени сайтове. Операцията, проведена на територията на Испания, Чехия и България и координирана от Европол, разкри българския принос към организацията. Установено е, че членове на клона на "Анонимните" в Испания са използвали сървъри, намиращи се в България и Чехия, за да комуникират помежду си и да организират виртуалните си атаки в криптирани чат канали. Арестувани са четирима членове на хакерската групировка в Испания.

България

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Стотици многоцветни балони хвръкнаха вчера в небето над София по повод Международния ден на редките болести.

Плевнелиев обещава болница в Афганистан

Българска болница в Афганистан може да бъде построена в бъдеще, обяви президентът на България Росен Плевнелиев. Държавният глава е на посещение в страната и се е срещнал с афганистанския си колега Хаминд Карзай. Двамата са обсъдили възможността България да построи лечебно заведение в столицата Кабул, като Афганистан има готовност да предостави място за него.

Афганистанската страна е проявила интерес нейни студенти да се обучават у нас в областта на медицината, архитектурата и всички инженерни области, а Росен Плевнелиев е поел ангажимент да съдейства за реализирането и развиването на тази идея. Двамата президенти са коментирали и приноса на българския контингент в Кабул и Кандахар за укрепването на сигурността в страната, темата е била засегната и при срещата на Плевнелиев с парламентарна делегация, водена от председателя на Долната камара на парламента на Афганистан Абдул Рауф Ибрахими. Росен Плевнелиев е потвърдил дългосрочния ангажимент към Афганистан в съответствие с приетата Стратегия за трансформиране на участието на въоръжените сили на България в ISAF/Международни сили за подпомагане на сигурността/.

Президентът Росен Плевнелиев е посочил, че България добре разбира през какъв етап преминава Афганистан и е изразил готовност страната ни да помогне с опита си, натрупан в процеса на прехода. Афганистанската парламентарна делегация е посочила добрите си контакти с българския парламент и се надява те да продължат и на ниво групи за приятелство между двете държави.

По време на срещата е било обсъдено и сътрудничеството в областта на нелегалния трафик на наркотици и емигранти, както и състоянието на двустранната договорно-правна база.

Само 22% от българите са против АЕЦ „Белене”

Всеки втори категорично подкрепя новата електроцентрала, сочи социологическо проучване

Въпреки кампанията срещу строителството на атомни електроцентрали 50 на сто от българите категорично се обявяват за строителството на АЕЦ “Белене”. Последното национално представително проучване на “ББСС Галъп интернешънъл” сочи, че само 22% не подкрепят идеята в Белене да има строителство на атомна електроцентрала. Останалите анкетирани са заявили, че не могат да преценят позицията си, допълват от социологическата агенция. Въпросът, който анкетьорите са задавали, е: “Вие лично подкрепяте или не подкрепяте построяването на АЕЦ “Белене”?”.

Проучването показва, че хората, подкрепящи новата АЕЦ, са се увеличили в сравнение с тези преди няколко месеца. ДУМА припомня, че, след като през април 2011 г. управляващите обявиха, че може да не продължат строителството на атомната централа, “Галъп” попита българите кое е по-правилно - да се довърши строителството или да бъде прекратено. Подкрепата си за проекта тогава обявиха 48% от анкетираните, а 15 на сто бяха против довършването на строежа.

България е една от страните, които остават поддръжници на ядрената енергетика. Световно изследване от миналата година, проведено в 47 държави, показа, че, макар трагедията в японската АЕЦ “Фукушима” да разколеба подкрепата към атомните централи, българите все още искат да имат свои АЕЦ. Световното изследване бе проведено през март и април 2011 г. от WIN-Gallup International. Според данните тогава, непосредствено след инцидента в Япония, ядрената енергетика имаше 62% поддръжници в България, а срещу нея се бяха обявили 23 на сто. Преди аварията разпределението е било 68 процента за АЕЦ срещу 16% против подобни съоръжения. Извадката на глобалното изследване включваше повече от 34 000 души в целия свят. То показа, че ядрената енергетика продължава да се ползва с относително високо ниво на подкрепа в световен мащаб. 49% от анкетираните от 47-те страни се обявяват за поддръжници на използването на ядрена енергия в електроцентралите. Въпреки инцидента в АЕЦ “Фукушима” противниците на ядрената енергетика в световен мащаб са по-малко от поддръжниците й - 43% не я подкрепят.

СМЪРТ СЛЕД ПИЯНСКИ ЗАПОЙ В СТУДЕНТСКИ ГРАД

19-годишният Марио Данчев е убит след масов побой в стая на 23 блок в Студентски град. Той и брат му близнак, както и техен приятел обикаляли заведения. Влезли в общежитието във видимо нетрезво състояние. Там се спречкали със съквартиранта си, който първоначално се заключил в стаята. След отварянето на вратата станало меле, към боя се присъединили и други момчета. Около 3 през нощта на телефон 112 постъпва и сигналът за инцидента. Все още няма заподозрян за убийството, участниците в свадата отричат да е използвано оръжие по време на инцидента. Задържани са Мартин Дичев, Илко Радев и Владимир Борисов, като и тримата имат видими наранявания от сбиването.

Първоначалните проби за алкохол на момчетата показват, че в кръвта на едно от тях е имало 1,85 промила, а друго има около един. Назначени са кръвни проби, за да се установи дали младежите са употребявали упойващи вещества. В стаята е открит нож, предстои да се разбере дали убийството е извършено с него. Не можем да сложим до всяко едно общежитие, на всеки един етаж в общежитието полицай или жандармерист, за да охраняваме пияни студенти, коментира министърът на вътрешните работи Цветан Цветанов. Колегата му от образователното министерство видя в инцидента възможност за преструктуриране на настанителната система в Студентски град. На следващото заседание на МС щял да предложи всички общежития да преминат към “Студентски столове и общежития” ЕАД. Така щяло да се създаде централизирана форма на управление на общежитията, която да повиши охраната им.

Ректорът на УНСС е разпоредил пъл-на проверка дали са спазени всички изисквания от Правилника за условията, реда за настаняване, ползване и вътрешния ред в студентските общежития на университета.

ИСКАТ ВЕЧЕРЕН ЧАС В ОБЩЕЖИТИЯТА

За въвеждане на вечерен час в общежитията настоя началничката на 7 РУП в София Ани Петрова. По думите й подобна мярка щяла да ограничи инцидентите и случаите на насилие сред студентите. “Вътрешният режим трябва да е по-сериозен. Тези хора са дошли да учат и вратата трябва да се заключва в 24 часа”, предложи Петрова. По думите й не можело да се направи нищо за работния час на заведенията и дискотеките в Студентски град, а полицията не можела да остави целия район без присъствие, за да се осигурят патрулите в Студентски град. Петрова добави, че за внасянето и употребата на алкохол в общежитията няма наредба в нито едно учебно заведение. В много общежития има камери и дотам, коментира тя. Според нея в сградите, където живеят студенти, не са взети никакви мерки за сигурност. “Портиерът не може да отговаря за сигурността и да окаже някаква помощ при инцидент, освен да се обади на полицията”, анализира полицейската директорка.

Икономика

По-скъп ток от юли поискаха ЕРП-мата

За Североизточна България увеличението да бъде 9 на сто, за Северозападна - с близо 7%

ЕВН България, Е.ОН и ЧЕЗ поискаха от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по-високи цени на тока и парното от 1 юли. Средногодишната инфлация от 4,2%, която се ползва като основен ценообразуващ елемент, се посочва като основен мотив за исканото повишение.

С 9,1% да поскъпне електроенергията за битови потребители предлага елекроразпределителното дружество Е.ОН, което снабдява с ток Североизточна България. Увеличението на цената би повишило с 4 лв. месечната сметка на домакинство. Засега от Е.ОН България няма да предлагат въвеждането на цена за мощност.

От ЕВН искат повишаване на тока за битовите и стопанските клиенти средно с 3,6%, а на парното - с 1,4 на сто за мегаватчас без ДДС. В случай, че ДКЕВР приеме ценовото предложение на ЕВН за средно увеличение от 3,6% на електроенергията, то дневната тарифа за битови клиенти в Югоизточна България би била 0,15658 лв./квтч. (без ДДС), а нощната - 0,10603 лв./квтч. (без ДДС). Според изчисления на дружеството стойността на консумираната месечна електроенергия от едно домакинство в Югоизточна България със средна примерна консумация 210 квтч. дневна енергия и 80 квтч. нощна енергия ще се повиши от 39.92 лв. на 41.36 лв. (без ДДС).

Предложението на ЧЕЗ за периода юли 2012 - юли 2013 г. е за средно увеличение на крайната цена на електроенергията с 0,7 ст. на киловатчас без ДДС или 6,44%. За битовите клиенти цената би била по-висока с 1,0 ст. на киловатчас (1,1 ст./квтч. дневна и 0,9 ст./ квтч. нощна тарифа), а за бизнес клиентите на ниско напрежение на компанията - с 0,8 ст./квтч (без ДДС). При средномесечна консумация на домакинство в Западна България от 200 квтч (включително дневна и нощна тарифа), или 32,45 лв. (с ДДС), средномесечната сметка за електроенергия би се увеличила с 2,49 лв. (с ДДС).

Ценовото си предложение ЧЕЗ мотивира със средногодишната инфлация и необходимостта от инвестиции за поддържане и развитие на електроразпределителната мрежа в размер на 160 млн. лв.

Дървопреработватели внесоха петиция в НС

С възгласи "Оставка" и "Мафия" и под звуците на възрожденски песни близо 1000 представители на дърводобивни и дървопреработвателни фирми протестираха вчера пред сградата на Министерството на земеделието и храните. Те преминаха пред Министерския съвет и достигнаха Народното събрание, където коалиция "Да спасим горското предприемачество в България" внесе петиция. В нея още веднъж настояват да не се закрива бизнесът им по административен път и да се запази поминъкът на семействата им.

Това е втори протест на представители на малкия и среден бизнес в браншa след решението за продажба на дървесина на стоковата борса, срещу което се обявяват протестиращите. Те настояват за нова наредба за възлагане на дейности и за продажба на дървесината, недопускане в Закона за горите на текстове, които ще доведат до фалит на малки и средни предприятия от дърводобива чрез допускането на държавните горски стопанства и държавните лесовъдни стопанства да извършват дейности в горите.

Срещу новите правила за продажба на дървесина се обявиха и от БСП още на първата сесия за търговия на дървесина на борсата, като изтъкнаха, че борсовата търговия с дърва ги оскъпявала ненужно, както и че обслужва интересите на близки до властта фирми. От Коалиция за България вчера обявиха, че дават 7-дневен срок на министър Найденов да се отмени наредбата, която действа, да се приеме алтернативната подготвена наредба, като минимално задължително условие е да се премахне търговията през стоковата борса и определяне на стратегическите партньори. Дотогава нашето искане за оставката на министър Найденов остава валидно.

Това обяви на брифинг в парламента депутатът от ПГ на Коалиция за България Димчо Михалевски.

По думите му, под натиска на БСП във вторник в Народното събрание се е провела работна среща, на която са присъствали всички браншови организации на малките, средни и големи фирми, които ползват дървесина. Нито малките, нито големите фирми са доволни от начина, който се практикува от Министерството на земеделието и храните, да се добива и продава дървесина, посочи Михалевски.

По-рано министърът на земеделието Мирослав Найденов заяви по БНТ, че обвиненията срещу него от страна на протестиращите са неоснователни. Той добави, че до петък ще се сформира група от представители на фирмите в дърводобивния и преработвателния бранш, а следващата седмица ще започнат разговори за изготвяне на правила за търговията с дървесина.

Цените на едро скочиха

Увеличението при цените на едро, на които предприятия пласират своята продукция, през януари е достигнало 5.3%. Това показват данните на Националния статистически институт за цените на производител в промишлеността. Движението на цените на едро е един от ранните индикатори за инфлацията, тъй като цените на дребно следват плътно движението на производствените цени. Данните за февруарската инфлация ще излязат в средата на март, но цените на едро вещаят нейното повишаване поне до 2.5%, коментират експерти. Най-много цените на едро са се увеличили в сектора на преработващата промишленост - 5.6% за година. Най-голямото поскъпване от 16.3% е регистрирано при производството на химични продукти, а 8% е ръстът при цените за ремонт и инсталация на машини. Произведените от индустрията тютюневи изделия са поскъпнали със 7.1% на едро, а цените на хранителните продукти са се увеличили със 7%. Намаление е имало само при производството на основни метали - 3.2%, и превозни средства без автомобили - 0.9%. Производството и разпределението на енергия е поскъпнало с 5.1% за година, което е най-голямото за последните 6 месеца.

ЧЕСТИТ
90-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ
на Емил
Аспарухов
Измирлиев

участник във Втората
световна война.

*С пожелание за здраве
и дълголетие!*

*Семейство Измирлиеви
и семейство Гиздови*

Договаряме с „Газпром" по-евтин газ

Падат цените на газа, по които доставяме горивото от "Газпром" тази година. Това стана ясно след среща в Министерския съвет между президента на "Газпром" Алексей Милер, изпълнителния директор на "Булгаргаз" Димитър Гогов, премиера Бойко Борисов и министъра на икономиката и енергетиката Трайчо Трайков.

Трайков уточни, че новата цена за доставка на синьото гориво ще бъде договорена до два месеца. Милер не направи изявление за медиите, но министър Трайков съобщи, че при обсъждането на текущите договори за доставки са се разбрали веднага да започнат преговори с цел да се постигне допълнително коригиране на цената в посока надолу.

По бъдещите договори за доставка потвърдихме позицията си те да се сключат в съответствие с принципните договорености от лятото на 2010 г., при които взаимоотношенията са директно между "Газпром Експорт" и "Булгаргаз" без посредници, каза още Трайков. В ценообразуващата формула да се вземат предвид новите тенденции при изчисляване на цената, което означава да се намали връзката с нефтения пазар, са се разбрали още двете страни.

Министърът съобщи още, че по отношение на проекта "Южен поток" общата цел е да се приключат предварителните дейности, така че към ноември да бъде взето окончателно инвестиционно решение за българския участък.

Ден по-рано ръководството на "Газпром" съобщи на страницата си, че е обсъдило графика за строителство на газопровода при планиран максимален капацитет на съоръжението 63 млрд. куб. метра годишно. Обсъждани са четири варианта за трасето на газопровода: Русия-България-Сърбия-Унгария-Австрия; Русия-България-Сърбия-Унгария-Словения; Русия-България-Сърбия-Унгария-Австрия и България-Гърция-Италия и Русия-Румъния-Сърбия и отклонение от Сърбия към Хърватия.

„Набуко" вдига двойно цената си

Цената на "Набуко" може да се удвои и да стигне 15 млрд. евро, защото има проблем с осигуряването на газ за напълването на тръбата. Цифрата се посочва от източници, близки до консорциума "Набуко", в който ръководна роля има австрийската петролна и газова компания OMV.

Говорител от консорциума потвърди, че необходимостта от допълнителни инвестиции се проучва и проектът наистина може да се окаже по-скъп, отколкото се предполагаше по-рано.

Припомняме, че първоначално проектът трябваше да струва около 5 млрд. евро, а след това цената му скочи на 7,9 млрд. Сега цената ще бъде преразгледана. Решението за началото на строителството на газопровода пък ще бъде прието най-рано през 2013 г., а не, както се смяташе по-рано, до края на тази година.

ЗАПОЧВА ПЛАЩАНЕТО НА МЕСТНИТЕ ДАНЪЦИ

От днес започва кампанията за местните данъци и такси. В София няма да има по-високи такси и данъци, освен ако не е декларирано преустройство, коментираха от общината. Задълженията ще могат да се проверяват и в сайта на Столичната община след въвеждане на ЕГН. За стопаните, които са декларирали домашните си любимци, в справката излиза и дължимата такса куче. Гражданите, които платят пълния размер на данъка върху недвижима собственост до края на април, ще получат 5% отстъпка. Данъците могат да се плащат и на ПОС терминали в общината.

Обща селскостопанска политика 2014-2020 г.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

1. Финансов пакет за България

За периода 2014-2020 година средствата за директни плащания и специфично подпомагане са както следва:

- 2014 г.- 655 661 000 евро;
- 2015 г. - 737 164 000 евро;
- 2016 г. - 810 106 000 евро;
- 2017 г. - 812 106 000 евро;
- 2018 г. - 812 106 000 евро;
- 2019 г. 812 106 000 евро;
- 2020 г. - 812 106 000 евро.

Общият размер на пакета за директни плащания е 5 451 774 000 евро.

Средствата за пазарни мерки, които се прогнозира да бъдат усвоени от България през следващия програмен период (2014-2020 г.), е в размер на 275 681 646 евро. Средно годишно предвидените средства са около 39 млн.евро, като най-голяма дял има подпомагането в сектор "Вино" - по 26 млн.евро годишно. За пазарна интервенция е предвиден индикативен бюджет от 6 млн.евро.

2. Механизми на усвояване

Директните плащания се запазват като основен механизъм за подкрепа на земеделските стопани с редица модификации: директните плащания се предоставят чрез използването на различни схеми; въвежда се таван на плащанията; въвежда се определението "активен фермер"; предвиждат се допълнителни плащания за млади производители и за малки земеделски стопанства.

Схеми на задължителни директни плащания

40% - схема за основно (базово) плащане;

30% - зелени плащания;

(до) 2% - плащане на млади производители (до 40 година);

(до) 10% плащане на малки производители

Памук - отделен финансов пакет - за България 3 342 ха и плащане за 2016 г. в размер на 661.79 евро/ха;

3% Резерв

Доброволни плащания

(до) 5% плащане за райони със специфични природни ограничения;

(до) 10% доброволно обвързано с производството подпомагане.

Като се има предвид, че страната ни ще достигне изравняване на плащанията през 2016 г. с останалите страничленки на ЕС, се дава възможност страната да предвиди национални доплащания само като допълнение към схемата на основно плащане. Максималния размер на национални доплащания е както следва: за 2014 г. - 150 186 000 евро; през 2015 г. - 71 024 000 евро.

Действащата досега система на плащане на единица площ ще бъде заменена от системата на "права на ползване". Едно право се равнява на финансова помощ, която би получил земеделският производител за 10 дка обработваме земя. Разликата е в това, че ако директните плащания са неделими от земята, то правата на подпомагане се дават на земеделските производители, регистрирани към края на 2011 година и ще могат да се продават или отдават под наем. По този начин връзката субсидия - земя остава непряка. Правото на подпомагане ще може да бъде активирано само при наличие на обработваема земя за него, а всички права ще се декларират и вписват в регистър. Първоначалното разпределение на правата на плащане се извършва от фермери, ако те са кандидатствали по схемата за базово плащане до 15 май 2014 г. Ако в продължение на две години земеделският производител не активира правото си на подпомагане, то той го губи и то се прехвърля в национален резерв.

Това изискване определено не е в полза на България. Причината е, че в страната все още има движение в броя на земеделските стопанства и на обработваемата земя. През 2011 година са подадени 87 806 заявления по СЕПП за 3 557 042 ха земя. По данни на агростатистиката използваемата земеделска площ (ИЗП), която включва обработваемата земя и постоянно затревените площи, е 5 087 948 ха. Разликата до този максимален размер е значителна и това създава предпоставки през следващия период да не се увеличават обработваемите площи.

Таванът на субсидии за директни плащания, които се отпускат на селскостопанските производители през дадена календарна година, се намаляват както следва: с 20% за транша над 150 хил. евро и до 200 хил. евро; с 40% за транша над 200 хил. евро и до 250 хил. евро; със 70% за транша над 250 хил. евро и до 300 хил. евро; със 100% за суми над 300 хил. евро.

Постепенното намаляване и горна граница на плащането се изчислява след приспадане на заплата и осигуровки. Не подлежат на намаление и горна граница "зелените" директни плащания. Средствата, които са резултат от намаленията на плащанията на големите стопанства, се прехвърлят към Развитие на селските райони (РСР).

"Зелени" дейности - изискванията са разделени в три групи:

Първо, диверсификация на културите ще се прилага при стопанства с размер над 3 ха и ще се изисква отглеждането на минимум 3 култури, като нито една от трите култури не следва да заема по-малко от 5% от площта, а основната култура не следва да превишава 70% от площта;

Второ, поддържане на постоянно затревени площи включва изискването земеделските стопани да поддържат като постоянни пасища площите от техните стопанства, които са декларирани като такива през 2014 г. Могат да се преобразуват максимум 5% от референтните площи с постоянни пасища.

Трето, поддържане на екологично насочени площи въвежда задължението най-малко 7% от земята, която отговарят на условията за подпомагане да е с екологична насоченост, като например оставена под угар земя, тераси, особености на ландшафта, буферни ивици и залесени площи по ПРСР.

Нов елемент от политиката в сектора е възможността всяка държава да осигури гъвкавост между стълбовете с прехвърляне на средства. Предвидено е прехвърляне на средства от I към II стълб от сумата за периода 2014-2020 г.; до 5% от II към I стълб от сумата за периода 2015-2020 г.

ФРАНЦИЯ И ИСПАНИЯ НЕ ПОДКРЕПЯТ ЕК ЗА „ПО-ЗЕЛЕНА" ОСП

Земеделските министри на Франция и Испания се обединиха около единна позиция за бъдещето на Общата селскостопанска политика (ОСП), като заявиха, че няма да приемат намаляването на бюджета за селско стопанство. Те считат, че е важно да се поддържа силен селскостопански сектор, който допринася за растежа и заетостта в Европа.

Великобритания, от друга страна, поведе призивите за съкращения в разходите за селско стопанство, за да се финансират други приоритети, като борбата срещу климатичните промени например.

Франция и Испания обаче защитиха собствения си земеделски сектор, като предложиха плащанията за Източна Европа да се отпускат по-предпазливо. Френско-испанското изявление съдържа и критика срещу предложението на Еврокомисията за "по-зелена" ОСП. Според тях трябва да има още дискусии за изискването фермерите да отделят 7% от земята им като "зелени зони". Критиките са насочени и срещу идеята 30% от директните плащания да се отпускат при условие, че фермерите предприемат екологични мерки като подобряване на ефективността на използването на водните ресурси или намаляване употребата не пестициди.

ПРИМЕР

Пакет за директни плащания 2014 година - заявена земя (2011) - 3 557 047 ха

1 310 338 500 лева, които се разпределят:

Схема за основно плащане 40% - 524 135 200 лв. - 14 лв./дка;

"Зелени" плащания 30% - 393 101 400 лв. - 11 лв./дка

Следователно при най-добро стечение на обстоятелствата земеделските производители могат да получат по 25 лв./дка през 2014 година.

За сравнение през 2012 г. средствата от ЕС за директни плащания са в размер на 938 786 631 лева и това представлява по 26.40 лв./дка. През 2013 г. се полагат 1 096 737 039 лева за плащания по СЕПП, което означава, че земеделските производители ще получат по 30.83 лв./дка.

Изводът е, че в земеделските производители през 2014 г. ще бъдат доста назад от равнището на 2013 година.

Проблеми ще имат земеделски стопанства с обработваема земя над 50 хиляди декара предвид анализа на разходите за ФРЗ с осигуровки. На база получени субсидии за 2010 и 2011 година техният брой е не повече от 20 юридически лица, но земята, която те обработват, е близо 2.5 млн. декара, или от финансовия пакет най-вероятно няма да се усвоят само поради тавана на субсидиите близо 30 млн. лева.

Разбира се, разчетите са приблизителни, но са важни от гледна точка на реализация на бъдещи решения.

КОМЕНТАРЪТ НА „АГРО ММ"

Все още основните параметри на ОСП в ЕК се обсъждат, но МЗХ се зае да организира широка кампания за запознаване с основните промени. На практика всичко е ново за земеделските производители, но още по-ново то звучи за администрацията и изискванията към нея също нарастват значително.

България е една от страните, на която в рамките на 5-6 години й се налагат драстична промяна в правилата, в подкрепата, в механизмите на подпомагане. Иска ни се страната да настоява за това да бъде равнопоставена с другите страни както по отношение на средствата на подпомагане, така и по отношение на възможността да се реализират регионални политики и това е основната задача на МЗХ.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ", издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ" ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Швейцарската банкова тайна

Във финансовия сектор работят над 6% от населението на страната, а той съставлява над 10% от икономиката

Благодарение на филмите и различните телевизионни предавания швейцарската банкова индустрия е много популярна. Високо цененият швейцарски финансов сектор, в който работят над 6% от населението на страната и който съставлява над 10% от икономиката й, е подложен на международен натиск да осигури по-голяма прозрачност в опит за слагане на край на укриването на данъци, прането на пари и измамите, пише Business Insider. Вижте как протича историята на швейцарския банков сектор:

Швейцария е банков рай от 17-и век насам

Благодарение на неутралитета, който страната пази от векове, швейцарският франк остава стабилна валута, за разлика от други валути в Европа. В резултат на това към страната се насочват огромни средства и инвестиции. През 1934 г. Франция, ядосана от загубата на приходи от офшорни сметки, обискира офиса на швейцарска банка в Париж и разкрива имената на притежателите на сметки. Едва след обиска на швейцарска банка от страна на френските власти Швейцария приема първия си закон за финансовата тайна.

Банковият закон от 1934 г. на практика позволява на някого да си открие сметка с минимален брой въпроси, зададени от страна на банката, стига тя да е убедена, че парите не са незаконно придобити. Законът защитава данните на клиентите от трети лица, подобно на начина, по който в повечето страни лекарите или адвокатите по закон трябва да пазят информацията за техните клиенти.

Страната е една от малкото, в които според законите данъчната измама и укриването на данъци са различни неща. Измамата включва подправянето на документи, докато укриването на данъци е просто "премълчаване". Този факт е бил от особена важност през Втората световна война. Благодарение на неутралитета на Швейцария и на факта, че никоя банка в света не би приела германска валута, хората за пореден път се обръщат към швейцарските банки, за да защитят активите си. Това включва плячкосано злато на нацистите, както и спестяванията на техни жертви (швейцарските банки в крайна сметка създават фонд на стойност 1.25 млрд. долара за компенсация на жертвите на Холокоста). Тогава малки бутикови банки се превръщат в мултимилионни и милиардни банкови институции. До втората половина на 20-и век банковите закони в Швейцария остават почти непроменени.

Швейцарските банки са били на практика непревземаеми

Техните трезори са използвани за складирането на недекларирани пари и активи от всички, от богати бизнесмени, опитващи се да избегнат плащането на данъци, до корумпирани световни лидери като филипинеца Фердинанд Маркос и нигерийца Сани Абача, които са криели незаконно придобити средства. Международният натиск от страни, които смятат, че швейцарските банкови сметки се използват за укриване на данъци и пране на пари, се засилва. През 90-те години на миналия век са направени някои малки промени в опит да се сложи край на прането на пари.

През 2002 г. се намесва ЕС

ЕС е разочарован от това, че Швейцария подминава въпросите за гражданите на съюза, които са заподозрени в укриване на данъци, и започва да оказва натиск за облекчаване на законите за банковата тайна. От Берн се противопоставят и двете страни отказват да направят компромиси. Определени членове на швейцарския парламент започват кампания, с която целят банковата тайна да залегне като фундаментално право в конституцията. Нещата остават почти без промяна в следващите няколко години.

През 2007 г. започва раздвижване

Тогава САЩ се намесва сериозно, разследвайки швейцарския банков гигант UBS AG за търговия с вътрешна информация, както и за участието му в срива на ипотечния пазар. През 2008 г. един от ръководителите на UBS е обвинен в това, че е помогнал в укриването на 20 млрд. долара от щатските данъчни власти. Раул Уейл е обвинен, че е помогнал на 20 000 американци да укрият 20 млрд. долара, за да избегнат данъчно облагане (САЩ губи около 100 млрд. годишно от подобни действия). През следващата година от САЩ изискват UBS да предостави информация за 52 000 сметки на американски граждани. UBS разкрива информация само за 300 сметки, твърдейки, че повече от това би било нарушение на законите за швейцарската банкова тайна.

Швейцария омеква през 2009 г.

Президентът и финансов министър на Швейцария Ханс-Рудолф Мерц казва, че страната ще споделя информация само при получаването на "подробни молби за отделни случаи от други страни", според The Wall Street Journal. Тогава се появява черен пазар на данни. Примиренческият тон е в резултат на това, че ОИСР поставя Швейцария в черния списък като данъчен рай, който отказва да съдейства. В крайна сметка страната подписва 18 споразумения с най-важните си партньори.

Стената, издигната около швейцарското банкиране, започва да се пропуква

В края на 2009 г. правителството на Швейцария се съгласява да предостави на щатските данъчни власти информация за 4450 сметки в UBS и да плати глоба в размер на 780 млн. долара в замяна на отказ от страна на САЩ за данните от 52 000 сметки. Шест месеца покъсно страната обаче оттегля обещанието си, заявявайки, че швейцарският съд го е обявил за противоконституционно. Швейцарските власти продължават да преговарят с американските си колеги.

През миналата година е сключена ключова сделка, която ще позволи на британските власти да облагат с данъци швейцарски банкови сметки. В същото време кражбите на данни от банките доведоха до налагането на глоби и изпадането за пореден път в неудобно положение от тяхна страна. Credit Suisse и Julius Baer трябваше да платят на германските власти 200 млн. долара и 66 млн. долара респективно, за да прекратят разследванията, породени от кражбата на данните за сметките на стотици клиенти, които вероятно не са ги декларирали.

Втората бомба падна през 2012 г.

В САЩ министерството на правосъдието и данъчните власти се опитват да разпъват все повече мрежата, за да улавят още прегрешили швейцарски банки. Така в нея пада Wegelin and Co. - най-старата и най-голяма непублична швейцарска банка, основана през 1741 г. Wegelin беше принудена да продаде по-голяма част от дейността си на Raiffeisen Group, след като от САЩ й повдигнаха обвинения за опит да укриване на данъци. Какво следва?

Швейцария най-накрая предостави на щатските власти данни за банковите си служители, които са обслужвали американски клиенти, подозирани в укриване на данъци. Има обаче една уловка. Данните са кодирани. "Данните ще бъдат разкодирани само след като сме намерили решение със САЩ за всички, които са разследвани", заяви финансовият министър на Швейцария пред Reuters.

Прехвърлянето на данни стана факт, след като от САЩ определиха 30 януари за краен срок за разследваните банки да предоставят данните за тяхната дейност или да бъдат изправени пред съда. Швейцария в момента има трудната задача да запази традицията на потайност в банковия си сектор и в същото време да успокои чуждите правителства.

Някои швейцарски банкери са притеснени

"Изглежда САЩ стрелят по всичко, което видят, и не знаем кога това ще спре. Мисля, че вероятността да бъдат повдигнати обвинения на друга банка е доста голяма", заявява банкер от Женева пред Reuters. Но швейцарските банки и най-вече техните клиенти започват да се оглеждат за нови хоризонти.

Свят

Снимки БГНЕС

Германският трудов съд наложи временна забрана на стачките на наземния персонал, които нарушиха работата на франкфуртското летище през последните две седмици. Съдът уважил иск за забрана, заведен от компанията оператор на летището Франпорт и от германската авиокомпания Луфтханза. Служителите на летището, които отвеждат самолетите към и от стоянките им, стачкуват от 16 февруари с искане за по-високо заплащане

Турция „шамароса" Саркози

Конституционният съвет отхвърли приетия от френския парламент закон за криминализиране на отричането на геноцидите

Френският президент Никола Саркози поиска правителството да подготви нов текст на закон за геноцидите, предадоха Ройтерс и Франс прес. Искането бе отправено малко след като най-висшата юридическа инстанция на Франция, Конституционният съвет, отхвърли приетия вече от френския парламент закон за криминализиране на отричането на геноцидите, в това число и на арменския от 1915 г.

"Конституционният съвет смята, че като наказва оспорването на съществуването и на юридическото определение за престъпления, които сам е признал и квалифицирал като такива, френският парламент нанася противоконституционна вреда на правото на свобода на мнение и на общуване", се казва в решението на Конституционния съвет, който е най-висшата юридическа инстанция на Франция. Законът трябваше да бъде подписан от Саркози до края на текущия месец, припомня Ройтерс.

Ако законът беше влязъл в сила, то по силата му щяха да се налагат глоби до 45 хил. евро, присъда до една година затвор или и двете на всеки, който отрича съществуването на геноциди, отбелязва Ройтерс. Припомняме, че геноцидът над арменците бе признат през 2001 г. от френския парламент. В телевизионно интервю за телевизия ТРТ външният министър на Турция Ахмет Давутоглу поздрави френския Конституционен съд за взетото решение и посочи, че правителството ще прецени дали да възобнови икономическите, политическите и военните контакти с Франция. "Саркози вече прекалено много насили късмета си и ако отново опита това, той би започнал война срещу френската култура и върховенството на закона във Франция. Би било изключително злополучно, ако той предизвика решение, взето от върховна юридическа власт като Конституционния съвет," подчерта Давутоглу.

НТВ цитира турския министър по европейските въпроси Егемен Багъш, който заявил по повод решението на френския Конституционен съд, че Франция е избегнала допускането на "историческа грешка". Той допълни, че "разумът е надделял над безразсъдството".

Според в. "Фигаро" отмяната на закона е удар за френския президент Никола Саркози. Изданието припомня, че законът беше критикуван от всички посоки във Франция, в това число и от членове на правителството като външния министър Ален Жупе и министъра на селското стопанство Брюно льо Мер.

Междувременно Съветът за координация на арменските организации във Франция заяви в специална декларация, че "Конституционният съвет капитулира пред намесата на Турция, чието нетърпимо лоби пред нашите депутати накърни независимостта на нашите институции".

Стачки и протести в Гърция

Гръцките профсъюзи организираха стачки и протести в рамките на европейския Ден на действието, часове след като новите бюджетни съкращения бяха одобрени от парламентарното мнозинство. Основните профсъюзи - на частния сектор GSEE и на държавния сектор ADEDY, призоваха за 3-часова национална стачка по обед и за демонстрация в центъра на Атина вечерта. Протестите бяха част от Деня на действието, който европейските профсъюзи обявиха заради мерките за строго ограничаване на разходите.

Заплати и пенсии в Гърция ще бъдат орязани със задна дата от 14 февруари, минималната заплата пада с 22% (тя сега е 751 евро за работещите в частния сектор) и с 32% за работещи и служители на възраст под 25 години, в тази възраст безработицата е най-голяма - 48 на сто. Промени се предвиждат и в колективните трудови договори. В гръцкия парламент се състоя и гласуване за обединяване на допълнителните осигурителни фондове, както и мерките за здравеопазване. За т.г. държавните разходи трябва да бъдат свити с общо 3,2 милиарда евро.

Румънска съдийка в ареста за корупция

Съдийка от Върховния касационен съд на Румъния - най-висшата съдебна инстанция в страната, беше поставена в предварителния арест заради това, че е получила подкупи за над 200 000 евро, за да се намеси в полза на обвиняем, съобщи Прокуратурата за борба с корупцията (DNA).

Мария Давид е обвинена, че е получила през 2009 г. сумата от бизнесмен, осъден на първа инстанция на три години затвор за укриване на данъци. В замяна на това Давид обещала да се намеси пред съдиите от Апелативния съд в град Плоещ. В началото на 2012 г., когато друг съд трябвало да се произнесе по иска на същия човек, Давид поискала допълнителни 110 000 евро, като уверила, че ще ги предостави на съдиите по делото.

Това е третата корупционна афера, в която са замесени съдии от Върховния съд. През октомври 2010 г. Флорин Костиниу беше арестуван по обвинение, че се е намесил пред няколко свои колеги в полза на бизнесмен, който имал неприятности със съда. През октомври двама съдии от Върховния съд бяха обвинени, че са приели бижута и самолетни билети в замяна на издаването на благоприятни присъди срещу бизнесмен.

www.duma.bg

кратки

Споразумение за ЕМС през март

Европейската комисия изрази надежда, че еврозоната ще постигне споразумение през март за засилването на предпазната си стена срещу дълговата криза - Европейския механизъм за стабилност (ЕМС), въпреки че този въпрос няма да бъде обсъждан на срещата на върха в края на седмицата. "Убеден съм, че в идните седмици ще постигнем споразумение за подходящия размер на спасителния фонд на еврозоната", заяви председателят на ЕК Жозе Мануел Барозу.

Пхенян съгласен на мораториум върху атома

Северна Корея се съгласи да спазва мораториум над ядрените си изпитания и изстрелването на ракети с голям обсег, както и да допусне инспектори от Международната агенция за атомна енергия (МААЕ), съобщи говорителката на Държавния департамент на САЩ Виктория Нюланд. В замяна Вашингтон е готов да финализира подробностите по предложен пакет от хранителна помощ за Пхенян. Новината създава възможност за възобновяване на шестстранните преговори за ядрено разоръжаване на КНДР. Тя идва след разговори между американски и севернокорейски дипломати в Пекин миналата седмица.

Руският премиер Владимир Путин призова опозицията да зачита демокрацията в стремежа си да лиши изборите от легитимност и подчерта, че те трябва да се подчинят на волята на мнозинството

Сирийската армия превзела Хомс

Сирийската армия твърди, че напълно контролира жилищните квартали на град Хомс, които бяха база на въоръжени групировки. Ливанската телевизия "Ал Манар" съобщи, че съпротивата на въоръжените групи е сломена, а техният команден център в Баба Амр се контролира от сирийската армия.

Свят

Колко струват обещанията

Счетоводители пресметнаха стойността на предизборните програми на кандидатите за президент на Русия

Финансовите експерти определиха стойността на предизборните обещания на кандидатите за президент на Русия, съобщи в. "Московский комсомолец". По молба на изданието тези сметки е направила одиторската фирма "Финансови и счетоводни консултанти".

Най-мащабна се оказала програмата на Сергей Миронов (партия "Справедлива Русия"), чийто обещания са оценени на 124,5 трилиона рубли (1 евро = 39,13 рубли). На второ място е Генадий Зюганов (компартията на Русия) със 110,6 трилиона, а трети е Владимир Жириновски (ЛДПР) с 80,9 трилиона. Стойността на обещанията на другите двама кандидати са в пъти по-малки: Владимир Путин - 9,9 трилиона и милиардерът Михаил Прохоров - 7,3 трилиона рубли.

При пресмятане са се имали предвид обещанията на кандидатите, засягащи само социалните плащания, такива като заплати, пенсии и т.н. Изданието отбелязва, че получените числа са приблизителни, защото някои обещания не са били конкретни.

Предизборните обещания на Миронов се оказали най-скъпи най-вече защото той обеща да увеличи размера на пенсиите до 60 на сто от заплатата, сега те са почти двойно по-ниски. Колкото до Зюганов, то от неговите обещания излиза, че към 2018 г. (края на президентския мандат) социалните инвестиции на практика ще са равни на доходите на държавата.

Допълнителните разходи в случая на Жириновски са свързани с това, че той предлага да се намали пенсионната възраст с две години. По този начин броят на пенсионерите ще се увеличи, което ще доведе до сериозно увеличение на изплащаните пенсии.

Коментирайки получените данни, представителите на всички кандидат-президенти без Михаил Прохоров заявиха, че оценките на експертите са горе-долу верни. Нещо повече - в КПРФ, ЛДПР и "Справедлива Русия" увериха, че държавата има възможности да увеличи доходите така, че всички обещания да се изпълнят, пише Лента.ру.

В пресслужбата на милиардера Прохоров заявиха, че авторите на програмата му, след като проучили данните от анализа, "били сериозно разстроени". "Нашата задача, както я възприемахме ние, беше в освобождаването на предприемаческите способности на хората и неувеличаване на бюджетните разходи. Ние не сме успели да постигнем това и разбираме, че работата ни не е завършена", заявили там.

Снимки БГНЕС

Студенти и ученици в 40 града в Испания организираха масови демонстрации заради намаляването на разходите и неотдавнашното полицейско насилие срещу протестиращи."Не ние създадохме тази криза, но ние я плащаме във всякакъв смисъл. Правят съкращения в държавното образование, не ни дават никаква възможност да работим и на всичко отгоре, когато протестираме по демократичен начин, те ни бият безнаказано", заявиха студенти. Масови протести срещу реформите в образованието имаше и в Чехия

„Российская газета" с притурка и в Хонконг

"Российская газета" започна да издава месечна информационна притурка на английски език към водещия вестник в Хонконг "Саут Чайна морнинг пост". Първият брой на 16-страничното приложение - "Russia Beyond the Headlines" ("Русия отвъд заглавията"), е в продажба от сряда. Жителите на този специален административен район на Китай, известен още като Сянган, с интерес разгледаха специалното издание, раздавано безплатно в центъра на града.

Първият брой запознава читателите с руско-хонконгското бизнессътрудничество, политическата ситуация в Русия в навечерието на президентските избори на 4 март, подготовката за срещата на върха на Азиатско-Тихоокеанското икономическо сътрудничество (АТИС) през септември във Владивосток. Хонконг застана на 15-о място в списъка от държави и територии, където стартира международният проект на "Российская газета". Вече се издават подобни притурки към влиятелни вестници в САЩ, Великобритания, Франция, Бразилия, Индия, България и други страни.

БАКУ ИСКА ОЩЕ ЗА РУСКИЯ РАДАР

Азербайджан внезапно настоя Москва да плаща на Баку не 7 милиона, както досега, а $300 млн. за аренда на радиолокаторната станция в Габала, пише руският в. "Коммерсант". Изданието се позовава на свои източници в руското външно министерство и в министерството на отбраната.

Руското министерство на отбраната определя сумата като неадекватна и ако Баку не намали апетитите си, заплашва да напусне Габала, се казва в материала. Едва започнали, руско-азербайджанските преговори за удължаване на споразумението за статута и използването на радара, изтичащо т.г., вече са в задънена улица, коментира изданието.

Ако обаче Русия се изтегли от Габала, може да си навлече съществени проблеми. Функционално погледнато, азербайджанският радар може отчасти да бъде заменен от по-модерната станция в южния руски град Армавир "Воронеж-ДМ", но тя още не е изградена изцяло. От друга страна, за азербайджанската станция, ако я напуснат руските военни, веднага може да се намерят кандидати от НАТО, най-вече САЩ и Турция. Тогава Москва не само ще изгуби един от козовете си в преговорите с Вашингтон за ПРО, но и ще осигури на американците радар, който може да им помогне в бойни действия срещу Иран, предупреждава "Коммерсант".

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Да се победи бедността

Валерий ВИЖУТОВИЧ

Борбата с бедността е най-ярката тема във всяка президентска кампания в Русия. Без значение с колко за четирите години от предишните избори се е повишил жизненият стандарт (а той засега, въпреки че е далеч от европейските стандарти, все пак расте), остава задачата: да се победи бедността. Ето и сега пак.

"Ние всички не харесваме много неща - отбеляза Владимир Путин в предизборната си програма. - Това са и запазващата се бедност, и все още лошият предприемачески климат, и разпространената корупция, и неефективната работа на голяма част от чиновниците..." Както се вижда, ръководителят на правителството слага на първо място бедността. След това се казва: "Работещият човек в Русия няма да е беден. Висококвалифицираните специалисти, работещи в бюджетната сфера, ще получават заплати, надвишаващи средното ниво в региона".

Всички кандидати обещават, ако победят на президентските избори, да увеличат благосъстоянието на хората в Русия. Генадий Зюганов (КПРФ - бел. ред.): "Начело на държавата нашият екип ще осигури: националната сигурност на страната и личната за хората; преход от икономически упадък към ускорено развитие; преодоляване на бедността и деградацията на обществото". Сергей Миронов (есерите - бел. ред.): "На борбата с бедността, организирането на живот според справедливостта са посветени много социално-икономически реформи, които намериха място в моята програма". За намаляване на социалното неравенство Миронов предлага да се въведе прогресивна данъчна система, да има данък за лукс и да се използва почасово заплащане на труда. Освен това кандидатът за президент смята за необходимо да има строг държавен контрол върху цените на социално значимите стоки и услуги.

Могат да се сравняват предлаганите програми за борба с бедността, да се оценява съотношението в тях между реализъм и популизъм, но всички кандидати еднакво разбират, че бедността е заплаха за развитието на обществото. Днес според официалната статистика 13,1 на сто от населението живее под прага за бедност (т.е. с доходи под жизнения минимум). Минималната заплата на всеки пети работник е по-ниска от жизнения минимум. Социалното самочувствие на хората напълно съответства на тези цифри: според анкетите 30 процента от руските граждани се определят като бедни хора.

Най-тревожно обаче е възпроизводството на бедните с едновременното формиране в тях на особена субкултура на бедността. Тоест расте броят на работоспособни хора, които отказват да работят. Те се стремят да станат получатели на социални помощи, надяват се на държавата, на властта. Както показа допитване до общественото мнение, извършено от Левада-Център, над половината от руските граждани (53 на сто) смятат, че личната намеса на първите лица в държавата е най-ефикасният начин за управление на кризисни процеси. Според оценката на 21% от анкетираните Путин е "енергичен и ефикасен държавник, който поема лична отговорност за решаването на най-трудните проблеми". Още 13% от анкетираните смятат, че премиерът "се грижи за проблемите на обикновените хора и при всяка трудност се стреми да им окаже бърза и ефективна помощ". Едва 16 на сто смятат, че "държавната машина работи неефективно и изисква постоянната намеса на висшето ръководство за решаването на местни проблеми".

Сега да се вгледаме в предизборните програми. Повечето кандидати не апелират към волята, инициативата, самостоятелността, гражданските ресурси на избирателите. В масовото съзнание се транслира очакването от властта на бърза и чудодейна помощ, култивира се патерналистичен, а не партньорски тип на отношенията между държавата и гражданите й.

А цифрите, до които прибягват участниците в предизборните дебати, разсъждавайки за нивото на бедността и на социалното неравенство, са достатъчно условни. Никой не знае колко са реално бедните в Русия. Та дори според официалните оценки на Росстат приблизително 25% от БВП се произвежда от сивата икономика. Това засяга и доходите на населението.

А всъщност нуждите на населението са доста скромни. Според данни на фонда "Обществено мнение" 11% от руснаците ще са доволни да получават по 5000 рубли месечно (126 евро - бел. ред.), за да се смятат за небедни хора. До 10 000 рубли (253 евро) ще са достатъчни на 28%, за да избегнат бедността. Почти 20 на сто са убедени, че 15 хиляди месечно (380 евро) ще им стигат за най-необходимото. Още 16 процента молят за не повече от 20 000 рубли (506 евро). Само 9 процента смятат, че трябва да получават от 30 хиляди (760 евро) нагоре.

Такава бедност - по-точно такива представи за нея - не е трудно да бъде победена. И в този смисъл участниците в президентската кампания могат да обещават много.

Интервю

Вато Христов:

Лоши закони изгониха хората от село

Във Франция едно от условията при регистрацията на арендатор е той да живее в селището, в чието землище обработва земя, информира ни агроспециалистът

Интервю на Веселка ВЕНКОВА

Как се стигна до срещата на ангажирани с отрасъла земеделие и националния омбудсман, г-н Христов?

- Дискусията при националния омбудсман има четиригодишна предистория. До него стигнахме, след като се изчерпаха всички възможности за защита на собствениците на земеделска земя, отдаващи я под аренда. Констатацията на Константин Пенчев бе, че разговорът за ползването на земеделските земи и правата на собствениците и ползвателите започва със срещата при него, но ще има сериозно продължение.

Съгласен ли сте с основния извод от дискусията, че законодателство има, но държавата трябва до подпомогне администрирането на процеса по прилагането му?

- Ако е направена рамката - подготвен е договор и процесите се контролират, ще бъдат защитени правата и на двете страни. Съгласен съм с изводите и работата трябва да започне незабавно, защото достатъчно дълго се забави.

Защо това не е станало досега, чии интереси обслужва безхаберието по въпроса?

- В предишния парламент отнесохме въпроса до председателя на НС Георги Пирински. Той възложи на комисията, която замота работата, и половин година преди края на мандата нищо не се започна. Чак в края на 2008 г. ни помолиха и с проф. Атанас Ганев подготвихме проект за промени в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи - до април следващата година нищо не се случи. Месец беше останал до изборите, когато уж задвижиха въпроса в комисията. Пенко Атанасов се опита да направи нещо, окастриха проекта, обсъждахме го няколко пъти през април при Светла Бъчварова. Имаше противоречия между БСП и ДПС и, когато уж вече беше готов за внасяне, политиците не се разбраха и свършеното до момента пропадна.

Не търсихте ли другите институции - президент, Министерски съвет?

- И до Първанов отнесох въпроса, но той го препрати на земеделското министерство. Отговориха с потупване по рамото - браво, важен въпрос, актуални предложения. Питам се, може ли президентът, администрацията му да гледат един материал, в който става дума за съдбата на 1 300 000, тогава бяха толкова собствениците на земя, и да не се заинтересува лично, а да го прехвърли на земеделието. И да се задоволят с отговора на ведомството, изпратен и до мен за сведение. Същото предложение стоя без отговор близо година и в МС. При предишното управление сме изредили всички инстанции, включително и омбудсмана Гиньо Ганев, ВСС, откъдето ни отговори Цони Цонев от името на комисията по корупция и етика. Всички пътища бяха извървени без никакъв положителен резултат. При това правителство започнахме отначало с подробен анализ за арендните отношения, пазара на земята и необходимостта от стратегия в земеделието - изпратих го до Цецка Цачева, до Бойко Борисов и до МЗХ. Всички материали съм дал и на "Позитано" от името на клуба по интереси на аграрниците към район "Средец". И се ядосвам, ядосвам се, че не обръщат внимание.

Имате ли контакти със сегашния земеделски министър?

- Година чакахме и той да ни приеме - осем души отидохме с материал за необходимостта от разработване на стратегия, в т.ч. и за арендните отношения, показахме му и списъка на крупните арендатори, а той се изненада откъде имаме тези данни. Като ни изпращаше, Мирослав Найденов заяви, че от една година е в тази сграда и никой не бил отишъл да му каже какви са проблемите в земеделието. После ни прие и депутатката Десислава Танева, събирайки комисията по земеделие в НС. Повторихме и допълнихме казаното пред министъра - 22-мата депутати гледаха изумени. Не сме спрели да поставяме въпроса за постигането на по-справедлив и реален баланс между правата на собствениците на земеделски земи и ползвателите им, които се регулират от три закона - Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, Закона за кооперации от 1991 г. и Закона за арендата в земеделието от 1996 г., изменяни и допълвани общо над 60 пъти. От това "законотворчество" се получи истинска джунгла, в която трудно се оправят дори юристи, как тогава да се справят с материята възрастните наследници по села и градове?

Колко са тези хора у нас - собствениците на парче земя?

- Повече от 1,5 милиона са собствениците арендодатели - толкова поне са сключените договори за аренда и наем, но броят на тези хора ще се увеличава с унаследяването, а арендаторите са 5505. За тези две групи граждани търсим решение за равни права, защото според мен те са неравнопоставени. Арендуването като начин на ползване на земята се е утвърдило в Европа и така се обработва около 30 до 60 на сто от нея - у нас около 70%, а вече се съобщава за 80 на сто. В нашето законодателство беше заложена идеята за фермерско земеделие, подобно на европейското, което ограничаваше размера на арендуваната земя до 6000 дка и не повече от 1/3 от землището, но с промяната в ЗАЗ през 1999 г. се отприщи стихията на крупното арендаторство.

Какви са основните слабости на закона, нарушаващи правата на собствениците на земеделски земи, г-н Христов?

- Едностранно изготвяне на договорите от арендаторите. Куриозно е, че хората, които набират арендодатели и са назначени от арендатора, се превръщат в упълномощени от собствениците лица по принуда да ги представляват пред арендатора, нотариуса, съда и общинската комисия. Кого мислите ще защитават тези лица? Ясно е - който им плаща заплатата.

Пъстра е картината с формата, стила и клаузите в договорите, предлагани от различните арендатори. Всеки е "допълнил" творчески законодателната рамка. Така се стига до клаузата "арендодателят се задължава да подпомага арендатора при опазването на селскостопанските култури от посегателства и разхищения". Абсурд, нали. Как ще го подпомогнеш в Добруджа от София? А това се прави с единствената цел да се подбива заплащането.

Друга голяма слабост е сложната, тромава и скъпа процедура по регистрация на договорите за аренда или наем, обаче още по-трудна е при разтрогването им. Във Франция, например, общинската служба "Земеделие и гори" върши тази работа, а към нотариална и съдебна процедура се пристъпва само когато върху земеделската земя има недвижими имоти, хидромелиоративни съоръжения, трайни насаждения.

Имате ли предложение и къде да се регистрират фирмите арендатори?

- Според мен това трябва да става в общината, където е земята, за да не се стига до абсурдите в София, където при обработваема земя от едва 94 хил. декара да се регистрират 23-ма едри арендатори с обща обработваема площ от 540 000 декара. За мотивите се досещате. Така е и в областните градове, примери - безброй! При това положение общината не може да осъществява контрол. И пак ще дам Франция за пример - едно от условията при регистрацията на арендатор е той да живее в селището, в чието землище е обработваемата земя. А при нас не са изключение арендатори, които не отговарят на условията за земеделски производител - не живеят в населеното място, липсва им опит, ценз. Родители са регистрирали фирми на своите наследници, които въобще не познават това производство и не мислят дори да се занимават с него. Промените в ЗАЗ дадоха възможност за преарендуване и се появиха арендатори и земеделски кооперации, които без да обработват земя получават доходи за сметка на собствениците - това трябва да се забрани със закон. Като не може да обработва земята, която е арендувал, да я остави на собствениците, които с общинските служби ще намерят нов арендатор.

А как стои въпросът с плащането на рентата?

- Голяма е разликата в размера на рентата дори в райони с еднакви почвено-климатични условия - един арендатор плаща едно, съседът - друго, на кой колкото му се откъсне от сърцето. Има и арендатори, макар все по-малко, които въобще не плащат или разтакават собствениците. В Добруджа, например, дават по 60 лв. за декар, а в Северозападна България - по 20-30 лв. Искам нарочно да подчертая, че има арендатори и земеделски кооперации, които дават висока рента на собствениците - напоследък техният брой се увеличава, както и самата рента.

Разбрах, че имате идеи за регулираща роля на държавата в отношенията собственик на земя - арендатор?

- У нас държавата не се меси, но това не се прави в нито една европейска държава, и пак ще дам пример с Франция. Според мен държавата трябва да подготви типов договор, в който се определя размерът на арендното плащане в зависимост от категорията на земята, района и пр. Върху този типов договор общинската комисия при французите определя размера на рентата и дори не пита собственика и арендатора дали са съгласни. Ако обработващият земята откаже, търсят друг арендатор.

Възмущавате се и от безконтролното "едреене" в земеползването. Защо?

- Производствените единици в земеделието у нас са най-едрите в света, в това число и от САЩ. Стопанствата, които обработват над 1000 декара земя, притежават 78% от нея и са със среден размер от над 6000 декара, а тези в групата над 10 000 декара имат среден размер от 24 000 дка и това са 38% от общата площ. С този закон бяха изгонени и малкото хора, останали в селските райони, които биха могли да се занимават със земеделие. Сигурно знаете, че 11 фирми и три фамилии арендуват от 50 000 до 500 000 декара земя и продължават да купуват собствена земя, което увеличава площите. Категоричен съм, че с промените, които подготвя Европейският съюз за периода 2014-2020 г., ще настъпят големи сътресения в нашето земеделие главно поради ограничението в размерите на субсидиите. И от това най-много ще пострадат собствениците.

Снимки Мариета ТОМОВА

Доц. ВЪТО ХРИСТОВ е завършил зооинженерство в Селскостопанската академия в София през 1954 г. и близо 40 години е работил в системата на земеделското производство. Започнал е като обикновен зоотехник и председател на ТКЗС в три села на община Мездра. Научната му дейност е свързана с внедряване на промишлени технологии на производство в говедовъдството и с Института за животновъдни науки в Костинброд. Бил е началник на управление "Наука, технически прогрес и образование" в Министерството на земеделието. Вато Христов е написал повече от 40 научни труда и над 100 статии, бил е председател на Българския пчеларски съюз, а като пенсионер е член на Клуба на аграрниците социалисти. Той е един от инициаторите на дискусията "Проблеми при ползването на земеделските земи и правата на гражданите", която се състоя при националния омбудсман.

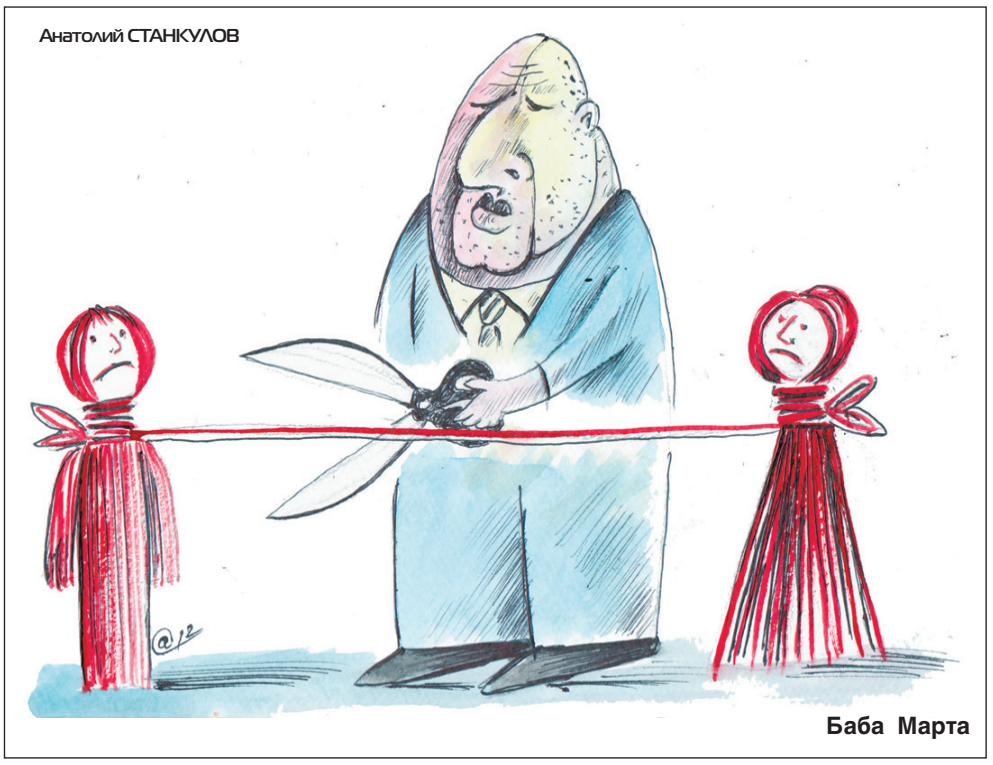
Има арендатори, макар все по-малко, които въобще не плащат или разтакават собствениците, но има и такива, които дават висока рента - напоследък техният брой се увеличава, както и самата рента

Общество

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Новоизбраният президент Росен Плевнелиев вчера обяснил на афганистанския си колега колко добре разбира етапа, през който страната му преминава. Освен това изразил готовност България да помогне на афганистанците с "опита си, натрупан в процеса на прехода". Преди броени дни премиерът Бойко Борисов с готовност предложи на Тунис да им изковем и нова конституция, ако искат, разбира се. През последната седмица управниците ни се

Анатолий СТАНКУЛОВ

Баба Марта

Български уроци

проявяват като големи самаряни, законотворци и опитни държавници.

Понеже явно всичко в България е "цветя и рози", тръгнахме да оправяме другите държави. Повярваха си управляващите, че знаят и могат всичко, че са способни да предадат знанията си на други.

Сигурно на много неща можем да научим и Тунис, и Афганистан. Първият урок, който могат да приемат от нас, е, че "за всичко са виновни предишните...", или "има проблем с комуникацията на ниските нива" - универсално оправдание, което замазва всеки гаф. Колкото повече предишни кабинети е имало, толкова повече са крали, мамили и т.н. Изтърканият рефрен се прилага от първия до последния ден на съответното правителство. Докато поданиците не го наизустят като стихотворение. Ако някой висш кадър се издъни, бушон за гафа веднага се намира от ниските управленски равнища. Важи както за случаи на полицейско насилие, така и за злоупотреби в министерства като здравното.

Вторият урок е, че всяка малка или голяма страна има свое тълкуване за "Бил Гейтс". По нашите ширини това е човек без образование (или с фалшиво такова), издигнат до висшите етажи на властта, боравещ с милиони левове, когото обикновено никой не познава, докато... Докато на някой не му хрумне да се разрови и изведнъж не изскочат скандални факти.

Друг урок на българската действителност е "крий, докато не се разшуми". Оказва се, че никой не знае кой какви бонуси е взел, кой какво образование е имал, кой за какво отговаря, докато не стане медиен и обществен скандал. Декларации за доходи, дипломи, документи за собственост не важат. За тях не се пита при назначение на властови позиции или при взимане на управленски решения. Стават важни, когато се стигне до оставки след обществен натиск.

При размирици и искане за по-високи заплати важен е урокът "разделяй и владей". Методът е особено успешен, ако земеделци се противопоставят на животновъди, полицаи - на жепейци, и т.н.

Списъкът с български уроци е дълъг. Към него може да се прибави и стройна система с предложения за бонуси. Например колкото по-големи санкции получи държавата от външни страни, толкова по-голямо възнаграждение трябва да има виновникът. Ако страните, които определяме като "Третият свят или някъде там", научат всички типични нашенски черти, тогава... Ще отбележим поне един успех. И няма да сме толкова самотни като сега.

Естраден екшън с криминален привкус

АЛЬОНА НЕЙКОВА

Културен екшън с чужбински отзвук наблюдаваме вече почти 10 дни у нас. Един от главните герои в историята с естрадно-криминален привкус е руската звезда с български произход Филип Киркоров. От другата страна на барикадата са петима (засега) известни наши композитори, засегнати, че не се спазват авторските им права.

До гуша им дошло на творците и на 8 февруари внесли в Софийската районна прокуратура иск срещу певеца, прочут и в Русия, и в България, и по света. Въпреки че преди това смирено чакали двайсетина години благоволението на Киркоров да се погрижи за полагащите им се хонорари. Той, видите ли, изпълнявал няколко техни песни на концертите си. Може вече и да не го прави, както твърди говорителката на Киркоров. Ама ги има в интернет и всеки може да си ги купи дори в момента от уебсайтове за онлайн търговия, контрират обидено българските композитори.

И фактът, че малко късничко са се сетили да хвърлят камък в златното блато на Краля на руската поп музика, изобщо не ги притеснява. Според нашите закони авторските права могат да се търсят 70 години след смъртта (!) на твореца. Тоест поне две, че и три поколения напред ще имат с какво да се надяват да забогатеят - ако имат талантлив роднина.

Композиторите явно са сред най-привилегированите в това отношение. Създават един хит и цял живот, плюс този на децата и внуците им, разчитат на хонорар от творението си. Без да полагат по-нататък особени усилия. Изпълнителят например, за да представи песента, все пак участва в концерти, готви се за тях, работи над хореографията, харчи пари за костюми, балет и други видими и невидими за публиката ефекти. Твърди се, че за реализацията на една от най-новите програми на Филип Киркоров "ДруGoy" са похарчени 3 милиона евро. А и огромните хонорари на звездата, който навремето обичал да го наричат "руският Майкъл Джексън", винаги са будили завист. Тъй като Киркоров не излиза на сцената за помалко от няколко стотици хиляди евро. Та какво е за него десетина пъти помалката сума, която искат от него българските композитори за това, че изпълнявал песните им? Нищо не са.

Но Филип Киркоров, прочул се напоследък в руските медии, а и у нас, като естраден скандалджия и поп хулиган, май ще иска да използва и тази дандания, вдигната от българските композитори и защитниците на авторските права у нас. Руската звезда веднъж твърди, че не познава ни Иван Пеев, ни Димитър Пенев, ни Александър Савелиев, ни Найден Андреев, чиито песни са едни от многото "тухлички", изградили Киркоров като известен изпълнител. Бившият съпруг на Алла Пугачова също така изненадващо намира документи, потвърждаващи правото му да пее хитовете на наши композитори. И дори обявява, че само чака от българските праворазпределителни органи да го потърсят, за да докаже, че целият е в бяло.

Как ще завърши естрадният екшън, на този етап може само да се гадае. Ако българските композитори осъдят звезда от ранга на Филип Киркоров, това ще е добър урок за всеки по-малко известен певец или продуцент, осмелил се да посегне на свещеното авторско право. Но ако добре платените адвокати на известния изпълнител успеят да го измъкнат от казуса, без да засегнат кой знае колко благосъстоянието му, ще се разбере, че колкото и камъни да се хвърлят в блатото, файда - никаква.

При всеки изход - лоша реклама няма, нали? А българските композитори имат по-голяма нужда от известност в чужбина, която Киркоров има от десетилетия. Дано се възползват от случая правилно.

Дамата 1

www.duma.bg

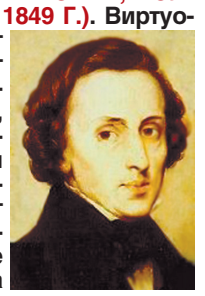
БАБА МАРТА. Пъстрата гама от поверия, свързани със старицата - предвестница на пролетта, предопределя множество обреди. На първи март има обичай да се връзват бели и червени усукани конци - мартенички. Те се слагат на дясната ръчичка на децата, по плитките на момите, на плодните дръвчета и на рогата на домашните животни. Носят се до първата поява на щъркелите, лястовичките или кукувиците. Първи март е Ден на любителското художествено творчество.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА БОРБА ПРОТИВ ЯДРЕНОТО ОРЪЖИЕ. Отбелязва се по решение на Международната конференция за забрана на атомното и водородното оръжие, състояла се през 1977 г. в Хирошима, Япония. На тази дата през 1945 г. е взривена американска водородна бомба над атола Бикини в Тихия океан. Загиват хиляди жители на Полинезия, Микронезия и японските острови.

1810 - РАЖДА СЕ ФРЕДЕРИК ШОПЕН, ПОЛСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1849 Г.). Виртуозен пианист, подобно на Моцарт свири на пиано и композира от ранно детство. Написва многобройни произведения за пиано, опоетизира и драматизира танците мазурка, полонеза, валс и превръща скерцото в самостоятелно произведение. На 1 март 2010 г. във Варшава, след реконструкция и модернизация, бе открит нов съвременен Музей на Фредерик Шопен по случай 200-годишнината от рождението на композитора.

1879 - ПОЛОЖЕН Е ОСНОВНИЯТ КАМЪК НА МАВЗОЛЕЯ-КОСТНИЦА НА РУСКИТЕ ВОИНИ В РАЗГРАД. Това прави княз Александър Дондуков-Корсаков. Мавзолеят е построен по проект на австрийския арх. Фридрих Грюнангер, по това време архитект на Разград. Открит е на 14 октомври 1880 г. От 1967 г. е паметник на културата с национално значение. Костите на погребаните в разградските гробища руски воини са пренесени там през 1978 г.

1929 - РАЖДА СЕ ГЕОРГИ МАРКОВ, ПИСАТЕЛ (УМИРА 1978 Г.). Автор на романите "Победителите на Аякс", "Мъже" и др., на сборници с разкази и новели. Пише и пиеси. Един от авторите на сценария на популярния сериал "На всеки километър". Напуска България и се установява в Лондон. Там работи като журналист в българската секция на БиБиСи и сътрудничи на радиостанциите "Дойче веле" и "Свободна Европа". От 1975 до 1978 г. пише своите задочни репортажи - очерци и анализи за живота в България. На 7 септември 1978-а, при разминаване с непознат мъж на моста "Ватерло" в Лондон, усеща убождане в дясното бедро. Умира на 11 септември с.г. в лондонската болница "Сейнт Джеймс" от отравяне на кръвта. Награден посмъртно (2000 г.) с орден "Стара планина" - първа степен, за принос към българската литература, драматургия и публицистика и за изключителната му гражданска позиция.

1943 - РАЖДА СЕ ГЕОРГИ КИТОВ, АРХЕОЛОГ (УМИРА 2008 Г.). Професор, доктор на историческите науки, известен с прозвището "Българският Индиана Джоунс". Занимава се основно с откриването и проучването на археологически обекти от времето на античността и древна Тракия. Прави множество значителни открития, свързани с културата на траките, сред които гробниците при Стрелча, религиозният комплекс край с. Старосел, открива 673-грамовата златна маска на тракийски владетел, гробницата на цар Севт III в могилата Голямата Косматка близо до Шипка, Александровската гробница до Хасково и др. Автор на над 200 статии и десетина студии върху историята, археологията и религията на траките.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

1 март 2012, година 9, брой 3 (88) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Какво означава „социализъм на XXI век“

През декември 2004 година в Каракас Уго Чавес призова към „възраждане на идеята за социализъм“. Не след дълго, на 30 януари 2005 година, по време на петия Световен социален форум, за първи път изказа мисълта за „социализма на XXI век“. Оттогава президентът на Венецуела непрестанно говори за този „нов социализъм“, като не пропуска да го разграничи от „съветската концепция“, без обаче засега въпросното понятие да е получило точно и ясно определение. Проектът придобива плът чрез мерките от практиката и е време да се направи един баланс на понятието „социализъм на XXI век“.

Жан Ортис*

БОЛИВАРСКАТА революция във Венецуела и подобните на нея в Боливия и Еквадор се явяват като лаборатории за нови форми на производство и развитие. За да си обясним тяхното възникване, трябва да се върнем към годините на „Вашингтонския консенсус“, този разрушителен ураган, довел в няколко страни до избухването на народни въстания, които разклатиха легитимността на неолибералния модел. В този контекст избирането на Уго Чавес през декември 1998 година бележи началото на нов политически цикъл, който се характеризира с устрема на цял континент към демократизация, независимост и възстановяване на политическия контрол от страна на държавата – това, което дълго време беше в плен на пазарите.

Отпреди десет години наблюдаваме как в няколко различни латиноамерикански страни се оформят общи тенденции на държавно управление, придружени с ясно общо виждане за необвързаност на континента. Мощни социални движения издигнаха на власт – било с избори, било в резултат на протестни народни вълнения – ново поколение политически лидери. Тези движения съумяха да се вплетат в политиката и да преминат от съпротива към завоюване на властта. Първата им цел бе преобразование на институциите чрез въвеждане на нови конституции, възраждащи Републиката. Всички тези процеси възстановиха приоритетната роля на политиката.

Диктатурите от 70-те и 80-те години и *структурните регулации* на Международния валутен фонд (МВФ) разбиха трудовите класи... Така се появиха нови социални действащи лица и нови „революционни субекти“,
(На стр.3)

* Професор от Университета в град По (Франция).

Един обезсмислен проект

Балканите, край на европейската мечта

На 1 юли 2013 г. Хърватия ще стане 28-та държава членка на Европейския съюз. На 22 януари т.г. избирателите подкрепиха присъединяването. Близо 67% от тях казаха „да“, но твърде слабата активност (43% от вписаните в избирателните списъци) намалява тежестта на изразената от народа воля. В действителност хърватите се готвят без особен ентусиазъм да се присъединят към Съюза, който изгуби много от чара си във всички държави от региона.

Специален пратеник
Жан-Арно Дералн*

ЩЕ ВЛЕЗЕМ в Европейски съюз, който изживява най-тежката криза в цялата си история, ще се присъединим към една неолиберална и свръхбюрократизирана Европа, макар и с демократично лустро, възмущава се Мат Капович. Този млад лингвист, който завършва докторската си дисертация в Загребския университет, беше един от най-влиятелните членове на левицата, който надигна глас срещу присъединяването на Хърватия към Европейския съюз.

Хърватия стартира процедурите за присъединяване преди повече от десет години. Дълго време повечето критики идваха от националистическите среди. Осъждаха се рисковете от загубата на суверенитет и задължението страните да си сътрудничат в областта на международното правосъдие, което ще се изрази в задържане и осъждане на „герои“ от войната за независимост. Да не забравяме най-консервативните сектори на Католическата църква, които са враждебни към една Европа, желаеща да „наложи“ узаконяването на абортите и браковете между хомосексуалисти. Според националистическата десница Хърватия няма нищо да спечели, ако замени старата „зависимост“ от Белград с ново „подчинение“ на Брюксел. Тези течения имат силно влияние и днес. Напомниха за себе си през април 2011 г., когато бившият генерал Анте Готовина беше осъден на 24 години затвор от Международния наказателен съд за бивша Югославия.

*Главен редактор на сайта „Le Courrier des Balkans“ (Поща от Балканите), http://balkans.courriers.info.
(На стр.6-7)

Саудитска безнаказаност

Серж Алими

В САУДИТСКА Арабия основните свободи не се спазват по-добре, отколкото в Иран. Дали заради статута ѝ на първа страна-износител на петрол и съюзник на САЩ уахабитската монархия като по чудо е пощадена от „международната общност“? Саудитска Арабия може да нахлуе в Бахрейн, когато поиска, да потуши демократичен протест, да екзекутира седемдесет и шест души през 2011 г. (сред които една жена, обвинена, че е вещица), да заплаши със същото наказание блогър, който разпространи въображаем диалог с Пророка в своя профил в „Туитър“, да осъжда крадците с рязане на крайници, да повдига обвинения в изнасилване, содомия, изневяра, хомосексуалност, трафик на наркотици, вероотстъпничество, наказуемо със смъртна присъда, без никой или почти никой, освен Службата на върховния комисар на ООН за правата на човека, да се трогва от това. Нито Съветът за сигурност на ООН, нито Г-20, на която Саудитска Арабия е член, нито Международният валутен фонд, чиято генерална директорка приветства *важната роля* на Рияд за стабилизирането на световната икономика.

Дали монархията, в която жените не могат да се придвижват с кола без съпруг или шофьор, ще продължи да не ги допуска и до участие в Олимпийските игри? Нарушението на поне два члена на спортната харта (1) също не предизвиква особени реакции. Ако Иран беше извършил подобен полов апартейд, щеше веднага да се вдигне международна протестна кампания.

Благоразположението, на което се радва уахабитската династия, намери нов израз с изявленията на туниския министър-председател. Хамади Джебали похвали саудитските си домакини по време на едно от първите си официални посещения в чужбина. Рияд, който подкрепяше до край клана Бен Али, отказва да екстрадира сваления от власт диктатор и служи за убежище на неговото нечестно придобито състояние. Впрочем парите на страните от Персийския залив насърчават провокациите на туниските салафисти и финансират телевизионни канали, които разпространяват из страната едно средновековно тълкуване на исляма.

През януари 2008 г. френският президент Никола Саркози твърдеше, че *под влияние на Негово Величество крал Абдула* Саудитска Арабия има *цивилизована политика*. Четири години по-късно страната, в която царува корупцията, се превърна в боец на ултраконсервативния сунизъм в арабския свят. Старците от Рияд, които уподобяват протестите на саудитската младеж на една *нова форма на тероризъм,* се интересуват от правата на народа единствено за да ги противопоставят на управлението на своите регионални, „радикални“ или шиитски съперници. Несъмнено кралството се чувства защитено от народни бунтове поради социалното „поръсване“ на поданиците си с малка част от петролната печалба, поради равнодушието на сунитското мнозинство към 10-20% шиити, активни в източната част на страната, и най-накрая поради страха от Иран. Международната снизходителност, от която се ползва саудитската монархия, я прави още по-защитена.

(1) Член 4 на Олимпийската харта постановява, че *всеки човек трябва да има възможност да практикува спорт без какъвто и да е вид дискриминация*. Член 6 уточнява, че *всяка форма на расова, религиозна, политическа, полова дискриминация спрямо едно лице е несъвместима с принадлежността към Олимпийското движение.*

Le Monde diplomatique
Превод Зорница Павлова

ПРЕДПОЛАГАЕМИТЕ ДОБРОДЕТЕЛИ НА САМОИЗТЕЗАНИЕТО

Моралните патерици на строгите икономии

На 21 февруари Европейският съюз сключи отново да отпусне финансова помощ на Гърция, при условие че тя приеме „засилен контрол“ над управлението на бюджета ѝ. Този план може само още повече да утежни рецесията в една изтощена страна. Дали упоритото настояване за сурови икономии би могло да се дължи на морални убеждения, по-силни от разума?

МОНА ШОЛЕ

СУРОВИ икономии, строги ограничения, усилия, жертви, дисциплина, стриктни правила, болезнени мерки... С настойчивото повтаряне на едни и същи термини силно назидателният тон на речника на кризата в крайна сметка озадачава. През миналия януари, в навечерието на икономическия форум в Давос, председателят му Клаус Шваб говори направо за *грях*: *Ние изплащаме греховете от последните десет години*, заяви той, преди да се запита *дали съгрешилите страни, и по-специално южните, имат политическата воля да предприемат необходимите реформи* (1). В седмичника *Поан* под перото на Франц-Оливие Жисбер равносметката от разюзданите ни вакханалии е още по-сериозна: редакторът окайва *тридесетте години глупост, лудост и непредвидливост, през които сме живели по-нашироко, отколкото са ни позволявали средствата* (2).

Ръководители и коментатори непрекъснато повтарят една и съща фантасмагорична история – тъй като са били мързеливи, лекомислени и разточителни, европейските народи са предизвикали застигането си от справедливо наказание, библейското бедствие на кризата. Сега трябва да изкупят греховете си. Трябва „да затягат коланите“, да върнат на почит добрите стари ценности на спестовност и въздържаност. *Монд* (17 януари 2012 г.) дава за пример Дания, страна-модел, която си върнала благосклонността на кредитните агенции, благодарение на *лечението с картофи*. Ето как пък испанският министър-председател Мариано Рахой приветства сънародниците си в речта си при встъпване в длъжност през декември 2011 г: *Изправени сме пред неблагодарна задача, като тази на родители, които трябва да изхранят четири гърла с пари само за две*.

Извисиха се множество гласове, подчертаващи фалшивата логиката, според която поведението на държавата трябва да е като на едно домакинство. Тя избягва въпроса за отговорността за кризата и за непосилното бреме, което строгите мерки стоварват върху населението, чиято единствена вина е, че е искало да се лекува, или да плати за образованието на децата си. За един гражданин бюджетната строгост може да бъде източник на гордост и задоволство. За една държава обаче тя означава крах за стотици хиляди граждани, ако не доведе чисто и просто до гибел на цяло едно общество, както в Гърция. В Дания, уточнява *Монд*, *картофеното лечение* доведе до бум на безработицата и драстично намаляване на социалните програми – *60 хиляди семейства загубиха домовете си*. Така този фалшив здрав разум не само изтрива с магическа пръчка социалните неравенства и прикрива щетите, нанесени от суровите икономии, но и горещо препоръчва да се прилага политика, която само утежнява икономиката, тъй като спира всякакъв подем чрез консумация. *Спестовността и инвестициите са ценности за семействата, на хората им е трудно да си представят, че на национално ниво прекалената въздържаност би могла да създаде проблеми*, отбелязва авторът на уводните статии на *Блумбърг Бизнесуик* Питър Кой (26 декември 2011 г.).

Безразсъдни, дори безумни, призивите за разкаяние нямат никаква връзка с реалността. Как тогава да си обясним, че и до днес продължават да кънтят из всички кътчета на Европа? Защото обслужват силните на деня, ще отговорят някои. И действително, те позволяват под претекста на дълга да се довърши започнатото преди тридесетина години унищожение на следвоенните социални постижения. Преди това те вече бяха позволили погребването на спомена за Народния фронт. Процесът в Риом, състоял се в този малък град в Пуй-дьо-Дом, имаше за цел да докаже, че „революционните“ водачи като Леон Блум и Едуар Даладие са били отговорни за разгрома на френската армия през юни 1940 г. Минаването на 40-часова работна седмица в заводите за военни снаряжения се оказало фатално за френските войски, а не решенията на генералните щабове... С цел „национално възстановяване“ маршал Филип Петен вече предвиждал замяна на *духа на веселие* с *дух на пожертвование*. При откриването на процеса ежедневникът *Льо Матен* описал Блум като *човека, който зарази с вируса на мързела кръвта на един народ* (3). Французите. 70 години преди гърците... и португалците, чиито премиер Педро Пасос Коельо ги упреква така: *Несъмнено си спомняте онзи гротесков епизод, когато* [европейската] *тройка работеше в Лисабон за изготвяне на помощна програма за Португалия* [през 2011 г.], *а в страната всичко беше затворено, защото всички се възползваха от няколкото празнични дни на дългия уикенд. „Тройката“, която даваше пари назаем на Португалия, работеше, а страната си почиваше. За щастие, оттогава насам всичко върви обратно на тази първа, много лоша представа за нас* (4).

Повсеместен начин на мислене

НО дали призивът към работа, покаяние и пожертвователност не е просто хитрост, за да се накарат възможно най-много хора да приемат ограбването им? Искреното му и пламенно настояване навява мисълта, че не всичко се дължи на цинизъм, а води началото си от здрава културна основа. *Това „пожертвователно“ настроение, както от душевно, така и от умствено естество, предизвиква някакво нездраво ликуване сред многобройни коментатори, сякаш страданията на народа имат и „пречистващо“ измерение*, констатира социологът Фредерик Льобарон по повод настоящото положение (5). Петен искал да припомни на французите, че *от Адам насам наказанието е призив към възвишаване, обещание за възраждане* (6). По-наскоро Рахой пророкува: *Усилията няма да бъдат напразни. Черните облаци ще се разпръснат, ние отново ще вдигнем глави и ще дойде ден, в който за Испания ще се говори с добро, ден, когато ще гледаме назад и няма да си спомняме жертвите*.

Исканията на народа за поносими условия на живот създават само тревоги на онези, чиито интереси засягат. Вдъхват им някакъв суеверен ужас сякаш представляват немислимо нарушение на нормите. При разгрома през 1940 г., разказва историкът и участник в Съпротивата Марк Блок, военните, произхождащи от висшата класа били *приели катастрофата, защото намирали следните отвратителни успокоения за нея – под руините на Франция щял да бъде смазан един позорен режим, трябвало да се падне на колене пред наказанието, което съдбата е изпратила на една виновна нация* (7).

Дори сред онези, които поради общественото си положение нямат никакъв обективен интерес да изберат този прочит на събитията, се намират мнозина, които го възприемат. Предвид нанесените на общността щети, движенията на „възмутените“ могат да изглеждат като твърде скромен отговор, от който става ясно, че въпреки всичко реториката за необходимото изкупление на греховете намира благоприятен терен. Например, гръцка служителка, видяла как заплатата ѝ пада от 1200 на 1050 евро, а работното ѝ време се увеличава от 37 на 40 часа, през май 2011 г. уверявала, че е *готова да положи допълнителни усилия* (8).

Някои хора не пропуснаха да отбележат, че има културни, дори религиозни наслагвания, които определят отношението на главните герои на кризата на еврото. *Експерти и политици пренебрегват един важен фактор – Бог, т.е. религията и в частност лутеранското протестантство. Като дъщеря на пастор Ангела Меркел има усещане за грях, както много от съотечествениците ѝ. Има един специфичен немски начин на говорене за еврото, който лъха на църква. Това естествено не остава без последствия спрямо предлаганите решения за спасяване на европейския монетарен съюз*, пише Ален Фрашон в *Монд* (23 декември 2011 г.).

И все пак, можем да се съмняваме, че влиянието на протестантството се ограничава само до географската област, в която се е развило през XVI век. Немският социолог Макс Вебер в прочутото си есе от 1905 г. показва как протестантската етика е допринесла за установяването на капитализма, като е оформила едно *духовно състояние*, благосклонно към него (9). В последствие, та и до днес, този дух е просъществувал и е процъфтял самостоятелно извън всяка религиозна рамка. В крайна сметка е станал повсеместен и невидим като въздуха, който дишаме. Историчката Жанин Гарисън цитира примера с Жан-Пол Сартър, който иронизира протестантската вяра на дядо си по майчина линия, като в същото време самият той е *много по-близък до нея, до пуритантството ѝ, до желанието ѝ към знания, отколкото е склонен да признае. Нима същият този Сартър не заявява ясно на всеослушание, че интелектуалец, който не работи поне по 6 часа на ден, не може да претендира за тази престижна титла?* (10)

Всъщност, тезата на Вебер е, че протестантството е *извадило аскетизма от манастирите*, където е бил затворен от католицизма. Калвинистката доктрина на предопределението, според която всяко човешко същество е избрано или прокълнато от Бог за вечни времена, като никакво негово действие не може да промени каквото и да било, би могла да доведе до някакъв фатализъм. Тя обаче произвела обратен ефект. Като подложили всеки аспект от живота си на стриктна дисциплина, вярващите вложили цялата си енергия в работата и търсели в икономическия успех знак за спасението си. Тогава богатството престанало да бъде осъждано, а напротив. Укорително било единствено да му се наслаждаваш. Вебер споменава случая на богат фабрикант, чийто лекар го посъветвал всяка сутрин да яде за здраве по няколко стриди, той обаче не можел да се реши на подобен разкош, не от алчност, а поради морални скрупули.

Идеята за професионален дълг, пише социологът, *се рее из живота ни като призрак на отколешните религиозни вярвания*. Защото работната ръка също трябвало да се научи да *върши работата си, сякаш тя е абсолютна цел сама по себе си, „призвание“*. Този преобладаващ днес манталитет се е наложил с цената на *тежка битка срещу свят на враждебни сили* и по-специално с помощта на политика на ниски заплати. Жан Калвин смятал, че масата от работници и занаятчии *трябва да се държи в състояние на бедност, за да бъде покорна пред Бог*. Протестантизмът изкопа между избраниците и прокълнатите *ров, по начало по-непреодолим и по-обезпокоителен от онзи, отделящ монасите от света през Средновековието, ров, който дълбоко е белязал всички социални чувства*. Английското пуританство също изкова *законодателство за бедността, чиято строгост коренно се отличава от предишните постановления*.

Вече независимо дали човек е богат или беден, не може да си почива, да се радва на живота, да „си губи времето“, без да изпитва угризения на съвестта. Даваме си сметка колко дължи днешният свят на това схващане, когато четем, че лутеранският пастор Филип Якоб Спенер, основател на пиетизма, сочи като морално осъдително *желанието да се оттеглиш* (днес – да излезеш в пенсия, *б.пр.*) *преждевременно*...

Накратко, както е доловил немският хуманист Себастиан Франк през XVI век (цитиран от Вебер), Реформата *наложи на всяко човешко същество да бъде монах през целия си живот*. Това дава сериозен тласък на силното влияние на християнството и неговото низвергване на земното съществуване. Можем да допуснем, че това духовно и културно наследство слага преграда пред възможните отговори на атаките срещу обществата. След като държавите се отделиха от религиите, дали не е време и духовете да го направят?

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

(1) Интервю в *L'Hebdo*, Лозана, 18 януари 2012.

(2) *Le Point*, Париж, 23 ноември 2011. *Вж.* Mathias Reymond, „Les éditocrates sonnent le clairon de la rigueur“ (Издателократията приветства строгите икономии), Acrimed.org, 12 декември 2011.

(3) Цитат от Frédéric Pottecher, *Le Procès de la défaite* (Процесът на разгрома). Riom, февруари-март 1942, Fayard, Париж, 1989.

(4) Expresso.pt, 6 февруари 2012.

(5) Frédéric Lebaron, „Un parfum d'années trente...“ (С дъх на 30-те...), *Savoir/Agir*, №18, Bellecombe-en-Bauges, декември 2011.

(6) Цитат от Gérard Miller, *Les Pousse-au-jouir du maréchal Pétain* (Какво възбужда маршал Петен), Seuil, coll. „Points Essais“, Париж, 2004.

(7) Marc Bloch, *L'Etrange Défaite* (Странният разгром), Gallimard, coll. „Folio Histoire“, Париж, 1990.

(8) „Comment les Grecs se sont mis au régime sec“ (Как гърците си наложиха сух режим), La Croix, Paris, 8 май 2011.

(9) Max Weber, *L'Ethique protestante et l'esprit du capitalisme* (Протестантската етика и духът на капитализма), Flammarion, coll. „Champs classiques“, Paris, 2000. Следващите цитати от този автор са взети оттам.

(10) Janine Garrisson, *L'Homme protestant* (Протестантът), Complexe, Брюксел, 2000.

Какво означава „социализъм на XXI век“?

(От стр. 1)

които поеха водачеството на борбите. Понякога това бяха движения на селското или коренното население, друг път – организации на нямащите, на бедните и средните класи, или пък граждански асоциации. Но всички те се бореха за защита на природните богатства, на водните или газовите ресурси (1)...

Националната принадлежност не попречи на общата воля да се работи за континентална интеграция... Именно Латинска Америка сега е тази, която си позволява да поучава Европа. В края на октомври 2011 година, по време на 21-вата Иберо-американска среща на върха в Асунсион (Парагвай), двадесет и две страни строго разкритикуваха *неолибералните рецепти, които разсипват Европа*, докато Латинска Америка се радва на стабилност и растеж, благодарение на значителни държавни и обществени инвестиции, на една *по-голяма роля на държавата*, на политики за преразпределяне, и т.н. А през декември същата година в Каракас се създаде Общността на латиноамериканските и карибските държави (CELAC), но без участието на САЩ.

Чавес и необлагодетелстваните класи

ТЕЗИ коренни промени на континента следват своя собствена логика. Латиноамериканските левици потвърждават меродавността на националното своеобразие. То позволява вътрешният напредък да съжителства с уравновесено външно сътрудничество. В опита си да изолират „най-радикалните“, западните медии троснато натякват довода за враждуващи по между си *две левици* (2). Друго неизменно опяване цели новите лидери и прогресивни режими да бъдат охулени и дамгосани с *популистки* етикети (3).

Венецуелският президент представя *социализма на XXI век* като ендогенен, роден от вътре нов строй, който предстои да бъде изграден. Той отрича *съветското извращение*, марксизма-ленинизма, както и *държавния социализъм* или колективизма (4)... Уго Чавес формулира понятията *индо-венецуелски социализъм, боливарски, робинсонов, индо-американски социализъм* и се обявява за *приобщаваща и уважаваща личността демокрация* (5)... Изтъква, че е повлиян от мисленето на Маркс и предлага да се пие от самобитните латиноамерикански извори – от идеите на Хулио Антонио Меля, Карлос Мариатеги, Че Гевара, от „Теологията на освобождението“ и посланието на Исус Христос (6). Като основен негов референт си остава все пак Симон Боливар.

Симон Боливар (Освободителя) не е бил само *вожд*, той е имал виждане за целия континент, но преди всичко е бил обществен реформатор, ненавиждан от олигархията. Въпреки това Маркс е имал невярно впечатление за Боливар въз основа на откъслечна и погрешна информация по негов адрес. В писмо до Енгелс от 14 февруари 1858 г. го окачествява като *най-страхлив, брутален и мерзък негодник* (7). Неоснователни и особено тежки думи.

Макар да е бил реформатор, обществената мисъл на Боливар не е била така зряла, както тази на Симон Родригес (Самуел Робинсон), който се нарежда сред представителите на утопичния социализъм. Родригес е отстоявал идеята, че не е нужно *да се търсят образци навън* [...] *Латинска Америка е своеобразна, затова нейните институции, както и управлението ѝ, следва да бъдат специфични* (8).

В днешна Венецуела обществото е силно поляризирано, особено заради предстоящите президентски избори през октомври 2012 г. и здравословното състояние на президента. Впрочем откровеността на Чавес по повод заболяването му от рак увеличи парадоксално популярността му. През декември 2011 г. той достигна 60% одобрение. В отговор на това десницата се сплоти, нека не забравяме, че повечето нейни представители са били „превратаджии“ през април 2002 г. (9).

Ако Чавес е все така популярен, независимо от ширещата се корупция, от бюрокрацията и несигурността, то се дължи на най-онеправданите класи, които съставляват базата на чавизма и приветстват постиженията му. За да си обясним защо Чавес се ползва от подкрепата на мнозинството, трябва да вземем като отправна точка подобреното в резултат на революцията жизнено равнище на милиони венецуелски граждани. Близо пет милиона „неформални работници“, или 42,2% от населението, имат вече права, гарантирани от член 87 на Конституцията, също като регистрираните трудещи се. Народът възприема социалистическата насока, макар и да проявява неразбиране и разочарование от прагматизма на някои решения, като твърде високите обезщетения за национализираните предприятия или за отчуждените земи... Народните класи се ползват от забележителен брой структури за социална помощ, програми за здравеопазване и спешна помощ, образователни и други *мисии*, благодарение на които намаляват бедността, детската смъртност и неграмотността.

Държавата безспорно си остава *буржоазна*, но смелите реформи я обновяват и децентрализират. Общинските съвети, с техните *„приобщаващи“ бюджети*, осигуряват непознато досега демократично действие и решения с широк обществен обхват. Органическият закон за общините (2010 г.) и общинските стопански съвети също са насочени към самоуправление. И в държавните предприятия работническите съвети са предназначени да упражняват самоуправлението, но все още се затрудняват да изпълняват своята функция...

Стопанският проект на Боливарската революция предвижда разпределение на икономиката на *три третини*: 33% за частния сектор, 33% за държавния и 33% за кооперативния. Засега обаче действителността е друга. Частният сектор все още преобладава и създава 70% от националното богатство. Чавес призовава към *социализиране на икономиката*, което продължава да среща отпор. Държавата контролира телекомуникациите, някои банки, петролната компания PDVSA..., а поради недостиг на помощни механизми кооперативният сектор също се развива бавно.

Икономиката зависи основно от *нефтените доходи* и от *модела, изграден на базата на вноса*. Това историческо структурно изкривяване се компенсира донякъде от това, че приходите се предназначават за масови социални инвестиции и за подпомагане на равноправен търговски обмен с няколко латиноамерикански страни в рамките на Боливарския съюз на американските народи (ALBA). Политиката на държавни инвестиции позволи нов подем на венецуелската икономика през 2011 година. В края на третото тримесечие, растежът ѝ достигна 3,8%.

Двигател и сплотяващ елемент на *социализма на XXI век* обаче си остава фигурата на Чавес, чието обаятелно лидерство стимулира народните въжделения и вдъхва сила и стройност на революцията.

В Боливия процесът протича по изключително интересен начин, с две самобитни особености. Работническото движение, чиято база бяха миньорите от калаените рудници, бе силно повлияно от марксизма. Закриването на мините доведе до разпускане на мощната Боливийска работническа централа (COB). Някои интелектуалци въведоха тогава понятието *народна маса*, по-широко от *класа*. *Народната маса е сбор от самобитности, една тъкан от взаимно сътрудничещи си нишки, която колективно обхваща безброй отделни своеобразни дейности* (10).

Провалът на неолибералните правителства от 80-те и 90-те години на XX век, както и първостепенната роля на движението на коренното население, поставиха индианците в центъра на проблематиката. Предишни рудничари станаха *кокалерос*. Техните традиции се смесиха, а понякога и сблъскаха, с думите и делата на коренното селско население. В общите си борби народното движение и индианските организации поддържат един конфликтен съюз.

Движението на коренното население постепенно спомага за постигането на споразумения, за сплотяване на едно доста разнородно движение на народни маси и накрая успя да основе партия – Движение към социализъм (MAS). Вицепрезидентът Алваро Гарсия Линера, социолог, бивш партизанин на „Тупак Катари“ от 90-те години, работи много за този съюз и за подобряване на отношението на марксистите към индианската и общостната проблематика. Той е един от марксистките автори на *преосмислянето на индианството като субект на еманципация* (11). Според него: *„Левият“ индихенизъм придава индиански смисъл на марксизма и марксистки смисъл на индихенизма* (12). Политическият проект на Движението към социализъм (MAS) също отстоява един ендогенен, вътрешно роден социализъм, който интегрира древните общностни обичаи, традициите на общо обсъждане и автономност, както и идеята за *добруване* (13).

Първата задача на боливийската революция бе възраждането на културната многоликост, на етническото и националното разнообразие на страната посредством една нова конституция. Революцията застава начело на опазването на околната среда и на природните ресурси, които са обявени за неотменими държавни имущества. Национализацията на нефта и газа се извърши чрез предоговаряне с международните компании, които по-рано прибираха 80% от печалбите и не оставяха почти нищо за страната. От сега нататък, в новите договори, процентите са разменени в полза на страната.

Латинска Америка преминава през непознати дотук процеси на демократизация, освободени от всякакви външни образци и с някои характерни общи черти. Главните фигури в тези процеси често се позовават на *социализма на XXI век*. В така променящите се държави политическият проект е от централна важност. Въпреки че остават големи неравенства, а разпределението на благата не се е променило особено, предишните социално изключени класи сега са приобщени под закрилата на политиката за социално подпомагане.

Тези *революции на XXI век* поставят под въпрос хегемонията на пазарите и на неолибералния модел. Те не са излезли от рамката на господстващия капиталистически начин на производство, но той все повече губи почва в полза на редица реформи с антикапиталистически характер, които търсят практически решения на сериозните предизвикателства.

LE MONDE DIPLOMATIQUE - *испанско издание*
Превод Христина Костова

---

(1) Марта Арнекер, *Amérique latine, laboratoire pour un socialisme, Utopia* (Латинска Америка, лаборатория за социализъм. Утопия) Париж, 2010; и от същата авторка – *Reconstruyendo la izquierda* (Възстановяване на левицата), Ediciones de Intervención cultural, Мамара, 2006.

(2) Марк Сент-Юпери, *El sueño de Bolívar: el desafío de las izquierdas sudamericanas* (Мечтата на Боливар: предизвикателство към южноамериканските левици), Paidós, Барселона, 2007; и Бернар Касен, *L'Amérique latine se consolide á gauche* (Латинска Америка се консолидира вляво), www.legrandsoir.info, 10 ноември 2011.

(3) Вж. Ерик Тусен, www.rebelion.org, 12 октомври 2009.

(4) Маргарита Лопес Майа, *Ideas para debatir el socialismo del siglo XXI* (Идеи за разискване на социализма на XXI век), том 2, Alfa, Каракас, 2009, с.109-110.

(5) Уго Чавес, *El discurso de la unidad* (Слово за единството), Editorial Socialismo del siglo XXI, Caracas, 2007, с. 50.

(6) Пак там, с.50.

(7) Карл Маркс, *The new american cyclopaedia*, том 3, 1858, с. 358. В Испания издателство Sequitur е публикувало статията в книгата: *Simón Bolívar,Karl Marx*, Sequitur, Madrid, 2009.

(8) Симон Родригес, *Obras completas*, том 1, Каракас, 1975, с. 342-343.

(9) Игнасио Рамоне, „Бумката за Венецуела“, *Монд дипломатик*, септември 2010.

(10) Антонио Негри, *La fábrica de porcelana: una nueva gramática de la política* (Фабриката за порцелан), Paidós Ibérica, Барселона, 2008; и Оскар Вега Камачо, „Penser l'Amérique du sud“ (Мисленето за Латинска Америка), сп. *Multitude 35*, изд. Amsterdam, Париж, зима 2009.

(11) Алваро Гарсия Линера, *Pour une politique de l'égalité: communautés et autonomie dans la Bolivie contemporaine* (За една политика на равенството: общности и автономия в съвременна Боливия), изд. *Les prairies ordinaires*, Париж, 2008; и „Indianisme et marxisme“ (Индианизъм и марксизъм), сп. *Contretemps*, №4, París, четвъртото тримесечие 2009.

(12) Интервю с Алваро Гарсия Линера, *Público*, Мадрид, 2 юни 2011г.

(13) Интервю с Давид Чокеуанка, *La Razón*, Мадрид, 10 февруари 2010.

Дългият парламентарен поход

Дошли отново на власт през август 2011, маоистите в Непал подновиха мирния процес след петгодишно забавяне на интегрирането на бойците им в националната армия. В една нова Федерална република с неясни институционални очертания те трябва да постигнат съгласие с останалите политически сили, за да приемат конституция преди края на май и да покажат, че могат да променят едно общество, обречено от корупцията и привилегиите на забавено развитие.

Филип Декамп*

Катманду

РУПАК се промушва между колите и камионите с малкия си индийски мотоциклет. Трафикът не му позволява да съзерцава отдалече изгрева на луната над високите заснежени върхове на Лангтанг в избистреното от мусоните небе. На тясното околовръстно шосе на Катманду трябва да се внимава неотклонно, за да се избягват колите, влезли в насрещното движение, дупките, пешеходците, велосипедите… или кравите. Рупак се среща с приятеля си Аджай, за да пият чай и да изпушат по няколко цигари. Между два разговора по мобилните си телефони тези двама бойци от маоистката младеж описват мечтите си. Те са на 20 години, искат да живеят през XXI век и смятат, че комунизмът може да спаси света.

В контекста на нашата страна гражданската война беше необходима, обяснява Аджай. *Но ние все още нямаме независимост, нито доверие. Мислим, че комунизмът не се е провалил, но е бил изкривен. Не искаме нито съветска, нито китайска система. Искаме да живеем в нашия век с „Фейсбук“ и интернет. Нужно е да минем през парламентарната система, за да променим обществото. Преди да стигнем до социализма, трябва да излезем от феодализма чрез един прогресивен капитализъм и да защитим правата на всички, особено на местните като нас, тамангите*.

За тридесет години населението на Непал се е удвоило, за да достигне близо 27 милиона жители. Населението на столицата се е увеличило с 60% през последното десетилетие. Въпреки таксите, наложени от първото правителство, ръководено от маоистите, през 2008 последва бум и в броя на автомобилите. Най-добрият начин да се ограничат катастрофите несъмнено е да не се поправят пътищата… Дори с гръмки клаксони, да се надвишат 30 км. в час, е истински подвиг за амбулантните търговци, рикшите и такситата триколки. След умиротворяването градският фолклор, който изчезва от азиатските метрополии, тук достига най-високата си степен. С градски автобус до центъра е не повече от 15 стотинки. Това, което за Европа би означавало „деветместен микробус“, тук е с петнадесет седалки и често два пъти повече пътници… Туристите, усетили се най-сетне богати, предпочитат малките японски таксита, които са двадесет пъти по-скъпи. Непалците с добри позиции в бизнеса или туризма карат бляскави джипове, които, както и такситата, са три и половина пъти по-скъпи от тези на запад.

„Спечелихме изборите… не напълно“

Улицата е едно от редките пространства, където всички непалски съсловия са рамо до рамо, като по-бързите не зачитат по-бавните. Един познавач, Анри Сигере, дава ключа към тази действителност чрез следната формула: *Начинът на шофиране на непалците е като начина им на поведение*. След като успява да превземе първият осемхилядник в Анапурна през 1979 г., този инженер от Гренобъл се влюбва в тези планини и в народите, които ги обитават. Установил се преди двадесет години в Непал, той постепенно се превръща в маобади, привърженик на маоистите. Обича да ги сравнява със санкюлотите от 1789: *Най-бедният народ на Азия се разбунтува и се би срещу една монархия, една кастова аристокрация, една феодална бюрокрация* (1). На 76 години той се възмущава, като вижда, че многобройните катерачи, планинари или обикновени туристи, които заявяват, че носят Непал в сърцето си, не се интересуват от политическата и социалната действителност в страната, освен от няколко благотворителни акции, докато всички те са в състояние да се мобилизират в полза на тибетската кауза.

Спечелихме войната… Но не напълно. Спечелихме изборите… Но и тях не напълно, изказва се умерено Хит Бахатур, бивш министър и член на Централния комитет на Непалската обединена комунистическа партия – маоисти (PCUN-M). При подписването на мирните договори през ноември 2006 г. маоистите контролираха три четвърти от страната. Те изглеждаха в достатъчно силна позиция, за да наложат отстраняването на краля, отхвърлянето на хиндуисткия характер на държавата и избирането на Учредително събрание за приемане на конституция. Но въстаналите тълпи не бяха достатъчни, за да завземат големите градове и да превземат цялата власт срещу една армия, подкрепяна от САЩ, Обединеното кралство, Индия и дори Китай. На 28 април маоистите опровергаха прогнозите, като застанаха убедително начело на изборите с 238 от 601 мандата (30% от гласовете и 38 % от избраните депутати благодарение на полупропорционалната система) (2). Те надминаха Партията на конгреса (119 места), Непалската обединена марксистко-ленинска комунистическа партия (PCN-MLU) (109) и Форума за права на народа мадхеси (83). Но след като републиката беше постигната, преследването на мирния процес налагаше съгласие, което беше по-трудно да бъде намерено. Бъдещата конституция трябва да бъде приета от две трети от депутатите. Подновени бяха парламентарните игри, белязани от блокажи, заплахи, улични движения, разриви, последвани от прегръдки.

Западният наблюдател може да бъде *a priori* изкушен да класира вляво всички представителни непалски партии, ако се довери на историята им и начина им на говорене. Така доминиращата от дълго време Партия на конгреса се представя официално като социалистическа. В името на борбата за демокрация през 50-те години нейните бойци станаха партизани. При упражняването на властта обаче тази партия се показа като консервативна; тя обслужи най-облагодетелстваните и защити приватизацията. В отговор на това отклонение процъфтява комунизмът. Повече от двадесет партии претендират да го изповядват. Първата от тях, изиграла важна роля след първата демократична революция от 1990 г. – Непалската обединена марксистко-ленинска комунистическа партия, се оказа на практика много „центристка“. Въпреки съперничеството си с Партията на конгреса, тя си остава близка до нея по ключовите въпроси. Скорошна публикация в „Уикилийкс“ относно връзките на американския посланик в Катманду показва, че лидерите на тази партия поддържат тесни отношения с него, а някои от тях, като Хадга Прасад Шарма Оли, са истински информатори на САЩ (3).

Комунистите, претендиращи да са „маоисти“, поставят върху бандеролите или визитните картички на своите избраници портрети на Карл Маркс, Фридрих Енгелс и Ленин, винаги допълнени и с тези на Сталин и Мао Дзедун. Техните конкретни политически ходове обаче съвсем не са далеч от тези на европейските социалдемократи. В речите им не става въпрос нито за национализация, нито за администрирана икономика, нито за реална регулация, а по-скоро за „публично-частно партньорство“.

Впрочем всички тези партии са набраздени от течения, дори фракции, често свързани с една единствена личност. Така маоистите са разделени между течението на Бабурам Бхатараи, някогашен идеолог на партията и настоящ много прагматичен премиер, свързано с това на историческия лидер Пушпа Камал Дахал, наричан „Прачанда“. Срещу тях е опозицията на приятелите на заместник-председателя на партията Мохан Байдия, или „Киран“, които са решени да изобличат техния „опортюнизъм“, дори „предателството“ на най-новия договор, но същевременно винаги участват в дискусиите и гласуването в парламента.

Политически комисар на област Нувакот по време на войната, Хит Бахадур е бил затворен за тринадесет месеца в Индия между 2004 и 2005 г. Политически ангажиран от 14-годишен, той знае, че пътят на „новата демокрация“ ще бъде дълъг. *Светската република беше голяма победа,* обяснява той. *Но за гражданите бедността и до днес си остава същата, трудностите са същите. За да се премахнат напълно проблемите, ние трябва най-напред да завършим мирния процес чрез интеграция на бойците и да приемем демократична Конституция. Трудността идва от това, че липсват открити противници. Те действат подмолно*.

Децентрализацията би позволила да се пречупи господството на висшите касти

Конфликтът под формата на неособено мощна гражданска война взе за десет години повече от 13 000 жертви, две трети от които по вина на правителствените сили (4). През 2006 г. 19 500 бойци от „народната армия за освобождение“ бяха прегрупирани под контрола на ООН в пръснати из страната лагери. Оттогава въпросът за тяхното включване в редовната армия блокира политическия живот. През 2009 г. същият въпрос предизвика шумната оставка на премиера Дахал. Лидерът на маоистите беше се опитал да разжалва главнокомандващия армията Рукмангуд Катавал, противник на защитаваната от ООН интеграция. Президентът на републиката му отне доверието, превишавайки правата си, но с подкрепата на останалите партии. Приютили се в опозицията, маоистите се опитаха впоследствие да окажат натиск чрез улицата, но дори силната социална мобилизация от есента на 2009 г. не беше достатъчна.

Успехът на мирния процес няма алтернатива. Една бременна жена първо трябва да роди и после да планира бъдещи забременявания, философства Друба Раж Адхикари, бивш предводител на бунтовнически батальон от триста души. Той обитава приземния етаж на малка къща в предградие, зад завода на „Пепси Кола“, един от малкото в Непал. Жена му Сунита Реджми е бивша бунтовничка, оставила в биткита левия си крак и първия си съпруг, боеца Басанта: *Не съжалявам, че участвах във войната. В личен план изгубих много, но нашата саможертва допринесе за страната*. Все пак Адхикари предупреждава, че *ако тези, които се бориха за промяната, бъдат забравени, промяната няма да може да продължи*.

Договорът, подписан на 1 ноември 2011 г. между четирите основни партии (5), предвижда интегрирането на 6500 бойци в специално направление на армията, включващо 35% маоисти, което отговаря за сигурността на инфраструктурните проекти, горите и спасителните операции. От 16 508 бойци, преброени в лагерите през декември 2011, повече от 9000 желаят за бъдат интегрирани.

*Журналист

(1) Henri Sigayret, Népal, 10 ans de guerre civile, pourquoi? (Непал, 10 години гражданска война,защо?), Vajra Publications, Gainesville (Etats-Unis), САЩ, 2011.

(2) Вж. Мари Льоконт-Тилуин, „От партизанска война към демокрация в Непал“, *Монд дипломатик*, май 2008.

(3) Вж. по-специално депешите от 3 февруари 2003, 19 май 2008 и 20 ноември 2009.

(4) Според непалската неправителствена организация Informal Sector Service Center (Insec), между 1996 и 2006 г. 8400 души са били убити от правителствените сили и почти 5000 от маоистите.

(5) Договор от седем точки, подписан на 1 ноември 2011 г. от председателите на Непалската обединена комунистическа партия-маоисти, Непалската обединена максистко-ленинска комунистическа партия, Партията на конгреса и Форума за права на народа мадхеси.

на непалските маоисти

Много малко от тях са приели да бъдат обучавани, а 7365 се избрали доброволно да се пенсионират с едно обезщетение от 5000 до 8000 евро (минималната заплата в страната е 62 евро на месец). Предвидено е също обезщетение за жертвите, както и създаването на комисия за истината и помирението и на анкетна комисия за изчезналите. Сред деликатните теми, по които предишните ангажименти не доведоха до резултат, фигурира разформироване на паравоенните структури на маоистката младеж (Младежката комунистическа лига) и реституция на конфискуваните по време на конфликта терени. Във връзка с това Партията на конгреса, която се обявява в защита на собствениците, преброи 6000 засегнати семейства. Миналия януари правителството ограничи броя на реституциите, като предложи да признае всички имотни сделки, легализирани от партизаните в районите, които те контролираха по време на войната.

Като се съгласи с едно „последно“ удължаване с шест месеца на мандата на Учредителното събрание, Върховният съд наложи срокове до приемането на Конституцията. Крайният срок, фиксиран за края на май 2012, вече позволи на големите партии да разрешат повечето дребни въпроси. Но федералното разделение и начинът на избиране на изпълнителната власт продължават да предизвикват спорове. На излизане от телевизионно студио една от фигурите в Партията на конгреса – Арджун Нарсинга, обсъжда своите различия с Дина Нат Шарма, говорител на маоистите и нов министър на образованието. Докато през последните години между двете движения липсваше взаимно зачитане, тези двама мъже се надпреварват да любезничат. Прекъснат от повреда в електричеството (през сухия сезона тези прекъсвания могат да траят до шестнадесет часа на ден), разговорът се примесва с шеги и знаци на взаимна симпатия. *Ние не искаме президентска система, нито федерално деление на етническа основа*, обяснява Нарсинга. *За да сложим край на парламентарната нерешителност и нестабилност, искаме президентът да бъде избиран от населението*, отговаря му Дин Нат. *Време е също така да признаем стремежа на многобройните народи на Непал да управляват собствените си дела. Трябва да имаме начини да премахнем бедността, корупцията, да дадем повече права на жените и на низшите съсловия.*

Компромис би могъл да бъде намерен при един смесен режим с пряко избиран президент или премиер, чиято власт да бъде ограничавана чрез силни прерогативи на парламента. Въпросът за федерализма, за който настояват маоистите и който по принцип се приема от всички, крие рискове. *Ние искаме наша собствена държава на шерпите, в която малцинствата се зачитат*, твърди Крипа Сур, президент, произлязъл от Асоциацията на шерпите в Непал. Този народ от високите долини, добре познат със своята преданост при подпомагането на западните алпинисти, представлява 0,5% от населението. Ако всеки народ претендира за своя автономна държава в страна с 92 национални езика и където по-малко от половината от жителите признават непалския за своя матерен език, страната ще се разпадне. В замяна на това прехвърлянето на някои видове власт върху селските общности би могло да се окаже благотворно за подоброто управление на публичните ресурси. Децентрализацията би трябвало да позволи да се пречупи господството на висшите касти върху обществото. Остава да се намери равновесие между достатъчно равнопоставени региони, като се има предвид, че основната част от богатството идва от столицата и плодородните равнини на Тераи, където живеят половината непалци. В края на януари мнозинството в комисията по държавно преструктуриране представи едно деление на единадесет региона, което признава превъзходството на един етнос във всеки от тях. Но трима от членовете ѝ предложиха само шест региона на строго географска основа. Събранието ще трябва да реши.

С по-нисък доход на глава от населението от този в Бангладеш или Афганистан, Непал е най-онеправданата страна в Азия. (6) По критерия „човешко развитие“ ООН я нарежда до последните в класацията африкански държави – на 157-мо място от 193. Дори и мизерията да не е така шокираща, както преди едно десетилетие, малкото блага са много лошо разпределени, като през 2010 г. една четвърт от населението живее под прага на бедност от 180 евро на година (7). Липсата на достъп до питейна вода, тоалетна, квалифицирани преподаватели и лекари си остава крещяща.

Всяка година емигрират 250 000 млади хора. Най-малко 3 милиона работят в Индия и Близкия изток. Тази уязвима работна ръка често е обект на лошо отношение, както наскоро показа израелският случай с домашната прислужница на премиера Бенямин Нетаняху (8). Според официалната статистика през последните години парите, изпращани от непалските емигранти, представляват около 20% от националния продукт (9), вероятно и повече. Това е първият по важност доход в страната, далече преди туризма, който все пак привлича повече от 500 хиляди души на година. Планините с върхове над 8000 метра съставляват първостепенен природен ресурс, но превъзходният хидроелектрически потенциал е почти неизползван.

Липсата на инвестиции в един толкова потенциално рентабилен сектор подчертава една постоянна слабост – изнасянето на спестяванията, пренасочването и злоупотребата с фондовете и голяма юридическа несигурност за инвеститорите или за дарителите. Сътресенията от последните години направиха привично насилието, окуражено от почти пълната ненаказуемост. *Все още никой не е бил преследван от граждански съд за нарушенията на човешките права, извършени по време на конфликта и след него*, констатира ООН (10).

Но най-зловредният фактор е традиционното безсилие на обществените власти, забелязано от Международния кризисен щаб: *Държавата преживя конфликта учудващо невредима и нереформирана. Това отчасти се дължи на това, че основанието за нейното съществуване е не толкова да служи на гражданите, колкото да обслужва мрежите, захранващи корупцията* (11). Всяко късче власт позволява преди всичко човек да забогатее, да поддържа семейството и любовниците си. Според последния доклад на асоциацията „Прозрачност без граници“ Непал е най-корумпираната страна в Азия след Афганистан.

Отсъствието на правова държава обяснява увековечаването на господството на висшите касти Бахун (брахманите) и Шетрис, въпреки създадените предпоставки за еманципиране. *Вън от проблема, поставен от монополисткия и относително непрозрачен характер на този елит, културата и практиката на тези висши касти наистина не са съвместими с тези на демокрацията, като в същото време те съвсем не са безвредни за непалското общество и неговия потенциал за развитие*, свидетелства университетската преподавателка Мишел Кергоа. (12)

Бездействието на традиционните партии обяснява популярността на маоистите извън средата на постоянните им привърженици от бедните селски региони. Образът им на единна организация заздравява доверието, което те се надяват да превърнат в ясно електорално мнозинство след приемането на Конституцията, въпреки скромния конкретен социален прогрес, като минимална заплата, подкрепа за производството на стоки от първа необходимост и др. *Свободата позволява на много цветя да разцъфнат. Изпълнен съм с надежда за бъдещето*, заявява Джиоти Адхикари, съдържател на хотел „Анапурна“ и на агенция „Еко трек“. За изминатия път свидетелства този млад предприемач, бивш президент на Асоциацията на туроператорите, поставена на „революционни“ начала, за да деблокира обществото.

Досега маоистите успяваха да изобличат клишетата, разпространявани по техен адрес. Все така официално считани от САЩ за терористична организация (13), те са далеч от „Червените кхмери“, както някои охотно ги описват. Готови за компромиси, сега те трябва да докажат, че няма да следват обичайните реакции на непалските власти.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Миряна Янакиева

(6) Доклад за човешкото развитие ’2011, Програма на Обединените нации за развитие (ПРООН), Ню Йорк, 2011.

(7) „Poverty in Nepal“ (Бедността в Непал), в Nepal living standard survey 2010-11, Централно статистическо бюро, Катманду.

(8) „Former caregiver in Netanyahu’s home: „I was forced to work 24 hours a day“ (Бившата домашна помощница в дома на Нетаняху: „Бях принудена да работя по 24 часа на ден“), Haaretz, Тел Авив, 1 септември 2011.

(9) „Economic survey“ (Икономически преглед), финансова година 2010-2011, Правителство на Непал, Министерство на финансите, юли 2011.

(10) „Peace-building strategy for Nepal 2011-12“ (Стратегия за мирно строителство на Непал 2011-2012), ООН, юли 2011.

(11) „Nepal’s political rites of passage“ (Непалски политически ритуали за инициация), Asia Report, № 194, Катманду-Брюксел, 29 септември 2010.

(12) Michelle Kergoat, „Histoire politique du Népal. Aux origines de l’insurrection maoïste“ (Политическа история на Непал. При изворите на маоисткото въстание), Картала, Париж, 2008.

(13) В списъка от 1 февруари 2012 продължават да фигурират Непалската обединена комунистическа партия-маоисти и Народната освободителна армия, www.treasury.gov/ofac

Шестдесет години революции

Февруари 1959. Първа конституция, установяваща парламентарна монархия. Партията на конгреса печели парламентарните избори.

Декември 1961. Разтуряне на парламента и връщане към абсолютната монархия.

8 април 1990. Първа народна революция, или Янан андолон. Крал Бирендра разрешава политическите партии.

13 февруари 1996. Непалската комунистическа партия - маоисти (PCN-M) започва „народна война“ срещу централната власт.

1 юни 2001. Убийство на крал Бирендра, за което е обвинен принцът наследник Дипендра. Коронясване на Джианендра, брат на краля.

24 ноември 2001. Обявяване на военно положение

1 февруари 2005. Крал Джианендра уволнява правителството и разпуска Парламента.

21 ноември 2005. Споразумение от дванадесет точки в Ню Делхи между седемте основни партии и маоистите срещу кралския абсолютизъм.

2006. Втора народна революция, или Янан андолон II, избухва на 6 април. На 24 април кралят отстъпва и възстановява парламента.

21 ноември 2006. Мирен договор. Правителство на националното единство.

28 април 2008. Премахване на монархията и обявяване на Федерална демократична република Непал.

15 август 2008. Пушпа Камал Дахал, наречен „Прачанда“, ръководител на PCN-M, става премиер начело на коалиция от шест партии, без Партията на конгреса.

4 май 2009. Маоистите от Непалската обединена комунистическа партия – маоисти (PCUN-M), произлязла от Непалската комунистическа партия-маоисти (PCN-M), напускат правителството.

7 януари 2010. Договор между маоистите, правителството и ООН относно непълнолетните бойци и края на блокирането на парламента.

28 август 2011. Зам.-председателят на PCUN-M Бабурам Бхатараи става премиер.

1 ноември 2011. Четирите основни партии на Непал подписват споразумение от седем точки относно интеграцията на маоистките бойци в редовната армия.

25 ноември 2011. Върховният съд разрешава ново продължение от шест месеца на мандата на Учредителното събрание.

ЕДИН ОБЕЗСМИСЛЕН ПРОЕКТ

Балканите, край на европейската мечта

(От стр. 1)

Политическата новост от последните години е появата на лява критика към европейската интеграция.

В Хърватия, както и в останалите балкански държави, противопоставянето на либерална Европа е същинското изпитание за новата радикална левица, която се прояви по време на протестите през зимата на 2010-2011 г. Тогава всяка вечер хиляди жители на големите хърватски градове излизаха на улицата срещу корупцията в управляващата по онова време консервативна десница и *диктатурата на капитала*. Призивите за протест циркулираха във „Фейсбук“ и „Туитър“ и движението отхвърляше всеки опит за структуриране и всяка йерархия. В Загреб шествията минаваха покрай централите на основните леви и десни партии, на синдикатите и главните институции. Протестиращите горяха европейското знаме пред седалището на Европейската комисия. *Много рядко Хърватия е в предните редици, но наистина изпреварихме световното движение на „възмутените“*, отбелязва с усмивка Капович.

Пропаст между поколенията в левицата

„Знанието не е стока“. Вече повече от две години този девиз краси фасадата на Философския факултет в Загреб, превърнал се в епицентър на студентско движение, чиито крайни искания постепенно се разпространяват в цялата страна, а и в останалите бивши югославски републики. *Борим се за безплатно висше образование,* обяснява един от организаторите му. *Правителството искаше отново да въведе такси при записването. Благодарение на мобилизацията ни успяхме да го предотвратим, макар и не напълно. Студентите трябва да плащат само през третата и четвъртата година. Първата, втората и петата остават безплатни. Този малко странен компромис е пряко застрашен от обявената европейска интеграция, защото противоречи на Болонския процес, който хармонизира висшето образование във всички държави членки. За нас приемането на европейските правила не води до напредък, а до поставяне под въпрос на едно от фундаменталните човешки права.* През есента на 2011 г. този млад мъж, който предпочита програмата *Еразъм на борбите* пред университетския обмен, предвиден от Европейската комисия, е прекарал много време в Белград, където се разви сходно студентско движение.

Някои от традиционните избиратели на хърватската левица не гледат с добро око на тези движения. Миленко Турниски ръководи Агенцията за местна демокрация в Осиек, в източната част на страната. Организацията му работи за междуграничното сътрудничество с Унгария и със съседните Сърбия и Босна и Херцеговина. Град Осиек беше силно засегнат от боевете в началото на 90-те години на XX в. по време на сръбската обсада. Самият Турниски е бил мобилизиран и осъжда „объркването“ около новите протестни движения: *Какво решение предлагат те извън европейската интеграция?* Според него тя върви ръка за ръка с нормализирането на отношенията на регионално ниво и е единственият отговор на затварянето в национализма, което все още изкушава хърватската десница. Като посочва Унгария на голямата карта на Европа зад бюрото си, той без колебание признава, че ситуацията в много от държавите на Съюза *не е добра*, но е убеден, че *европейските ценности* и най-вече тези, които прокламира Съветът на Европа, ще благоприятстват развитието на „гражданското общество“ и ще доведат до истинска демократизация в Хърватия и региона.

Вероятно разногласията се дължат и на разликите в поколенията. С няколко изключения, като Никола Вискович, хоноруван преподавател във Факултета по право в Загреб и известен критик на *империализма* и *милитаризма* на Съюза (1), повечето леви критици са интелектуалци на не повече от тридесет години като Капович. Това поколение не е пред-, а следюгославско. На практика то не познава старата Социалистическа федерация и въпреки че понякога идеализира тази изчезнала държава, за него нормалната рамка са днешните републики. Тъй като не е било мобилизирано във войните през 90-те години на XX в., то е и следнационалистическо. От тази гледна точка аргументът, че европейската интеграция е начин да се преодолеят конфликтите между балкански държави, го засяга слабо, тъй като връзките с останалите републики отново са нещо естествено.

И все пак само допреди няколко години във всички държави в Западните Балкани изглежда политическите разисквания се свеждаха до противопоставяне между националистическите сили и демократичните „проевропейските“ течения. Най-важното последствие беше, че всички останали цели, особено свързаните със социалните и икономическите въпроси и приватизациите, минаха на заден план.

Противопоставянето между национализма и европейската интеграция може би беше най-драматично в Сърбия. След падането на режима на Милошевич през октомври 2000 г. Демократичната партия на президента Борис Тадич непрекъснато прилагаше истински морален шантаж по отношение на Европейския съюз. Той го призоваше да прави „жестове“ в полза на „проевропейските“ течения в Сърбия, иначе страната била заплашена от завръщането на национализма от 90-те години. Благодарение на тази поляризация бяха прикрити произволът и корупцията, прояждащи сръбската управляваща класа.

Тази зима градските улици отново бяха облепени с плакати на Сръбската радикална партия (СРП, крайна десница), призоваваща за „Не на Европейския съюз!“. Партията продължава да отхвърля перспективата за интеграция, Сръбската прогресивна партия (СПП) обаче не го прави. В края на 2008 г., след дълбоко разцепление и отлив на повечето кадри, само четвърт от верните привърженици на СРП продължиха антиевропейската линия, която историческият им лидер Воислав Шешел очерта от килията си в международния затвор „Схевенинген“. Ръководителят на новата формация Томислав Николич се обяви за интеграцията. Западните дипломати в Белград побързаха да се зарадват на това обновяване на сръбската крайна десница. Сравнявайки идеологическия път на Николич с този на италианеца Джанфранко Фини, те са готови да посрещнат най-тържествено новия „еврофил“.

Прехласването по Европа се подхранва не само от политическите кадри, но и от икономическите среди. След изборите в Сърбия през пролетта на 2008 г. не се сформира убедително мнозинство. Тогава олигарсите изиграха ролята на посредници и около масата в Клуба на предприемачите в Белград договориха състава на едно „проевропейско“ правителство. За тези изключително богати бизнесмени, като Мирослав Мискович, който оглавява регионална империя от супермаркети, европейската интеграция на Сърбия ще благоприятства окончателното „нормализиране“ на богатството му (чийто произход е свързан със съмнителни дейности в годините на война и международно ембарго) и ще осигури по-лесен достъп до по-голям пазар.

Този нов проевропейски консенсус вероятно е най-голям в Босна и Херцеговина. В Сараево не без известна ирония някои казват, че *през 90-те години на XX в. всички партии, които водиха войната, са се обявили за демократични. Днес същите партии, които продължават да държат монопола над властта и да спират развитието на страната, твърдят, че са проевропейски*.

Един от най-ревностните поддръжници на интеграцията е самият Милорад Додик, президент на Република Сръбска, „сръбската общност“ в Босна и Херцеговина – една теоретично обединена територия, която обаче продължава да бъде разделена от линиите, начертани през 1995 г. с Дейтънските мирни споразумения (2). В началото на януари т.г. Република Сръбска отбеляза бляскаво двадесетата си годишнина, докато провъзгласяването ѝ на 8 януари 1992 г. доведе до война, която обхвана страната няколко месеца по-късно. Додик се възползва от случая, за да подчертае, че *бъдещето на Република Сръбска е в Европейския съюз* (3). Сръбските ръководители в Босна искат засилване на компетенциите на „общностите“ в състава на Босна и Херцеговина за сметка на централната власт. Те смятат, че тази промяна най-лесно ще се осъществи в европейската рамка. И се преструват на изненадани от политическата стратегия на Съюза, който продължава да прокламира засилване на централната власт в Босна и Херцеговина.

Косово – протекторат, белязан от непрестанни скандали

И в Косово вече се чуват ожесточени критики. Там през юни 1999 г. беше установен международен протекторат на ООН, а през 2008 г. бе обявена „контролирана“ от Европейския съюз независимост, все така оспорвана от Сърбия (4) и призната само от 87 държави в света.

От десет години Косово се използва като експериментална лаборатория за европейски политики. Но какви са резултатите? Икономиката е сринатата, обществото е проядено от корупция, политическата класа е безотговорна, възмущава се Арбер Заими. Родом от Албания, той беше един от главните организатори на движението „Mjaft“ (Стига), което сочеше с пръст корупцията на албанската политическа класа. Напусна организацията през 2008 г., твърдо убеден, че *дейността на неправителствените организации не е достатъчна, тъй като те осъждат последствията, без обаче да премахват причините*. След това замина за Косово, където координира комисиите, натоварени със задачата да изработят програмата на движението „Vetëvendosja“ (Самоопределение). Като прокламира „революционния“ си ангажимент, той се превърна в един от стълбовете на паналбанската мрежа RROSH, която обединява политически формации и асоциации от всички албански райони на Балканите.

Още от създаването си в началото на XXI в. „Vetëvendosja“ се бори за премахване на всички форми на международен протекторат над Косово и за албанско национално обединение в името на правото на народите да разполагат със себе си. Движението, чиито идеологически корени трябва да се търсят по-скоро в крайната марксистко-ленинска „енверистка“ левица (5), отколкото в класическия национализъм, за първи път участва в изборите през декември 2010 г. и получи официално 12,2% от гласовете, в контекст, белязан от масови злоупотреби, на които „Vetëvendosja“ със сигурност беше една от основните жертви.

Легитимността на политическите елити на всички балкански държави произтича от „международната общност“. Именно тя удостоверява демократичната съвместимост, съвременност и ефикасност, обяснява Заими. *В крайна сметка става дума само за приказки, които е достатъчно да се рецитират правилно в подходящия момент*. Според него прехвалените в Брюксел критерии за „добро управление“ са само заблуда: *Европейският съюз претендира, че се бори с корупцията, но всъщност се стреми единствено да осигури достъп до пазарите на собствените си предприятия и на онези, които според него съответстват на интересите му*. Вярно е, че историята на международния протекторат в Косово е белязана от безброй скандали за корупция и в тях най-активна роля са играли служители с международни мандати, от които се е очаквало да пренесат в Косово практиките на „доброто управление“ (6).

„Vetëvendosja“ се разграничава от евроатлантическата ориентация на останалата част от албанската политическа класа в Косово. Движението не се обявява против европейската интеграция, но смята, че тя не е приоритетна реалистична цел за страната, която би трябвало да се съсредоточи върху развитието на икономиката и на една истинска демокрация. *Народът ни, като всички народи в региона, е инфантилизиран от т. нар. международни „приятели“, които непрекъснато се опитват да налагат определен модел на развитие*, възмущава се Заими. *Не всичко е лошо у прословутите „общностни придобивки“, но е абсурдно да се иска налагането на тази нормативна рамка в Косово. Законите и Конституцията на една държава не могат да бъдат наложени отвън. Те са следствие от развитието на обще-*

---

(1) Вж. Jelena Simac, „Croatie: “bienvenue dans l’Europe bureaucratique, impérialiste et néolibérale“ (Хърватия: „добре дошли в бюрократична, империалистическа и неолиберална Европа“), Le Courrier des Balkans, 13 декември 2011.

(2) Вж. „Босна и Херцеговина се задушава в примката на Дейтън“, *Монд дипломатик*, септември 2008.

(3) Интервю в *Danas*, Белград, 8 януари 2012.

(4) Вж. „Prodiges et vertiges de la diplomatie serbe“ (Чудесата и умопомраченията на сръбската дипломация), *Le Monde diplomatique*, септември 2010.

(5) От албанския комунистически ръководител Енвер Ходжа (1908-1985), придържащ се към сталинистката линия.

(6) Serbeze Haxhiaj, „Au temps béni de la colonie: le Kosovo et ses „protecteurs“ internationaux“ (В благословеното време на колонията. Косово и международните му „закрилници“), Le Courrier des Balkans, 14 декември 2011.

ството. Наложената със сила демокрация винаги ще си остане лъжлива демокрация, само фасада.

Общественото мнение следи с ужас случващото се в Гърция

Докато полето за действие на избраните управници на страната, включително на министър-председателя Хашим Тачи, никога не е било толкова ограничено заради изключително силното влияние на европейските „закрилници“ на Косово и още повече на американците, този начин на говорене намира все по-силен отзвук в обществото. Провалът на партията „Fryma e Re“ (Нов полъх) на изборите през декември 2010 г. е показателен за тези промени. Тази партия възнамеряваше да *обнови политическата класа* и преди всичко да защити *европейските норми и ценности* в Косово. Съставена от блестящи млади кадри, много от които произлизащи от косовската диаспора или образовани в чужбина, „Fryma e Re“ разполагаше с откритата и твърда подкрепа на западните посолства. Но заради слабия си резултат дори не влезе в Парламента.

През юли 1999 г., няколко седмици след края на войната в Косово, Робин Кук, по онова време министър на външните работи на Великобритания, определи бъдещата главна цел пред региона: *да се дебалканизират Балканите*. Идеологическият заден план на този възглед не оставя място за съмнение. Трябва да се изкорени „дивотията“ в региона и злощастната му склонност към насилие, за да може да приеме добродетелите на „европейската цивилизация“, тоест западните политически ценности (7). Този възглед беше възприет и от балканските ръководители, или поне от прозападно настроените. В лекцията си във Висшия институт по национална отбрана в Париж през април 2011 г. сръбският президент Тадич се присъедини към целта Балканите да бъдат дебалканизирани (8).

Макар че културите и политическите практики на страните в региона трябваше да се сближат с официално проповядваните от Съюза, провалът на „европеизацията“ на Балканите е очевиден. Именно в двете държави, в които „международната общност“, и особено ЕС, поеха най-много отговорности – Босна и Херцеговина и Косово, повсеместната корупция и лошото управление са най-фрапантни (9).

Дори в Косово общественото мнение вече не проявява същата европейска пламенност, като преди няколко години, а организациите на „гражданското общество“ са все по-разединени. Мащабно финансирани от европейските фондове и програми, като всички държави в региона, тези организации са в най-добра позиция да критикуват разминаването между изказванията и действията на европейските мисии.

След срещата на върха в Солун през юни 2003 г. всички държави от Западните Балкани се оказаха „призвани“ един ден да се присъединят към ЕС, въпреки че слабо следват ежегодно актуализирания от Европейската комисия „пътен лист“, чрез който се оценява напредъкът им по критериите от Копенхаген. Тези критерии, определени на Срещата на върха в датската столица през 1993 г., предполагат преди всичко създаване на *стабилни институции, гарантиращи правовата държава, демокрацията, човешките права, зачитането и защитата на малцинствата*, както и *установяване на жизнеспособна пазарна икономика*.

Връщане към състоянието на „подчинена периферия“?

В разтърсваната от кризата Европа гражданите на Западните Балкани могат само да се питат дали тези критерии наистина са уместни и дали „европейските ценности“ са действителни. След като дълго бе гледало на евроинтеграцията като на присъединяване към „Клуб на богатите“ и гаранция за икономическа стабилност, сега общественото мнение с ужас следи събитията в Гърция. Скептицизмът непрекъснато нараства и откакто през 2007 г. в ЕС бяха приети България и Румъния, продължаващи да страдат от силна корупция, както и поради това, че Съюзът изглежда неспособен да се справи с националистическите отклонения в Унгария (10).

Общественото мнение в тези държави се променя все повече. В Сърбия според проведените анкети по-малко от половината граждани подкрепят перспективата за интеграция и този процент непрестанно намалява. Политическите елити обаче си остават предимно еврофили.

Това положение обаче пречи да започнат истински разисквания. *Според европейската логика вече не е възможно да се обсъжда в какво общество искаме да живеем, както икономическите и социалните модели, които желаем. Единственият въпрос, който остава отворен, е дали управляващите са добри ученици, които правилно прилагат начертаните от Брюксел решения и модели*, се възмущава Заими. *Не само че вече не може да има друг проект, но и самите политически дискусии губят смисъл. Те се свеждат до технически разисквания за най-добрия начин да се приложат прословутите критерии на ЕС, които не могат да бъдат оспорвани*.

Младият хърватски икономист Мислав Зитко подчертава, че така, както се очертава Европа, балканските държави могат да бъдат единствено в положението на *подчинена периферия*, *като онова, което имаха в Османската империя или по времето на комунизма*, уточнява Заими.

Колебливото „да“, което на 22 януари 2012 г. хърватите казаха за приемането на държавата им в Съюза, беше посрещнато с облекчение от европейските ръководители, както и от управниците на останалите държави в региона, които се страхуваха от възможно „не“. Все пак обещаваното от години присъединяване на Хърватия ще отбележи края на определен цикъл, без да може да се заложи нов подем на процеса на разширяване. На „умората от разширяването“, за която често се говори в една Европа в криза, съответства дълбокото отрезвяване на държавите кандидатки и на потенциалните кандидати. Би трябвало да се преосмисли самата същност на европейския проект.

Жан-Арно Деран

(7) Вж. Maria Todorova, *Imaginaire des Balkans*, Editions de l'EHESS, Париж, 2010. Изд. и на български под заглавие „Балкани - балканизъм“, УИ „Св. Климент Охридски“, 2008.

(8) Dominique Thierry, „Boris Tadić plaide à Paris pour la "débalkanisation des Balkans“ (Борис Тадич защитава „дебалканизацията на Балканите“ в Париж), Le Courrier des Balkans, 7 април 2011.

(9) Bedrudin Brljavac, „Europeanisation process of Bosnia and Herzegovina: Responsibility of the European Union?“ (Процесът на европеизация на Босна и Херцеговина – отговорността на Европейския съюз?), *Balkanologie*, vol. XIII, № 1-2, Париж, декември 2011, http://balkanologie.revues.org

(10) Вж. G. M. Tamas, „Hongrie, laboratoire d'une nouvelle droite“ (Унгария, лабораторията на новата десница), *Le Monde diplomatique*, февруари 2012.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

В Гърция икономическата криза предизвиква политическо земетресение

Валя Каймаки*

ТОВА, което се случи в Атина през нощта на 12 февруари т. г., е своего рода земетресение, което разтърси града и страната на три различни нива: политическо, социално и културно.

Най-важното от тях е политическото. След периода на диктаторско управление политическият живот в Гърция протичаше при надмощието на две партии – лявоцентристката ПАСОК (Общогръцко социалистическо движение) и дясноцентристката „Нова демокрация“. В продължение на много години бяхме свидетели на ротации, при които всяка една от тях управляваше с удобно мнозинство и с възможно най-голяма свобода. Пълното подчинение на партийните решения никога не се оспорваше, в редките подобни случаи разбунтувалият се депутат беше изключван.

В този смисъл фактът, че през нощта на 12 февруари над четиридесет законодатели решиха да се противопоставят на указанията на партията си и да не гласуват за второ споразумение с „Тройката“ (Меморандум II), като знаеха, че незабавно ще бъдат изключени и няма да влязат отново в партийната листа за следващите избори, беше революционен акт. Тази постъпка бележи ново начало за гръцкия парламент, в който нито една партия няма да има мнозинство нито сега, нито след бъдещите избори. Това означава коалиционни правителства.

Защо депутатите постъпиха така? Защото във всички случаи са губещи. Ако бяха подкрепили меморандума, в следващи избори нямаше да получат подкрепа от избирателите си, при гласуване против щяха да бъдат изхвърлени от партията си.

Така се оказва, че сега в гръцкия парламент има трета политическа сила, която не е още съставена, няма име и със сигурност не е хомогенна. Но нещата са много по-сложни. Традиционните различия между левия и десния център бяха загърбени и се появи ново разделение – за меморандума и против него. А в дълбочина и още едно разделение – „за“ и „против“ Европа.

Още е твърде рано да се каже дали това ново политическо позициониране ще доведе до създаване на нова партия. Единственото почти сигурно е, че двете големи партии ще се раздробят и в резултат ще възникнат нови партии. Това със сигурност ще се случи с ПАСОК и не толкова сигурно с „Нова демокрация“.

В същото време в „радикалната левица“ (израз, който не отразява точно положението, а само обозначава левицата, която не принадлежи към социалистическото семейство) също настъпват големи промени. В течение на много години „радикалната левица“ се стремеше да наруши хегемонията на могъщата двупартийна система, господствала в политическия живот в периода след диктатурата, и се надяваше чрез собственото си укрепване да промени социалната и институционната рамка в полза на трудовите хора, на демокрацията, свободата и социалната справедливост.

Някой може да си помисли, че е дошло времето на левицата, но… не е така. Нейната разпокъсаност ѝ пречи да се развие като самостоятелна сила, способна да предложи алтернативно политическо решение. За това главно може да се вини Комунистическата партия, която продължава да се ръководи от намерения и цели, актуални към началото на миналия век. Освен това тя арогантно претендира, че единствена сред радикалните леви стои на верни позиции, и че отговор на всички въпроси е предстояща революция, която ще изведе народа на власт.

Неин традиционен последовател е СИРИЗА – коалиция от малки партии (с различия в мненията и практиките си) под шапката на Коалицията на левите сили и прогреса – разклонение на европейски ориентираната Комунистическата партия-вътрешна, която е антисталинистки отломък от Гръцката комунистическа партия. Освен СИРИЗА други три извънпарламентарни партии имат трайно присъствие в политическия живот на центъра и ще се стремят да влязат в парламента на идните избори.

Не трябва да се забравя и екологичното движение, което под различни форми през последните 15 години успява да влезе в парламента или да спечели място в Европарламента. Днес то изглежда още по-стабилно, прилича повече на партия и със сигурност гласът му се чува.

Така в рамките на радикалната левица се оформя комбинацията 1+1+3, но с това вариантите не свършват. Съвсем неотдавна като фрагмент на СИРИЗА на сцената се появи Демократичната левица, представяща се за алтернатива на ПАСОК, при това – според проучвания на общественото мнение – изпреварваща по популярност традиционната лява партия.

(На стр. 8)

*Журналистка, дирекгор на гръцкото издание на *Le Monde diplomatique*. Статията е по поръчка на българското издание.

LE MONDE diplomatique
българско издание

В Гърция икономическата криза предизвиква политическо земетресение

(От стр. 7)

Важно е да се отбележи, че въпреки многоликата криза, която измъчва страната, и предизвиканата от нея политическа и социална мобилизация, не се стигна до създаването на широко обединение, което да се представи като алтернативна сила с претенция за властта. На този етап левите формации полагат главно усилия да се обединят с отломките от ПАСОК. В сегашния много критичен за страната и за народа на Гърция момент разпокъсаността на левите формации работи против стратегическата перспектива за създаване на единен и надежден съюз от политически и социални сили. Възникването на много и разнородни формации, противопоставящи се на меморандума, благоприятства създаването на здрава и справедлива коалиция, която опирайки се на демократичния процес, на прозрачност и на ясни стратегически и тактически цели, би могла да решава икономически, социални, екологически и институционни въпроси.

И така, какво ще се случи на следващите избори? Не се очертава стабилно мнозинство за нито една формация, отминава времето и на големите партии. Според проучванията на общественото мнение се очертава леко, но важно надмощие за „Нова демокрация“. За нея прогнозите сочат 20-25% от гласовете (при 33,48% на изборите през 2009 г.). ПАСОК се срива до 10% (от 43,92%), СИРИЗА (Коалицията на радикалната левица) се очаква да спечели до 8% (при 4,6% преди), Комунистическата партия – около 9%, и Демократичната левица – 10%. За десните екстремисти от ЛАОС (Народен православен сбор) се очертават около 5% (от 5,63%), за екологозите – 2,53%. Отцепилата се от „Нова демокрация“ Демократичната коалиция също се надява да си купи билет за парламента с прогнозните 3% от гласовете на избирателите, нужни за преодоляване на изборната бариера. Не е ясно какъв процент избиратели ще дадат гласа си за партията с фашистка ориентация „Chrysi Avgi“ (Златна зора), бързо печелеща привърженици в едно общество, което губи политическите и социалните си ориентири.

Какво ще стане на другия ден след изборите? Би трябвало да бъде съставена коалиция, нещо, към което политическата култура на страната никога не се е отнасяла благосклонно. Във връзка с това Христофорос Вернардакис, доцент по политически науки, отбелязва, че Гърция е навлязла в период на дълга политическа криза и през идните години няма да настъпи изясняване на нейната политическа сцена. Сега не бихме могли да кажем колко избори ще се произведат до прояснението, но предстоящите (вероятно след април) ще имат преходен характер.

Така стигаме до второто – социално-икономическото ниво. Гърците разбраха, че европейската и международната игра (с участието на МВФ) свърши, че трябва сами да се борят за своя път, да се стремят не само да бъде спасена държавата им, но и тя да се развива, което е единственото жизнеспособно решение за бъдещето. Те ще настояват за истински преговори, водени не само от някой далечен еврокомисар, но и от техните представители в парламента. От новия парламент ще очакват да отстоява интересите им. Хората са загрижени, че идните години ще бъдат много тежки. Безработицата се настанява в домовете им, орязани са не само трудовите им възнаграждения, но и правата им на трудещи се. Поради това ще настояват да има надежда за децата им.

Това, което става в Гърция, е от значение за Европа и за социалните измерения в нея. Постижения като социално осигуряване, обществена система на здравеопазване, образование, обществен транспорт, природна и градска околна среда бяха извоювани след Втората световна война с много борби и саможертви. Сега те са унищожени и обществото е на ръба на пропастта.

Изборът, пред който сме изправени, е лишения или банкрут? Но такава дилема няма, защото това е сбор на отрицания. Постоянно отправяната към Гърция заплаха, че може да бъде изгонена от еврозоната, е неморална и икономически гибелна, защото задълбочава и без това голямата рецесия, като превръща Европа в средище на несигурност и икономическа нестабилност.

Самата Европа създава условията Гърция да не може да посрещне задълженията по дълга си. С намерението да помогне на малката и свръхзадлъжняла страна (260 милиарда евро през 2010 г.) тя отпусна 340 милиарда, но днес все още остават за плащане други 345 милиарда евро. Ако Меркел и Строс-Кан бяха подарили на Гърция тези 260 милиарда евро през 2010 г., те щяха да си спестят 40 милиарда и дългът на Гърция щеше да бъде нула! И най-вече пазарите нямаше да атакуват други европейски страни като Португалия и Италия.

С всеки изминал ден става все по-очевидно, че да се отговаря по този начин на политическата криза, чиято кулминация е Меморандум II, не е спасителен път, не е и премахване на хроничното заболяване на гръцката политическа и икономическа система, а разрушително движение, основано на социална несправедливост. Кризата не засяга онези, които се облагодетелстваха в течение на десетилетия за сметка на държавата и обществото, тя удря най-уязвимите социални групи. Изправени сме пред безпрецедентно усилие за преразпределение на блага и власт, което подкопава европейския социален модел и създава крайно икономическо и социално неравенство. В същото време се съживява национализмът и се засилват расизмът и ксенофобията.

Медиите изиграха важна роля обществото да бъде доведено до ръба на отчаянието. Нека се върнем към опожаряването на Атина през нощта на 12 февруари. Медиите отделиха много място на щетите, нанесени на сградите и магазините. Обсъждаха и действията на полицията – какво направи или не направи, за да предотврати вандализма. Но не споменаха нищо за корените и причините за насилието, на което станахме свидетели през онази нощ. Медиите отминаха без внимание главния конфликт между поддръжниците на новия договор и новата социална и политическа активност, която, както изглежда, сега е доминираща. Тя показва, че хората разбират до каква задънена улица ги води меморандумът и не желаят да търпят нови шантажи. През първите две години, откакто се прилага меморандумът, медиите са загубили около 4100 работни места. През 2012 г. тази загуба се очертава да бъде същата.

Опожаряването на Атина е илюстрация на положението в разтърсеното като със земен трус трето ниво – нивото на културата. Атина много изстрада. На градения като бижу през XIX век град често са били нанасяни рани главно от алчни предприемачи, които построиха чудовищни здания и разрушиха повечето красиви сгради в центъра. Как така през онази нощ бяха подпалени тъкмо най-хубавите от тях? В очите на хората има сълзи. В централната градска част цари объркване и хаос. Кой извърши това? Анархистите с техните коктейли „Молотов“ ли? От градската полиция ли беше режисирано това? Защо да бъде тя? Може би, за да се отклони вниманието от стотиците хиляди мирни демонстранти и да се попречи реакциите на хората да приемат застрашителни размери. Къде е истината? Никой няма отговор на този въпрос, но истината вероятно е някъде по средата. Със сигурност може да се каже, че отговорността на полицията е голяма. Дори 500 души да са били готови да подпалят Атина, полицията трябваше да им попречи. Чухме да се говори, че пожарните не са могли да минат. Всички демонстранти свидетелстват едно и също – пожарни в района на инцидентите изобщо не е имало. Много преди анархистите да наченат градската си война полицаите са преследвали мирни демонстранти, някои от които възрастни.

Друг фрагмент от новинарските хроники, който се превърна в световна новина (макар че за пълното ѝ обяснение трябва да се анализират различни гледни точки), е ограбването на археологическия музей на древна Олимпия. Страна, която не може да защити културата и цивилизацията си, е изгубена. След като тази огромна държавна машина със своите стотици хиляди служители не може да защити собственото си минало, как ще може да гради бъдещето си?

Същото се отнася за Европа, която отказа да протегне ръка за помощ на „мързеливите“ потомци на нейните прадеди. И сега, както обяснява професорът по икономика Янис Варуфакис, се води война между Франкфурт и Берлин. От една страна, финансовият сектор, т. е. Франкфурт, почти единодушно реши, че Гърция ще бъде в състояние нормално да погаси свои дългове през идните два месеца („дано“) до края на френските президентски избори. После Гърция и Португалия ще бъдат „осакатени“ и „изгорени“, за да се предотврати разпространяването на гангрената в останалата част на еврозоната. От другата страна, в канцлерството в Берлин цари какафония. Едни се съгласяват с Франкфурт, а други настояват, че единственото решение е Германия да се оттегли от еврото (и главно да се откъсне от монетарната обвързаност с Франция), а трети настояват еврозоната да бъде запазена и заплашените от банкрут страни да получат съществена подкрепа. Като истинска консерваторка Ангело Меркел се стреми да удържа статуквото. Това е продължение на сегашното безсмислие, в което държави като Гърция получават стотици милиарди, за да увеличават дълга си… и да намаляват националния си доход.

Възможно ли е Гърция да излезе от този порочен кръг? Отговор на този въпрос може да бъде даден с друг въпрос – може ли Европа да има друго политическо и икономическо поведение? Може ли Европа да има друго виждане?

Без съмнение бяха нужни сериозни реформи, за да може Гърция да влезе в еврозоната. Страната имаше и продължава да има много ненадеждна данъчна система и редица други институционни недостатъци. Според класацията по корупция на асоциацията „Прозрачност без граници “ Гърция е на 80-то място в света и е извършила само тридесет и една от 75-те данъчни проверки на хората с големи доходи, които се ангажира да направи през 2011 г.

Ролята на Европа се състоеше в това да наблюдава как Гърция се движи по пътя на реформите и как усвоява модерните начини на развитие (слънчева енергия, туризъм и т. н.). От гледна точка на пазара това е единственият път страната да изплаща успешно дълга си.

БЪЛГАРСКА РЕДАКЦИЯ
Превод Методи Кръстев

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Тиражът на *Монд дипломатик* с неговите 41 печатни международни издания надминава 2,4 милиона екземпляра. Към тях трябва да се добавят и 43 издания в интернет.

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 15 март 2012 г.

Искам думата

Язовири, язовири...

След дъжд качулка?

Известно е какво внимание се отделя на щетите от язовирите. Стана ясно и това, че не е известно какъв е броят им и как следва да се охраняват. Значителна част от тях са предоставени на различни фирми или т.нар. стопани. В повечето случаи те се използват като рибарници, тъй като поливната земя и съоръжения (канали, станции и пр.) ги няма.

Чудно е защо за някои язовири пък не се споменава почти нищо. Такъв е случаят с язовир "Искър" и неговия побратим Панчаревското езеро. Радваме се на предлаганите мерки за изясняване състоянието на всички обекти. Съжаляваме и боледуваме за нещастията в с. Бисер и на други места. Ние, жителите от Софийското поле, заплашени от водите на язовира, няма да приемем "качулката" след дъжда. Молим всички софиянци да потърсят отговор на въпроса: Какво е състоянието на язовир "Искър"?

Време е да се помисли за нова стена на север от съществуващата. Спокойно може да се изгради, без да се изпуска водата, и ще се спаси София, особено низината. Една авария означава край на София, новото метро, жп линии, пътища, магистрали и поминък за около 2 млн. души.

Предлагаме след отговор да се поканят и независими експерти.

Едновременно с това молим всички столичани да проверят шахтите за водата по улиците и да ги открият, а ведомствата, банките, моловете и другите магазини и фирми (може би без детските градини) да осигурят хора и средства за разчистване на снега по улиците и булевардите и за неговото извозване (не всичките кубици сняг в река Искър!).

Надяваме се градските и районните служби да осъществят контрола и организацията на изключителната дейност.

Време е всички да помогнем на столицата, защото е неописуемо лошо, ако нещо се случи. По-добре е да поработим при лоши условия, да загубим малко средства, време и дори дрехи, отколкото след това някой да изразява съчувствие, да събира дрехи и храна за нещастниците.

От името на инициативен комитет - инж. Константин ВЕЛЕВ, София

Група ученици и младежи от Никопол работят за изпълнение на гражданска инициатива "Младежки доброволчески център" на "НЧ Напредък 1871" по проект на АГОРА "Активни граждански общности чрез читалищата в България". Целта на инициативата е стимулиране на доброволчеството и местната филантропия в общността с участието и в полза на младите хора. Никополските доброволци с различни инициативи събират пари за предстоящи дейности и ремонт на младежки клуб

ГЕРОЯТ В НАС

Символ и стимул

За малкия брат и златната ябълка

Борислав ВАСИЛЕВ

Все едно дали на някои им се вижда романтично, а на други - прозаично, всяко запитване къде е героят на България, Европа и света е актуално и потребно не само на нас, но и на много хора по земята. И нека не се лъжем, че героят е нужен само за забавление. Става дума за потребност от символ и стимул. В момента няма война на света, такава, каквато познавахме досега, но има жестока битка за оцеляване на икономиката, за бъдещето на младите, за надвиването на икономическата криза, която води след себе си много опасен враг. По данни на Световната здравна организация повече от милиард и половина от живеещите на тази планета сериозно страдат от липсата на верен ориентир за какво живеят - и не само те, но и техните деца и внуци. Депресията става все по-страшна дори от водородната бомба, депресията поразява не само младите, но и възрастните, работещите, безработните, пенсионерите и болните. Те също не могат да се ориентират в бъдещето, което ги очаква, те също треперят за своя ден и своето бъдеще. Точно затова в момента ни е нужен герой. Оня, който може да се пребори с икономическата криза, безработицата и депресията. Ако не успеем да видим нашия герой и да вървим срещу кризата, мнозина ще станат жертва на болестите на телата и на духа.

Винаги, когато стане въпрос за устойчивата човешка психика, напред излиза героят, способен да надвие всяко изпитание, да покаже своята духовна мощ. Физическата

сила и силата на ума неразривно се преплитат и в българския фолклор. Разказвачите непрекъснато ни говорят за умния и мислещ най-малък брат, който успява не само да победи злия враг, който непрекъснато краде златните ябълки, но и да стане богат човек, да си намери своя любима жена, да гради свой дом и да започне да мисли за раждането на своите деца.

От чисто психологическа гледна точка всеки жив българин, независимо от това дали е дете или възрастен човек, има реалната нужда да бъде герой за другите, да надвива врага в себе си и в пространството около себе си, да дава надежда и кураж за бъдещето. Тъй че всеки от нас трябва да открие героя в себе си и да му осигури нормален простор за действие. Но това е само добро пожелание, ако държавата не промени своите действия така, че да му помогне. Става дума за това - спасително държавата да изгради поне 10-годишен план, през време на който тя да помогне на подрастващите и безработните да станат активни герои не само в своята родина, но и навсякъде, където могат да се докажат.

По повод на публикуваното

За новата паметна плоча на Левски

Статията на Велислава Дърева за Васил Левски във в. ДУМА от 23 февруари ми даде повод да си спомня за една дописка на Захари Стоянов (Съчинения, том 3, Публицистика, Български писател, София, 1966 г.). В нея на стр. 481 той съобщава, че десет години след Освобождението "на 18 май заедно с княжеския празник се празнуваше в София и паметта на приснопаметния български патриот Хр. Ботев". По-нататък на стр. 482 той продължава: "Заранта часа на 9 имаше панахида в църквата "Св. Крал". Оттам всички събравши се отправиха с музиката начело при гроба на Левски. Тук се държаха няколко прочувствени речи за славните подвиги на народните труженици. Оттам множеството, което се бе събрало, се отправи в двореца и поздрави господаря с тезоименния му ден."

Така възниква въпросът защо 10 години след Освобождението хората в София са знаели, че гробът на Левски се намира между черквата "Св. Крал" и Княжеския дворец, а днес ние не го знаем?! За отговора на този въпрос пак ще прибегна до помощта на Захари Стоянов. В същата дописка той пише: "Ние твърде малко си спомняме за своите заслужили герои....Гробовете на нашите славни герои ...стоят още покрити с обрасъл от търне и коприва!... А най-осъдителното е, че... тъй наречените по-учени, всякога странят от подобно нещо... С какво друго може да се обясни това нещо освен пак с политическите дрязги?".

Мисля, че за тази работа Левски също е "виновен". Той навсякъде е казвал, че "в българско не ще има цар" и в своята Нареда ясно е записал, че ще има "свята и чиста република". Тогава как на стотина метра от двореца на монарха ще му пазят гроба?! Така е продължило до Девети септември цели 66 години - време достатъчно всичко да се забрави. След това у мнозина монархическите настроения си остават, а допълнително се появяват още атеисти, марксисти и сталинисти. Така работата съвсем се обърква и днес сме на етапа да се счита за "измама" полагането на цветя пред една плоча с името на Апостола. По света вероятно има стотици паметници на Левски, построени пред случайно избрани места, и пред тях всеки може да положи цветя, а пред една плоча в центъра на София то се счита за "попарена измама", защото е възможно гробът му да не е там.

Не е възможно след гибелта на Апостола в София да не се е намерил поне един българин, който да се погрижи за неговото тяло! Затова ние имаме основание да вярваме, че наистина Левски е бил погребан някъде на по-лично място. Да, не е доказано категорично, че това е станало точно в олтара на "Света Петка Самарджийска", защото истинските доказателства вероятно умишлено са унищожени. Поради това на плочата е написано "... според народната памет и редица научни данни...". Един подобен аргумент е посочената дописка на Захари Стоянов.

11 ДУМА

Общество

Велислава ДЪРЕВА

„Аз не смея да пущам хора да лъжат народа"
Васил Левски

Първи епизод

18 януари 2012 г. - ден

"Нихилисти", "майкопродавци", "национални предатели", "отцеругатели", "отродители", "безродници", "българоубийци", "българомразци", "самозванци", "пъзеучени", "спекуланти", "жалки драскачи", "литературни филоксери", "пияни самураи", които "забиват своя ръждясал ятаган в утробата на майка България"...

Така Николай Хайтов ругаеше всички български историци, археолози, публицисти и прочее "филоксери", които имаха "наглостта" да оспорват и отричат неговата теза, че Васил Левски е погребан в олтара на софийския храм "Св. Петка Самарджийска". (Който не вярва, да отвори старите вестници.) За най-главни "филоксери" биха наречени проф. Иван Унджиев, акад. Христо Христов, проф. Николай Генчев, проф. Димитър Овчаров, проф. Крумка Шарова, проф. Дойно Дойнов, д-р Желю Желев

ДЕН НА ГЕРОЯ
18.02.2012
WWW.LUKOVMARSH.INFO

Маршът измами

Дискусия

ПОГЛЕД ОТ ДРУГАТА СТРАНА

Имат ли надеждна защита хората на труда

БСП забрави темата за експлоатацията

Борис БОРИСОВ*

На сегашния етап ние подчиняваме дейността си на надеждната защита на интересите на хората на труда, на бедните и изоставените, на работниците и служителите.

Из програмата на БСП

Може да се спори кои са хората на труда в България и кои не са, но е безспорно, че в пазарното стопанство (синоним на капитализма) съществува една огромна маса от хора, които живеят само или предимно от своя физически и интелектуален труд, живели са така - като сегашните пенсионери и безработните, или ще живеят така - като сегашните ученици и студенти. Всички те имат общи трайни интереси, които в един немалък период от развитието на България са обусловени от ниския жизнен стандарт, безработицата, недостойното заплащане на труда им, липсата на възможности за разгръщане на човешките способности, умения и талант. И най-важното - всички те влошиха своите жизнени показатели, оказаха се на губещата страна при т.нар. преход и са без особени перспективи в живота си. Тези хора имат нужда от защита на труда си, сами индивидуално или организирано се защитават, очакват защита от обществените фактори - държава, синдикати, политически партии.

Исторически, с дългогодишни опит и практика, с ясно заявени програми, като защитник на трудовите хора в по-голяма или по-малка степен са се доказали левите партии, а в България - най-голямата силна лява партия - Българската социалистическа партия.

В програмата на БСП са вписани две задачи: първата, далечната - историческото преодоляване на капитализма като процес на неговото последователно ограничаване и обезсилване. Втората, актуалната - на сегашния етап (нека подчертаем - на сегашния) ние подчиняваме дейността си (нека подчертаем - подчиняваме) на надеждната защита (нека подчертаем - надеждната) на интересите на хората на труда, на бедните и изоставените, на работниците и служителите.

Ако се взрем в сегашната дейност на БСП, неминуемо възникват няколко въпроса:

Защо БСП не се обръща поименно към хората на труда?

В документи, в изказвания на лидерите й се говори общо за хората, за гражданите, за избирателите, т.е. за всички, живеещи на територията. Все едно търговецът да рекламира с общ рекламен клип хладилници на африканци и на ескимоси, на домакини и на номади.

Президентът на САЩ, демократът Барак Обама, се обявява за защита на средната класа от бедността. Комунистите в Русия са за ремонт на политическата система и повишаване качеството на живот на трудещите се. Българското правителство обмисля стимули за малкия и средния бизнес. СДС е откровен в програмите си - той е партия, чиито членове участват активно в създаването на частна собственост (на практика и в присвояването).

Ако не се обръщаш към някого по име, той ще се обърне ли с лице към теб?

Кой засяга интересите на трудовите хора?

Съгласно програмата си БСП е народна партия, защото не се бори срещу нито една класа, прослойка или група на обществото. А защо? Настъпила ли е хармония, няма ли противоречиви конфликтни интереси между собственици и наети работници, между държава и трудещи се, интелигенция, между крупен и дребен бизнес?

Движението "Окупирай Уолстрийт" негодува срещу алчността на банките и корпорациите, които се обогатяват в кризата на гърба на всички останали американци. Барак Обама се обяви за икономика, която да не облагодетелства само богатите, и настоя най-богатите да плащат по-големи данъци. Лидерът на Комунистическата партия на Русия Генадий Зюганов е за национализация, от която ще пострадат тесен кръг лица, а ще спечели цялата страна. На Световния икономически форум в Давос милиардери посочиха, че мнозина от участниците във форума са хора, обвинявани за икономическото неравенство.

Сергей Станишев в качеството си на председател на ПЕС заяви, че има риск Европейският съвет да се превърне в част от проблема, прилагайки само икономии и рязане, предизвиквайки гнева на хората. Евродепутати от ПЕС отчетоха в своя статия, че социалистите често пъти са се оказали неспособни да сплотят народния гняв срещу висшите финансисти.

БСП е срещу политиката на правителството и ГЕРБ, но сякаш не вижда, че с тази политика в ущърб на трудовите хора се защитават и удовлетворяват интереси на точно определени обществени групи.

В програмните си документи ГЕРБ прокламира, че е партия на всички българи (сиреч народна партия), за солидарност и справедливост, но "безхаберното и безотговорното преразпределение на общонационалните средства от правителството не е наш приоритет". В противоположното се убеждаваме от лобистките закони, от отношението на министър-председателя към забогателите като Мишо Бирата. "Ние много добре се разбираме с КРИБ", заяви Бойко Борисов. Т.е. правителството приема и прокарва интересите на работодателите и индустриалците в България. Но не се "разбира" със синдикатите, със земеделците, с работещите в железниците, с миньорите, със социално и здравно неосигурените, с пенсионерите.

Единствен Янаки Стоилов формулира ясно противниците на хората на труда и на БСП: "Ние сме срещу мутрите, олигарсите, спекулантите, екстремистите и паразитиращите на гърба на обществото".

Заедно с много други неща БСП забрави или направо изхвърли от коритото, където къпе обновените си възгледи, темата за експлоатацията на труда. Но в програмата си пътьом все пак се ангажира с ограничаване на експлоатацията. Кой ще отговори в какво се изразява тази експлоатация и какъв израз намира днес борбата на БСП за ограничаването й?

Надеждна ли е защитата на БСП?

В политиката на БСП има много силни проявления на защита - увеличение на минималната заплата и пенсиите, грижа за майките и инвалидите, борба срещу разграбването на държавните средства... Но надеждна не означава ли открита, ясна, силна и последователна защита?

БСП в съучастие въведе плоския данък, продължи да го отстоява доскоро, едва напоследък се обявява срещу него. Доверието към подобно непостоянство е като към лъжливото овчарче от популярната приказка, което най-сетне казало истината, но било късно. Не стига че огромната разлика в печалбата се присвоява от олигарсите и спекулантите още в процеса на производството и услугите, ами и след това, при вторичното разпределение, те биват облагодетствани. Само категорично отричане и покаяние може да поправи грешката. Заедно с много по-силна борба срещу експлоатацията, спекулата, корупцията, извънмерното косвено облагане и акцизите... Това не бяха най-силните страни на тройната коалиция, не са и най-силните сега в дейността на БСП.

Как се осъществява защитата?

Защитата на интересите на хората на труда следва да се осъществява от цялата партия като организация. Но как, след като партийните организации са толкова отслабени, че нямат връзка с трудовите хора? Самите хора на труда, особено наемните работници и интелигенцията, са с нищожно, съвсем непропорционално представителство в партията, да не говорим в ръководните й органи.

Ръководителите на партията провеждат срещи само с партийните активи. Въобще не се срещат и не разговарят с представители на трудовите слоеве, техните болки се изучават само по статистически данни и чрез социологически проучвания.

Сред формите на защита на трудовите интереси се открояват единствено парламентарните дебати и интервютата на ограничен брой партийни ръководители. От малобройната група депутати кой се възприема в обществото като защитник на трудовите хора?

Къде е заявеното в програмата активно взаимодействие със синдикатите и структурите на гражданското общество? Какво правят основните организации и общинските структури по места - кои политически и граждански акции инициираха или подкрепиха (става дума за мощна подкрепа, а не за отделни словесни изявления) в защита на интереси на трудовите хора?

Доверието на трудовите хора - според защитата им

Стои огромният въпрос - защо при преобладаващ брой на трудовите хора БСП се ползва с ниско доверие, изразяващо се в общественото мнение и в гласуването. Доверието е резултат не толкова от лоша изборна тактика, от неумел пиар или слаб мениджмънт на структурите, а главно от отчуждението на партията от хората на труда.

Партията се занимава прекомерно със себе си и желанието си да дойде на власт като самоцел, с вътрешнопартийни битки. Допусна интересчии и защитници на корпорациите, на богатите слоеве, на приватизатори да бъдат водещи при оформяне на политиката й. Упорито и продължително заобикаля въпроса за социалната си база, чия партия е, за какво и за кого се бори.

Сред хората на труда, учащите, интелигенцията, пенсионерите набира сили мощно движение - недоволство от резултатите от т.нар. преход към пазарно стопанство, от ограбващата икономика, от "съвместната" дейност на собственици и работници, от псевдодемокрацията, което движение се проявява в ново солидаризиращо се обществено мнение, в протести, стачки, подписки и други форми.

Истинската лява партия трябва да бъде вътре в това движение. Конкретно, с перспектива и всекидневно. (Е, такива изисквания не важат за елитарни, картелни, лидерски, прагматични, самоназовали се народни и тем подобни партии). Преди повече от век и половина Комунистическият манифест провъзгласи, че комунистите нямат интереси, отделни от интересите на целия пролетариат. А социалистите днес?

** Авторът е на 63 г. Член е на БКП, а след това и на БСП, от 1969 г. По професия е строителен инженер, в момента е пенсионер. Работи като експерт в адвокатската кантора на съпругата си и като вещо лице към съда в Монтана. Преди 1989 г. е бил секретар на Общинския комитет на БКП и зам.-председател на Общинския съвет в Монтана.*

Позиция

www.duma.bg

Бонусите

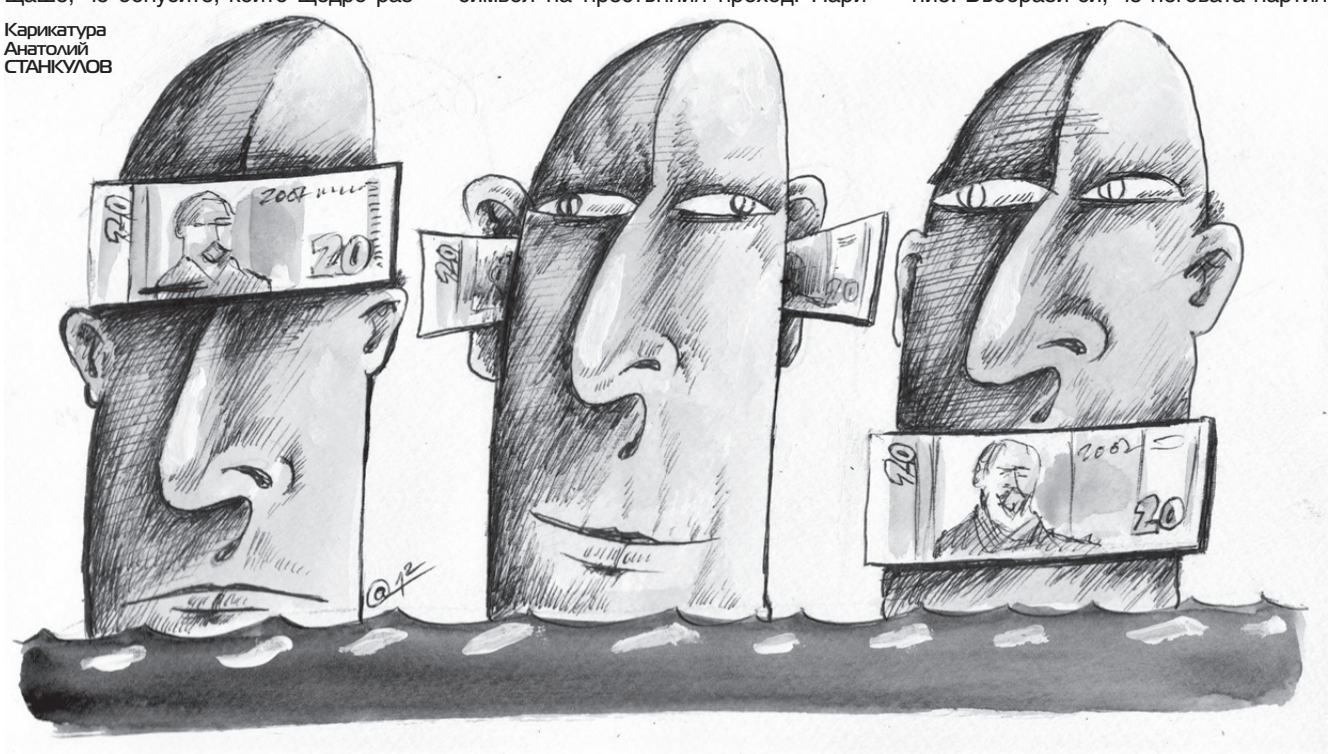
подкуп за доверие

Пропука се стената на недостижимия чист морал на ГЕРБ

Георги ЗЛАТИНОВ
социален психолог

През последните седмици около и в правителството на Бойко Борисов става нещо интересно и забавно, тъжно, срамно и много показателно. Като бомби със закъснители гръмнаха уволнения на зам.-министри, заповядани оставки на ръководители на институти и служби, премиерски заплахи и закани, че срещу корупцията ще се действа с твърда ръка. Всичко това, от една страна, нагорещи атмосферата, засили и подхрани слуховете и компроматната война на всички равнища, и, от друга, изплаши членската маса, разочарова симпатизантите на ГЕРБ, мобилизира опозицията и смути европейските ни приятели.

Но как иначе? Кой очакваше толкова бързо да излязат на бял свят дълбоко законспирираните далавери и корупционни сделки? Кой се досещаше, че бонусите, които щедро раз-

Карикатура
Анатолий СТАНКУЛОВ

дават министрите, са повече подкуп за доверие, отколкото награда за труд? Кой вярваше, че едно журналистическо разследване на TV7 ще се добере до факти и документи, които така ярко да разкрият дефектите в подбора на кадрите и провежданата кадрова политика от Бойко Борисов, довела до възмутително политическо и морално падение? Добре е, че все пак имаше реакция от премиера, който набра кураж да признае падението на своите приближени, да се разграничи от позора и да накаже някои от носителите му. Лошото е, че вицепремиерът Симеон Дянков и ръководството на парламентарната група на ГЕРБ се опитаха да омаловажат случилото се и да защитят виновните. Загадка е и премълчаването на министър Цветанов, който в свой стил прояви търпимост към нападките и обвиненията. С мълчанието си обаче показа, че вече има информация за лавината, която се задава, на бял свят да излязат побратимените и в другите министерства с мафията, черната борса и поръчителите на корупционни сделки.

Не ми е по душа, нито му е времето за заяждане и одумване на това политическо падение. Но ще кажа, че се срамувам от този безочлив резил, допуснат не от обикновените членове, а от елита на ГЕРБ. Ще припомня времето, когато по-голямата част от българския народ, омаян от обещанията на Борисов и позабравил народното предупреждение, че "На бодлива крава Бог рога не дава", му повярва и на два пъти с надежда за добро го дари в аванс с цялата власт. Погледнато обективно, може да се каже, че Борисов имаше желание, амбиции, воля и силна ръка да управлява в свой стил България. Но той направи това, колкото можа и за колкото достигна капацитетът на еднопартийното му правителство. Неговият голям политически грях към народа е, че в основата на икономическата си и социална политика заложи

партийните и лобистки интереси

на ГЕРБ, интересите на едрия капитал, богатите и близките до ГЕРБ, а проблемите на бедните и трудови хора натика в ъгъла и ги остави на бъдещето.

Взеха се конюнктурни решения, но последователна политика срещу бедността, безработицата и глада нямаше. За Борисов и правителството на ГЕРБ парите и трупането на богатства станаха цел на властта, знаме на пазарната икономика и символ на престъпния преход. Парите бяха над всичко, те бяха власт и властта беше пари. Ето тук е коренът на злото, което достигна българина.

Някои от елита на ГЕРБ не можаха да издържат на изкушението и се стигна до днешния политически и морален резил, на който сме свидетели. Сигурно ще бъдем още по-разгневени утре, защото голямата заливна корупционна вълна вече е набрала сили. Няма съмнение, че на бял свят тепърва ще излязат не само прегрешенията на сегашните управляващи, но и злоупотребите с власт и изкушенията за пари и богатства на видни хора от управляващите по време на грабителския преход. А всичко това ще бъде национален резил, възмутително

политическо и морално падение

То ще ни отвори очите да видим защо толкова вяла и неуспешна е борбата срещу организираната и битова престъпност. Нали "Гарван гарвану око не вади".

Какво показват и за какво говорят уволненията, заповяданите оставки и задължителните покаяния? Дали само за това, че на нашия премиер не му върви на министри? Или за опит да се затвори темата и да се избегнат болезнените политически обвинения за далавери и корупция в най-близкото обкръжение на премиера? А може би е начало на нов курс в кадровата политика на Борисов и хитра бариера срещу народния гняв и обществената ярост? Не са ли това нови управленски хватки и измиване на ръцете с подчинените? Предстои да разберем.

Онова, което е видимо без очила и сега, е, че стената на недостижимия чист морал във властта на Борисов и управляващите се пропука. Шареният чорап, изплетен с лековерието на повечето избиратели, започна да се разплита. Някои социолози дори прогнозират, че ГЕРБ е извървял своя път във властта и е похарчил голяма част от народното доверие. Други социални психолози виждат Борисов как бавно и сигурно се приближава до дванайсетия си час! Онова, което и правителството, и парламентарната група на ГЕРБ е желателно да направят, е на колене, със затаен дъх да прочетат и да осмислят посланието на историята към всички управляващи, написано със златни букви на Народното събрание: "Съединението прави сила". Това не е политически лозунг, а мъдрост, родена от реалния живот и вградена в бъдещето.

За съжаление Бойко Борисов не се влюби в това историческо послание. Въобрази си, че неговата партия има сили, капацитет и подкрепа сама да управлява дори и в условията на глобална криза. Така той генерално сгреши, защото

самовластието е политическо самоубийство

Неслучайно учените, мъдрите политици, социолозите и социалните психолози предложиха формулата на коалиционно правителство. Нашият премиер, потънал до уши във водите на властолюбието и самохвалството, не само отрече тази формула, но си позволи да я оплюе, наричайки правителството на тройната коалиция "политическо съзаклятие". Такива сме ние, българите. Дойдем ли на власт, самозабравяме се и мислим, че от нас започва историята. А България има богат опит в областта на коалиционното управление.

Защо този натрупан опит не се анализира, осмисли, очисти от грешките и надгради с нови идеи? Колкото по-бързо се върнем към формулата на коалиционно правителство, толкова по-безболезнено България ще бъде изведена от тинята на застоя, бедността, безработицата и глада. На самовластието и политическото противопоставяне трябва да се сложи забранителен знак. Не враждата, завистта, политическият инат и егоизмът са спасителният път, а националната идея, националното съгласие и разбирателството. Това е сега историческата потребност и гаранция, за да я има България и тя да бъде желан и щастлив дом за всички.

Мисия Брюксел

„Анонимните" ли ще водят бунта?

Георги ГОТЕВ

Социална бомба е на път да избухне на много места в Европа. Управляващите десноцентристки върхушки предлагат само една рецепта - затягане на коланите. Положението започва да става нетърпимо не само за милионите безработни, но и за голяма част от трудово заетите, попадащи в категорията "работещи бедни". У нас впрочем тази категория отдавна е най-масовата. При правителството на ГЕРБ страната ни се тупа по гърдите за добрите макроикономически показатели, прахосвайки резервите си с рекордна скорост (неизвестно за какво). От това не може да се очаква нищо добро. Случващото се в Гърция до голяма степен дава представа за Европа утре. Въпросът, който се поставя, при положение че почти навсякъде социалистите са в опозиция, е дали ще могат да поведат един животоспасителен бунт?

Имаме право да се съмняваме. Бунтуващите напоследък не са левите. В Испания, където впрочем управляваха социалистите, се роди Движението на възмутените, "Индигнадос". Подобно на появилото се в САЩ движение "Окупирай Уолстрийт", тези нетрадиционни форми на протест намериха последователи в много други европейски страни. "Анонимните", разпознаваеми по маската с тайнствената усмивка на Гай Фоукс, намериха благоприятна почва в нашата родина, пристрастена към безплатното точене на филми и музика. Но никъде не се забелязва значим подем на левицата, нито присъствие на червени знамена по площадите. Донякъде изключение прави Румъния. Във Франция, ако на 6 май спечели лидерът на социалистите Франсоа Оланд, това ще е повече наказателен вот срещу личността на Саркози, която има особената способност да дразни дори и тези, които веднъж са похарчили гласа си за него. Впрочем, френската левица не е анти-АСТА, защото повечето културни дейци във Франция са от левицата и подкрепят мерките за защита на авторските им права. В Италия Берлускони безславно слезе от сцената, но бе сменен от популярен в Брюксел технократ. Италианската левица няма нито едно разпознаваемо лице.

По различни причини навсякъде левицата се е обезличила. Идеите на левоцентристите, като въвеждането на такса върху финансовите транзакции, или на еврооблигации, или превръщането на борбата срещу младежката безработица в приоритет, се крадат от десноцентристите. По правило от идеята остава само етикетът, защото Барозу и компания са майстори да вдигат шум, без да правят нищо. Като резултат обаче програмите на левоцентристи и десноцентристи до такава степен си приличат, че не можеш да ги различиш.

На всичкото отгоре голяма част от електората е податлива на внушението, че във време на криза е по-добре да повериш управлението на консерватори. Друг елемент от вражеските внушения е, че левите нямали добри икономисти.

А истината е, че десноцентристкото управление се провали тотално. То не е способно да предложи нищо друго, освен фискални еквилибристики. А ресурсът за такива еквилибристики вече е изчерпан до дъно. Кредо на Европейската народна партия е бездействащата държава. Под нейно влияние Еврокомисията погрешно заложи на неолиберална модел и на сектора на услугите, напълно пренебрегвайки промишлеността.

Само че вече няма никакво място за либерализъм, необходимо е държавата да се върне в икономиката, нужен е даже нещо като "Ню дийл" - програмата, благодарение на която Щатите избязоха от Голямата депресия в средата на тридесетте години. За всичко това десницата не може да бъде лидер. Тя няма това право.

Нямам съмнение по отношение легитимността на едно силно завръщане на европейската левица. Но си позволявам да задам въпроса дали тя има потенциал, амбиция и замах да го извърши.

Време за губене няма. Френските избори са вододел. Но има риск Франция да се задълбае в сложните си вътрешнополитически теми и да не успее да изиграе европейската роля, която мнозина очакват да поеме. ПЕС имат добри идеи и нов млад лидер, но колко души са отваряли сайта им да ги прочетат?

Надявам се, че има стратези, които изучават успеха на протестните движения и извличат някои поуки. Има нещо симпатично и при "Анонимните", и при Възмутените, но има и много нихилизъм. Те са като термометъра, който показва, че водата кипи. Но само една структурирана политическа сила с опит и традиции може да предложи алтернатива за управление и да поеме отговорност. Ако не го направи, протестите на "Анонимните" ще са слаба утеха.

Общество

Изкуствата оформят духовната същност на децата

Заниманията на подрастващите с хорово пеене имат огромно положително значение за тяхното цялостно развитие

Адриана **БЛАГОЕВА***

Възпитанието на децата е важна и отговорна мисия. Главни двигатели в нея са семейната среда, обкръжаващата действителност, училището. За подрастващите поколения у нас от началото на 90-те години на XX век до днес заобикалящата действителност е много динамична. Всекидневието все повече е свързано с интернет и технологиите за комуникация. Различните медии разпространяват огромно количество информация от всякакъв характер.

Нека припомним една мисъл на Платон: "Могъществото и силата на държавата имат пряка зависимост от това, каква музика звучи в нея". Изказана преди повече от 2300 години, тя разтърсва и днес със своята правота и прозорливост. Защото масовата звукова среда у нас днес е наситена с разнообразна музика, голяма част от която е с пошло съдържание и лишена от всякаква естетика.

Училището вече трудно може да бъде силен възпитателен фактор. Неговата роля за изграждането не само на знаещи, но и на културни поколения постоянно намалява, въпреки упоритостта на училищните ръководства и на самите учители.

Тази специфика на съвременната жизнена среда не може да бъде наречена благоприятна за изграждането на детската личност. Затова специални адмирации се полагат за тези училища, общински и културни институции, където има различни извънкласни и извънучилищни форми на работа - хорове, вокални или вокално-инструментални групи, оркестри, танцови и драматични състави и пр. Така не само се стимулира интересът на децата към различни изкуства, но и се помага за оформянето на тяхната духовна същност. Именно последното е повод да се поговори за ролята на детското хорово пеене.

Ако погледнем на въпроса

в исторически план

ще установим, че в България още от Възраждането се е обръщало особено внимание на пеенето в училище. Благодарение на някои напредничави учители и духовници (дякон Йосиф, Неофит Рилски, Хр. Пулеков, П. Иванов, С. Доброплодни, Кр. Пишурка, Д. Войников) още от 30-те години на XIX век в някои училища пеенето се въвежда в системата на обучение. Създават се хорове, които пеят предимно едногласно, като участват в църковни служби и училищни тържества.

Официално предметът "Пеене" се въвежда в българското училище веднага след Освобождението през 1878 г. В книгата на проф. д-р Агапия Баларева "Хоровото дело в България - от средата на XIX век до 1944 г." се цитира Привременен устав на народните училища от 29 август 1878 г., където се предвижда учениците да изучават "училищни песни, църковно пеене, народни песни и нотно пеене... в началното училище (I-IV отделение) - 6 часа седмично, а във второстепенните училища (I и II клас) - по 3 часа". Изводът за полезността от занимания с музика (т.е. пеене) за авторите на Устава е очевиден. Започва масовото създаване на училищни хорове, като до 1900 г. именно училищата са центровете на хорово пеене.

Друг исторически факт в подкрепа на тезата за полезността на хоровото пеене за детското развитие е съществуването от 1905 до към 1940 г. на голям брой детски "китки" - специфични училищни състави, в които се съчетава музикално-хоровата и театралната самодейност. Първите български професионални композитори - Ем. Манолов, Д. Христов, П. Пипков, Ал. Кръстев, Маестро Г. Атанасов и др. - оценяват високо възпитателната роля на колективното детско училищно пеене и отделят специално място в творчеството си на детските песни и на детските оперетки. Училищното хорово пеене присъства в обществения живот чрез изявите на училищните хорове през първата половина на XX век.

А периодът 1960-1990 г. е свързан с най-големия разцвет на детското хорово пеене в България и с някои забележителни постижения на български детски хорове по света. Освен представителните детски състави, съществуващи в градовете, изключителна активност имат и училищните хорове. Създадено е и огромно по обем и разнообразие детско хорово творчество от български композитори. За съжаление от края на 90-те години на XX век детското хорово пеене в България рязко запада, броят на училищните хорове е сведен до минимум, немалко представителни хорове прекратяват дейността си. Причините за това явление са сложни и много. Факт е обаче, че хоровото пеене, което е естествен спътник на детското развитие, престава да бъде фактор във възпитанието на младото ни поколение с всички произтичащи от това негативи.

Изследвайки връзката между

музикално-педагогическата наука и психологията

ще установим, че много изследователи подчертават значението на музикалните занимания и хоровото пеене за развитието на други "немузикални" качества на детската личност. Немският учен Е. Краус смята, че "разпространението на музикалното обучение върху по-широка основа допринася за издигането на цялостното образователно равнище. Особено положително значение има пренасянето на музикално-слуховата практика в други сфери на образованието, което подобрява общите учебни способности". Чешкият изследовател К.Печ пише: "Акустичните дразнители, особено музиката и песента... предизвикват сложни психични реакции с богато емоционално съдържание. Те, заедно с интелектуалния аспект на тяхното мислене, изграждат основите на психологическото равновесие на личността".

Големият български психолог проф. Г. Пирьов доказва, че "естетическите чувства на детето зависят от заниманията му с различни видове изкуство. Естетическите (му) вкусове се формират именно по линия на извънучилищните занимания и от външни фактори (кино, телевизия и пр.)".

В своето изследване "Музиката и интелектът" проф. П. Минчева обосновава тезата, че "съществува тясна връзка между музикалните способности и интелигентността, ...че заниманията с музика благоприятстват интелектуалното развитие". Тя смята още, че "музикалното възпитание има огромни възможности за интелектуалното и многостранното развитие на младите хора и тези възможности обществото е длъжно да оцени и да използва целенасочено".

Като дългогодишен диригент на Хора на софийските момчета съм дълбоко убедена в огромната полза от заниманията на децата с хорово пеене за тяхното цялостно развитие. Историческото развитие на детското хорово пеене у нас, разнообразната и успешна дейност на извънучилищните (представителните) хорове, защитена с редица международни награди, практиката и теоретичните разработки, свързани с обучението по музика в училище и училищното хорово пеене са ярко доказателство за необходимостта и полезността на детското хорово пеене за съвременните деца. Осигуряването на обективни условия за осъществяването на този вид дейност ще бъде предпоставка за успешното бъдещо развитие на музикалните качества на децата и ще допринася за усъвършенстването на личността им.

**Авторката е дългогодишен диригент на Хора на софийските момчета*

Екшън герои слязоха от екрана в живота

Лиляна **АНДРЕЕВА**

Исках да се ориентирам кои филми да предпочета от телевизионните програми. Сред рекламите на многотиражен седмичник ми препоръчаха най-много трилъри и екшъни - високи образци на американското изкуство. Обещаваха ми да съпреживея посланията на главните герои: очарователни гангстери, ловки престъпници, криминоложка, затворници, полицаи, безскрупулен съдебен консултант, неконтролируеми роботи и хора, секси криминалистки, "отчужден" съпруг, крадци, бандити, убийци, чудовища, лезбийки, серийни садисти, самотни магистрални проститутки... В часовете за отмора заедно с младите у дома пред екрана бяхме в компанията на този завладяващ персонаж.

Пред нас се реализираха сложни драматургични ходове. Сюжетите се разполагаха между психиатрични проблеми на героите, надхитряния, плячкосване, убийства, изнасилвания, "кървави дълбини", саморазрушителни "сили", афери, безмилостни полицейски преследвания, гигантски манипулации, отвличания, измами, луксозен живот, съдебни дела за милиони долари и т.н.

Интересно е да живееш в такава драматична тв среда. Но от известно време изпитвам раздвоение на личността. Героите от трилърите, които така силно ме вълнуваха, започнаха да слизат от екрана, настаниха се сред нас на големия реален житейски екран. Тези дни продължавахме да гледаме "на живо" октоподи, намушквания с нож в нощно заведение, палежи на коли, контрабанда с цигари и марихуана, изнудвания на старци по селата, неразкрити убийства... Колко талантливо е телевизионното изкуство! То възпитава не екранни, а вече реални екшън герои на демократичното ни време.

Култура

очаквайте

Марко Карола и Виктор Калдерон идват за великденското издание на „Солар”

кратки

Тържествено събрание за Освобождението

Инициативен комитет “Родолюбие” при Съюза на писателите организира съвместно със Славянското дружество и Национално движение “Русофили” тържествено събрание по случай 134-тата годишнина от Освобождението на България от турско робство. Програмата започва в 18 ч. на 2 март в голямата зала на Руския културно-информационен център в София на ул. “Шипка” 34.

Концерт, посветен на 3 март, в БНР

Оркестърът за народна музика на Българското национално радио с диригент Димитър Христов ще отбележи 134-годишнината от Освобождението на България от турско робство. В концерта в Първо студио на БНР на 2 март от 19 ч. със заглавие “България - вяра и традиция” ще участват едни от най-добрите музиканти в съвременния български фолклор. На сцената ще излязат и Нели Андреева, Нели Петкова, Ваня Вълкова, Гергана Димитрова, Евелина Спасова и Христо Косашки. Тромпетистът Венци Благоев, пианистът Антони Дончев и Ангел Димитров и Николай Антонов (електрическа китара) ще допринесат за различното звучене на концерта. Стилово разнообразие ще внесе и Смесеният хор на БНР с диригент Румен Райчев. В програмата ще звучат аранжименти на Георги Андреев, Ангел Димитров, Димитър Лавчев, Пейо Пеев, Костадин Гечев, Николай Антонов, както и на Димитър Христов. Авторското произведение на диригента на ОНМ, писано по случай националния празник - “Герой”, ще бъде изпълнено за първи път в пълния си блясък.

Снимка архив на “АКАГА”

„Акага” представя утре албума „20 години”

“Акага” ще представи песните от новия си албум “20 години” за пръв път на клубна сцена на 2 март от 22 ч. в “София лайв клъб”, научи ДУМА от Мира Горанова. Една от най-добрите български формации, която в края на миналата година отбеляза 20-годишния си юбилей с грандиозен концерт в зала 1 на НДК, е подготвила нови музикални изненади за феновете си. Освен песните “Време за море”, “Ние пеем за Куба” и “20 години”, които публиката вече познава, в задушевната обстановка на клуба ще прозвучат “On The Move”, “Un, Dos, Tres”, “Nota Bene” и “Lazy”. За да изпеят част от дуетните песни, включени в албума на “Акага”, на сцената ще излязат специалните им гости Любо за “Всичко се повтаря” и Братя Мангасарян за “Спомена за руската зима”.

Началото на вечерта “Акага” ще предостави на ученическа група от Националното музикално училище, свирещо фънк. Трябва да се дава шанс на младите музиканти - категорични са членовете на “Акага”. От известно време поддържаме тази линия и каним ученици да свирят на наши концерти и изяви. И за тях, и за нас е много весело, защото се получават страхотни джем сешъни, споделят още музикантите.

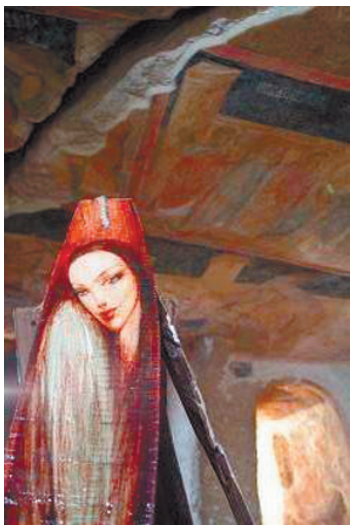
Анахроничната живопис на Йоаний

Иван Иванов показва новата си изложба в Русе

Огнян СТАМБОЛИЕВ

В същност рожденото му име е обикновено - Иван Иванов, а византийското или елинското Йоаний е артистичният му псевдоним. Роден е на високосния 29 февруари 1968 г. и празнува рождения си ден през четири години, като твърди, че сега е едва на десет! Рисува от съвсем малък, учи при прочутия русенски живописец и педагог Кирил Станчев, подготвил няколко поколения днес изявени творци от силната русенска школа. Твърди, че освен него има и други учители - от древните Апелес, Паразий от Ефес, Хермоген, Теофилус, а след тях Арнолд Бьоклин, Джорджо Де Кирико. Техниката му е много оригинална, почти непозната у нас. От далечния VII век. Ето какво споделя за нея: “Алхимичната техника, която използвам, е описана в трактата “За прозрачната живопис”. Върху дърво се прави също така живопис, наричана “прозрачна” или “translucida”. От някои тя се нарича “златоцветна” или “aureola”. При нея всички бои могат да се стрият с масло и да се полагат върху дървени дъски, но само върху такива, които могат да се изсушат на слънце...” Ефектът е поразителен!

Йоаний се определя сам като “художник-анахронист”, като под това разбира преди всичко способността да мислиш самостоятелно, като допускаш и цитирането или влиянието на старите майстори и техните стихове и специфични техники, но в друг контекст. Според него анахроничната проблематика е в латентно състояние по време на изкуството през целия XX век и се преражда благодарение на постмодернистичните рефлекси, особено през 80-те. Тук силно е влиянието на италианеца Джорджо де Кирико, който от 1920 г., след метафизичния си период се обявява за “класически художник”.

Както се вижда от новата експозиция на Йоаний в обновената зала-фоайе на прекрасното Доходно здание в Русе, неговите картини са поскоро лични описания, изградени върху основата на наслоявания на взети назаем маниери от големите майстори на класическата западна живопис, които от своя страна са ги взели от античните художници. Всъщност тук става дума за диалог между две фикции, които се преплитат взаимно. Културата му е огромна - интересува се от литература, философия, езотерика, музика, история на религиите, театър.

Йоаний е от творците, които непрекъснато експериментират. Той постоянно търси нови форми и средства за изява - инсталации, португалски корк, календари, карти за игра, карти таро, пърформанси. Интелектът на този оригинален художник-ерудит без съмнение е аналитичен. Но, както виждаме от новата му изложба, се увлича и от необичайното, мистериозното, които, както е известно, нерядко надхвърлят границите на битието и съзнанието. В този аспект ми напомня до известна степен за Мирча Елиаде, прочутия румънец, когото чета и превеждам с удоволствие. Оказа се, че и за Йоаний Елиаде е любим автор...

Георги Христов ще изпее „30 златни”

Един от най-големите гласове в поп музиката - Георги Христов, събира на 3 май своите почитатели и приятели в зала 1 на НДК, където ще представи спектакъла “30 златни”. В концерта ще прозвучат както големите хитове на певеца, така и нови композиции. Специален гост ще бъде италианският му колега Джани Фиорелино. Двамата работят върху нов музикален проект, който ще представят заедно в шоуто, съобщи Габриела Руменова за вестник ДУМА, който е медиен партньор на събитието.

Георги Христов ще излезе на сцената със своята група “Черно и бяло”, носеща името на емблематичния му хит, с който той заслужи безапелационно любовта на публиката и професионално признание. През 2011 г. излезе римейк на песента в модерен дискотечен ритъм, който спечели много нови почитатели на изкуството му. В концерта ще вземат участие и балет “Веда джуниър”, Нели Рангелова, “Хората от гетото” и Pikasso, Орлин Павлов, Роси Кирилова и други приятели на голямата звезда.

Билети се продават от днес на касите на НДК и онлайн чрез eventim.bg, ticketpro.bg и официалния сайт на певеца. За най-верните почитатели на Георги Христов има ограничен брой ВИП места в непосредствена близост до сцената. Спектакълът “30 златни” е част от поредица юбилейни концерти на Георги Христов из цялата страна. Той има издадени 12 албума, хиляди концерти пред препълнени зали, десетки турнета в Европа, Азия и Америка и няколко изключително успешни международни проекта. Носител е на големите награди на престижни конкурси и на най-високото отличие Гран при, с което е удостоен на всеки от четирите международни форума, на които се е явявал в чужбина. Два пъти получава “Кристална лира” на СБМТД. Носител е на Специалната награда на София за цялостно творчество и постижения.

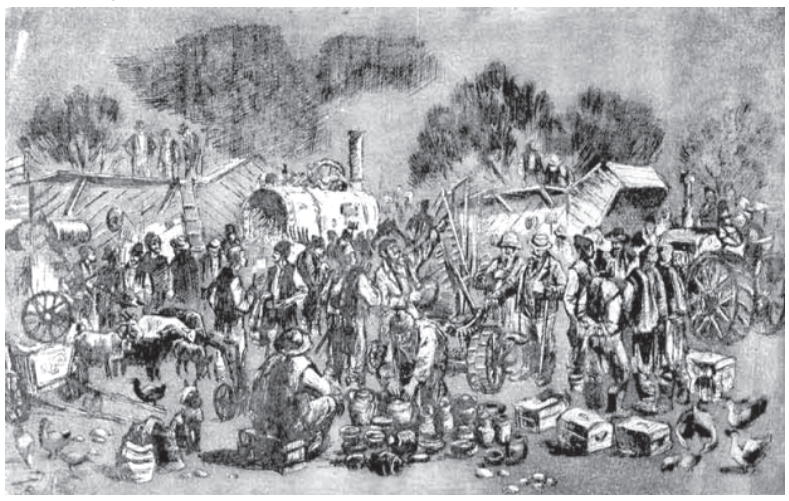

Култура

Спомени от стария Добрич

Графичната колекция на Янко Атанасов, която ще бъде открита на 2 март, е посветена на 130 г. от преименуването на града

Снимка от фонда на ХУДОЖЕСТВЕНА ГАЛЕРИЯ - ДОБРИЧ

Янко Атанасов, "Стария Добрич - Пролетен панаир"

Изложбата "Спомени от стария Добрич", посветена на 130-годишнината от преименуването на Хаджиоглу Пазарджик в Добрич, ще бъде открита на 2 март от 17 ч. в Художествена галерия - Добрич. Организатори са община Добрич, Художествената галерия и Регионалният исторически музей. Изложбата представя графичната колекция "Спомени от стария Добрич" на художника Янко Атанасов (1926-1999). Посетителите имат възможността да видят и копие от доклада на вътрешния министър Григор Начович до Александър I Батенберг от 19 февруари 1882 г., публикуван в Държавен вестник от 27 февруари същата година, с който става преименуването на града. Изложбата ще представи и оригинална снимка на тогавашния кмет Йордан Хадживанов, както и документи на общината, в които градът фигурира вече с новото си име.

Подготвени са две мултимедийни презентации на колекцията от пощенски картички от първата половина на XX век на РИМ-Добрич и фотоси от личния архив на Янко Атанасов, разкриващи облика града през 60-те г. на миналия век. Янко Атанасов е роден през 1926 г. в Добрич. Завършва Художествената академия в София, специалност декоративно-монументална живопис, при проф. Георги Богданов. Като студент участва в реставрирането на храм-паметника "Св. Ал. Невски", Рилския, Бачковския манастир и скални църкви. След дипломирането си работи като художник в Държавния музикален театър в София, но се завръща в родния си град. Тук е назначен за директор на галерията, която ръководи до 1975 г., по-късно работи като художник-проектант в ДТ "Йордан Йовков". Янко Атанасов е един от основателите на Дружеството на художниците в Добрич. Той е проектирал и оформил музейни сбирки, галерии и изложби. Изписал е черквите в с. Дончево и с. Преселенци, Добричко, както и параклиса във Военното гробище в Добрич. Създал е много керамични пана, стенописи и стъклописи. През 1986 г. в съавторство със скулптора Никола Богданов проектира герба на Добрич.

Графиките от цикъла "Спомени от стария Добрич" пресъздават атмосферата на града през 30-те - 50-те г. на XX век. Това са кадри от всекидневието в ония времена - старата чаршия, бюрекчията, фенерджията, латерната с късметите, Хайва пазар, панаирът, гуляйджиите и търговците в кафенето. Един поглед към миналото, съхранил спомена за стария Добрич, така необходим днес. Изложбата е осъществена от екипите на Историческия музей и Художествената галерия със съдействието на съпругата на художника Янка Атанасова. Придружена е от каталог "Янко Атанасов. Спомени от стария Добрич", издаден с финансовата подкрепа на общината, научи ДУМА от галерията.

ПУСНАХА БИЛЕТИТЕ ЗА „СОФИЯ ФИЛМ ФЕСТ"

Основната цена на билетите за прожекциите в рамките на 16-ия "София филм фест" в делничните дни след 18 ч., както и за прожекциите в събота и неделя за всички часови пояси е 8/6 лв. - намалението е за студенти, ученици, пенсионери, хора с увреждания и с ISIC/ IYTC/ITIC карти. Има специално намаление за количества билети за един киносалон - ако се купят 10 и повече билета за посочените часови пояси, цената се променя съответно на 6/4 лв.

За дигиталния екран на "София филм фест" - Cinema City, цените на фестивалните прожекции са 8/6 лв., билетите за документалната 3D творба на Вим Вендерс "Пина" ще бъдат по 11/9 лева. В делничните дни до 18 ч. билетите са по 7/5 лв., като при купени над 10 билета те са по 5/3 лв.

Тези цени са валидни за НДК - зала 1, кино "Люмиер", Дома на киното, кино "Одеон", Френския институт и Гьоте институт. Билетите за прожекциите в Евро синема са 8/6 лв.

Документалните филми в кино "Люмиер", Дома на киното, Евро синема, Френския институт, Гьоте институт и Военния клуб са по 7/5 лв. При купени 10 и повече билета за един киносалон цената им пада на 5/3 лв.

Късометражните филми, прожектирани в Чешкия център, учебната зала на НАТФИЗ и Гьоте институт са с вход свободен.

Два конкурса обявяват община Радомир и НЧ „Напредък 1895"

Николая ИВАНОВА

Община Радомир и НЧ "Напредък 1895" обявяват два конкурса. Деветият литературен конкурс "Мария Смилова" е за ученици от I до XII клас "Аз обичам природата". Ще бъдат излъчени награди за поезия и проза в три възрастови групи. Текстовете се подават написани на компютър в три екземпляра - с трите имена, клас, училище, домашен адрес и телефон за контакт до 30 март в библиотеката на НЧ "Напредък 1895" или на имейл napredak@abv.bg. Официалната церемония за награждаването на участниците ще се състои на 26 април в салона на читалището.

Вторият е съпътстващ конкурс - "Природните забележителности в родния ми край" за ученици от I до XII клас, за фотохроники, презентации и снимки. Срокът за подаване е 30 март в библиотеката. Номинираните творби ще бъдат показани на официалната церемония за награждаване на лауреатите от Деветия литературен конкурс "Мария Смилова". М. Смилова е родена във Варна. Завършила е педагогика и история, а след това и българска филология в СУ "Св. Климент Охридски". Работи като учителка, журналистка и писателка. Обичта си към България изразява в четири исторически романа - "Друм се вие", "Господи, и ти ли си агарянин", "Изкуплението на Кракра" и "Жертвен възел".

Новият спектакъл на „Ямато" зове да отстояваме целта си

Японските барабанисти "Ямато" пристигнаха вчера в София непосредствено след представлението си в Белград. Гостуването им у нас е част от мащабното им централноевропейско турне. Новият им спектакъл "Gamushara - The Beat of Courage", както ДУМА писа, ще бъде представен днес в зала 1 на НДК. В променящия се и крехък свят, в който живеем, японските барабанисти "Ямато" вдигат глава и призовават да потърсим и набележим целта си и да я отстояваме достойно. Техният отговор е "Gamushara - The Beat of Courage", пояснява Маргарита Борисова. Детайлното описание на програмата, състояща се от 9 пиеси - "Зора", "Въртене", "Бъди упорит", "Екстатичен ентусиазъм", "Весело барабанене", "Да си в екстаз", "Звукът от далечното", "Боклук", "Целеустременост", в характерния за тях поетично-насърчителен стил представя една много различна насока на техния спектакъл. Хореографията, светлинното оформление и цялостната музикална концепция са дело на артистичния директор на формацията Маса Огава. Японските барабанисти имат зад гърба си вече над 2300 представления в 51 страни, като спектаклите им се радват на огромен успех навсякъде по света.

Справочник

Кина в София

Cinema City
Адрес: София,
Мол София,
бул. Ал. Стамболийски 101

Кино Арена
Адрес: София,
The Mall
бул. Цариградско шосе 115

Mtel IMAX
Адрес: София,
Мол София,
бул. Ал. Стамболийски 101

Арена Запад
Адрес: София,
ж.к. Илинден, бул. Тодор Александров 64,
до метростанция Вардар

Арена Младост
Адрес: София,
кв. Младост 4, Бизнес парк (до Технополис)

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 9 ГОДИНИ от смъртта на
ИВАН ГРИГОРОВ ВЪЛОВ

и 4 МЕСЕЦА от смъртта на
ВЛАДИМИР ИВАНОВ ВЪЛОВ

*СКЪПИ НАШИ ПОКОЙНИЦИ,
ОБИЧАМЕ ВИ, ЛИПСВАТЕ НИ МНОГО, ПАЗИМ
В СЪРЦАТА СИ СПОМЕНИ ЗА ВСИЧКО
ДОБРО И СВЕТЛО, С КОЕТО НИ
ДАРИХТЕ ПРЕЗ ЖИВОТА СИ.
СПЕТЕ В МИР.*

От семейството и близките

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ПРЕЗ ТОЗИ МЕСЕЦ СЕ НАВЪРШВАТ

3 ГОДИНИ без нашата майка
ЦВЕТАНА МАНГОВА
(1918-2009)
родена в гр. Лом

22 ГОДИНИ без нашия баща
ИВАН МАНГОВ
(1914-1990)
роден в гр. Килифарево

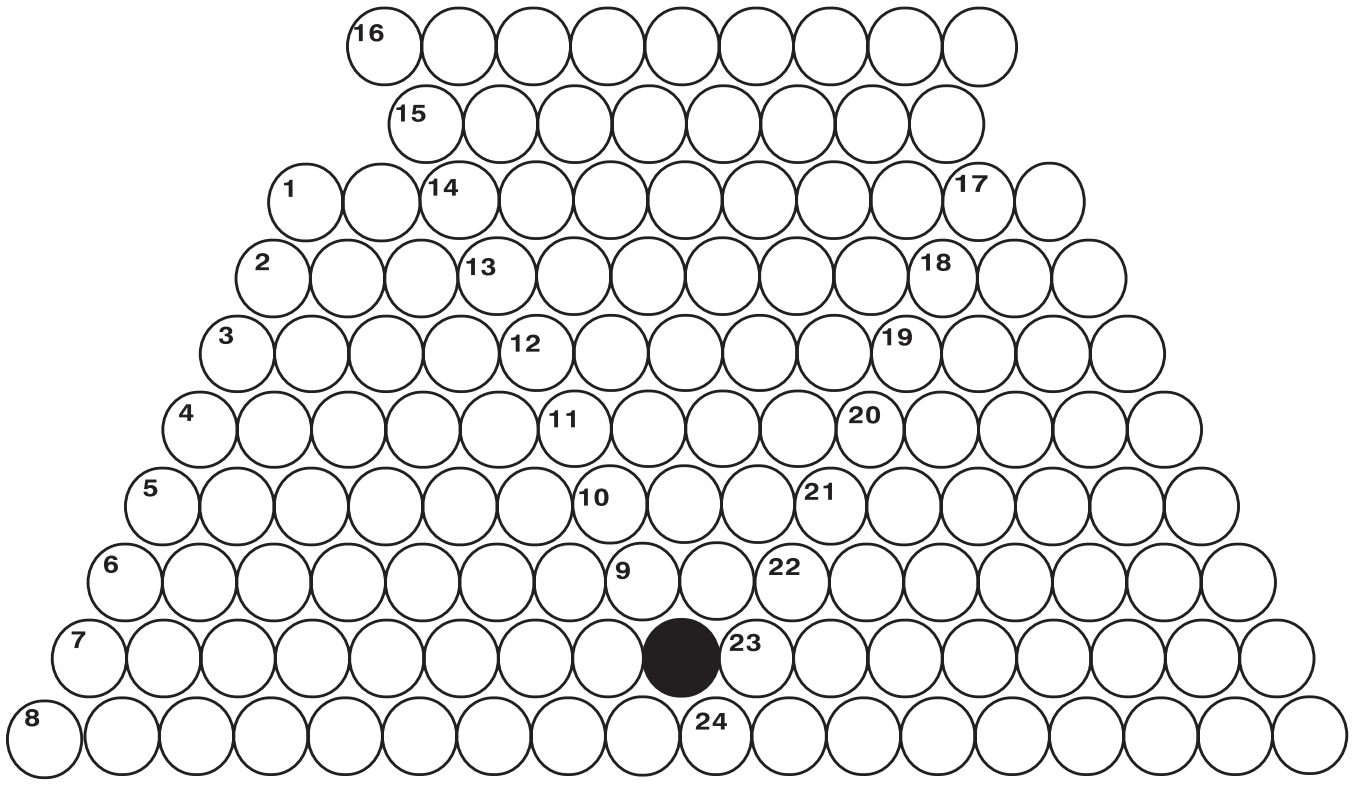

*ЦЕЛИЯТ ИМ ДОСТОЕН ЖИВОТ
БЕ ОТДАДЕН НА
СЕМЕЙСТВОТО,
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ИДЕЯ
И ОБЩЕСТВОТО!
НЕКА ВСИЧКИ, КОИТО ГИ
ПОЗНАВАХА, СИ СПОМНЯТ
ЗА ТЯХ С ДОБРО!*

Деца и внуци

Губиврeме

ПИРАМИДИ

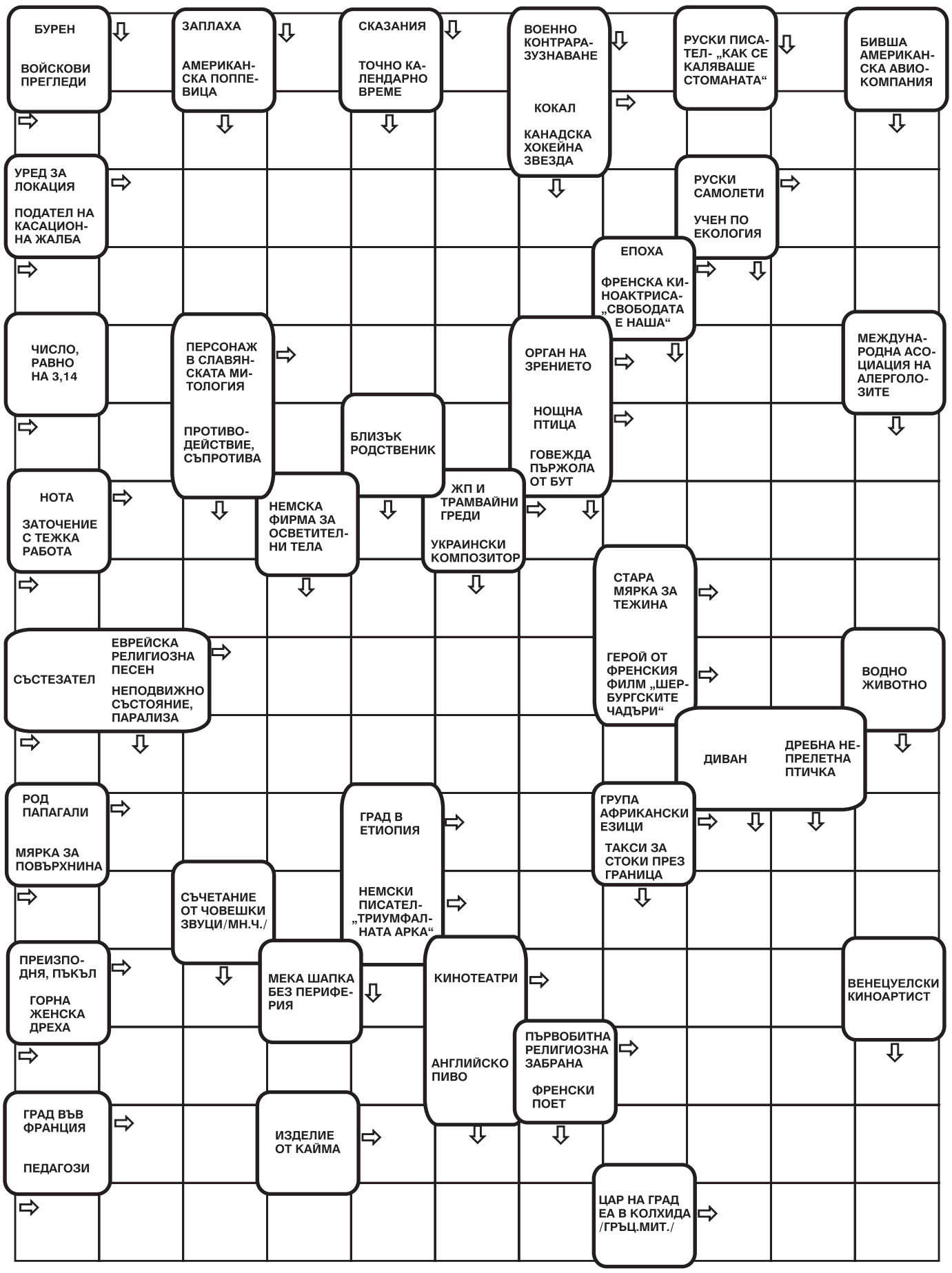

1. Гръцка буква.
2. Дребен хищник.
3. Израстък върху кожа на птица.
4. Руски архитект.
5. Наш футболист в “Астън Вила”.
6. Наша киноартистка - “Стъклен дом”.
7. Българско издателство.
8. Автомобилна преса /съкр./.

9. Мярка за площ.
10. Питейно заведение.
11. Водно животно.
12. Ключалки.
13. Героиня в едноименен роман от Г. Флобер.
14. Латиноамерикански революционер /1783-1830/.
15. Драма от Ив. Вазов.
16. Хотел в Несебър.

17. Руски вертолети.
18. Зодия.
19. Карта за игра.
20. Наш волейболен треньор.
21. Руски офицер, участвал в Освободителната война /1821-1892/.
22. Село в Кюстендилско.
23. Жители на Карлово.
24. Завой на път.

РЕЧНИК: Карцов, Ропет.

РЕЧНИК: „Осрам“, Ует.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

				1		4		
					3			
3	7		4		9			8
2		4					6	
5		6	3		2	7		4
	8					3		5
6			8		4		9	7
			7					
		8		2				

3	2		4					
					2		4	
	8		6	1				7
	1	3	8					
		5				1		
					1	7	3	
2				7	9		6	
	5		3					
					6		9	5

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КРИЕНИЦА - ТРАФИК - РЕПЕТИТОР - Л.Р. - ИСК - РАДОСТ - АТИА - ИОН - КИВИ - КУРСК - ИСЛАМ - ЛА - ООЛИТ - ТЕКИЛА - ПЕР - КРИ - ПИЖАМА- КОНАК - АР - КТ - СПОР - ЛОА - БОИ - ТИВА - СМОК - ГЕ - ИВАН РАЕВ - СВИРАЧ - ИНТА - РАК - ОРАТОР - ТОП - ИЛИ - КРЕМЪК - ОРН - СКИФ - НАР - КРЕОЛКА - БРАТ - МИТ - ВЕИ - ГА - ИВАНОВ - НОВЕ - УЛИЦА - ОПИТ - РАЙТ - ЕЛИНИ - ЕНОРИАШИ - ИФА - СЛАДОСТЛИК.

ОТВЕСНО: БРУСИСТИ - ОТВОР - РЕЛЕФ - КОЛЕЖКИ - ИРЕНА - ИЛА - ЧЕР - НАКАТ - ГРАМАТИЦИ - НЕР - МИМ - ТЕАТЪР - ВАНС - ЛИПАК - ЛАСО - ЧОК - МА - ИЛЦЕДИЛА - ПСИ - КИНО - МАТОВА - КОТВИ - ОРТОПЕД - ИСИ - ПОР - АНТРЕ - ВИНО - ТТТ - ОЕН - АНТОНОВ - ТОС - РО - КОРАЛ - РАП - ЛЕН - РТ - КАРАУЛ - КОСА - СКИОРИ - ТРИК - АМЕРИКА - ВААЛ - СИЛИСТРА - ОВАЛИ - ГЕЙШИ - КРАК - ИРАК - КИФЛА - ТИК.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Нели Топалова остана без коса

Стилистката Вили Боршукова обръсна актрисата пред погледите на десетки съпричастни към каузата да се помогне на онкоболни

Альона НЕЙКОВА

Актрисата Нели Топалова доброволно се лиши от красивата си прическа в знак на съпричастност и подкрепа към онкоболни хора, които остават без коса след химиотерапия. Звездата на българското кино и театър и 19-годишната Радослава бяха подстригани до гола глава пред погледите и бурните аплодисменти на десетки благородни българи, събрали се на благотворителен концерт в помощ на хора с онкологични заболявания, организиран от асоциация за превенция на рака “Промени живота си сега!” към фондация “Отворено общество”.

Със смелата си постъпка Нели и Радослава не само подкрепиха каузата, но и затвърдиха посланието, което инициаторката на събитието - известната стилистка Вили Боршукова - отправи от сцената. Прочутата коафьорка, засегната от коварната болест, подчерта, че красотата идва отвътре и е без значение дали човек временно или за постоянно е без коса. “Ракът е лечим! Важна е превенцията и навременната диагностика! Може да променим живота си!” - тези и други послания на организаторите на благотворителната проява докосваха душите и сърцата на присъстващите на концерта.

Каузата бе подкрепена от сцената на Военния клуб и от Деси Тенекеджиева, Ивана, Чанка Запрянова, оперните певци Валентина Славова и Атанас Младенов, група “Ново поколение”, балерината Валя Радославова, Нели Андреева и Светослав Стойчев.

Средствата, набрани чрез дарителския куверт на стойност 100 лв. и в рамките на самата вечер чрез благотворителна томбола и продажба на предмети от бутиковия магазин на интериорната дизайнерка Ирини Куциуки, ще бъдат изразходвани за консултации при онколози, закупуване на медикаменти и осигуряване на апаратура за лечение и диагностика на жени, деца и мъже с онкологични заболявания.

Организаторите планират събитието да се превърне в традиционна благотворителна инициатива за подкрепа на болните от рак в неравностойно положение. Асоциация “Промени живота си сега!” ще работи целогодишно за каузата, като всеки има възможност да помогне с каквото може: набиране на средства за лечение; повишаване на здравната култура на хора от личното му обкръжение; популяризиране провеждането на редовни профилактични прегледи и др.

Стилистката Вили Боршукова и коафьорът Пламен Велков преобразиха Нели Топалова и 19-годишната Радослава, които доброволно се лишиха от косата си в подкрепа на болните от рак

ПРОМЕНИ ЖИВОТА СИ СЕГА!

- Събуди се!
- Скритите диагнози обикновено нямат симптоми!
- Не мисли, че на теб не може да ти се случи!
- Открит навреме, ракът може да бъде излекуван!
- Имай вяра за пълна победа!
- Отиди на профилактичен преглед!
- Заведи и приятел!
- Помогни на някого до теб, за да помогнеш и на себе си!

Рени направи атрактивна фотосесия

С нова фотосесия ще впечатли феновете си попфолк изпълнителката Рени. Атрактивните кадри ще украсят обложката на предстоящия албум на певицата, който ще се появи на музикалния пазар през тази година. Изпълнителката на Diapason Records е готова не само със снимките за бъдещия си проект, но и с подготовката на парчетата за него. “Вече приключих със записите на песните. Направих ги в различни студия в София и в Белград. Работих с автори от България и Сърбия и мисля, че се получиха доста интересни парчета”, сподели певицата с най-чаровната усмивка в попфолка. Тепърва предстои селекция на песните, които ще намерят място в новото CD на изпълнителката.

Докато тече изборът на парчетата, Рени дава възможност на своите почитатели да видят в аванс кадри от фотосесията. Снимките представят певицата такава, каквато я познават феновете й - женствена, истинска и предизвикателна.

Изпълнителката на “Нека няма край” предпочела за тези снимки да работи само с нови имена в областта на модата и фотографията. Тя обосновава избора си с това, че иска да постигне идентичност както в музикално отношение, така и във визуално. Сесията е осъществена за два снимачни дни на различни терени в София. Стилните дрехи от световни брандове, както и аксесоарите, са избрани от стилиста Арабела Болярска. Гримът е дело на Цецо Андреев. “Погледът и усмивката на Рени са предизвикателство за всеки гримьор”, сподели майсторът на макиажа. Той допълни, че много добре се разбира с певицата, защото тя знае точно какво иска и дори дава идеи как да изглежда.

„Силата на рока” в подкрепа на пострадали в с. Бисер

Под наслов “Силата на рока” на 5 март в “София лайв клъб” ще се състои благотворителен концерт в подкрепа на село Бисер, а инициатор е известната ни певица Милена. Целта е да се съберат средства, които да помогнат на пострадалите от наводнението. Водещи ще бъдат семейството Нели Атанасова и Александър Сано. Сред изпълнителите, които застанаха зад каузата и ще вземат участие в инициативата, са рок дивата Милена, “Уикеда”, Васко Кръпката, “Good Music Society”, “Fyeld”, “Конкурент”, “The Pomorians”, Лайза Чейз от Германия и др.

„СУПЕРМАРКЕТИ ЗА ЛЮБОВ” ОЧАКВАТ РАБОТОХОЛИЦИТЕ

Сайтовете за запознанства, все по-често наричани “супермаркети за любов”, са запазена територия за работохолици и онези хора, които нямат време за комуникация на живо, обясниха американски психолози. Съвременният ритъм на живот не оставя много възможности за срещи и нови приятелства. Затова според последните проучвания сайтовете за запознанства са се напълнили със заети с работата си хора, които няма къде другаде да срещнат половинката си.

Специалистите обаче са скептични относно вероятността да срещнете наистина подходящия човек в мрежата. Учените, ръководени от професора по психология Ели Финкел от Северозападния университет в САЩ, установиха, че сериозна връзка или брак в резултат на онлайн запознанство е много по-малко вероятно да се случи, отколкото при среща и разговор очи в очи.

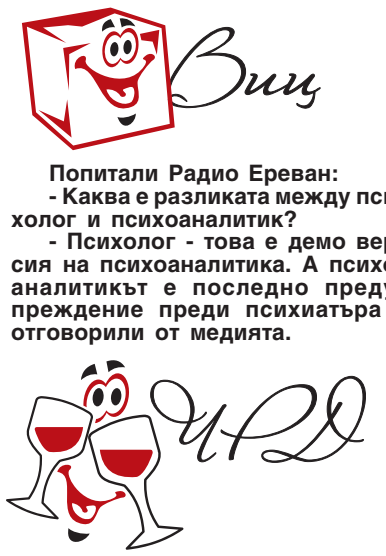
Първият проблем е, че когато гледате профила на някого, не оставате с реална представа как всъщност изглежда и какъв човек е той. Вторият недостатък, според експертите, е прекалено големият брой хора в подобни виртуални места за запознанство. Затова учените нарекли сайтовете новият “супермаркет за любов”, където човек има огромен избор, но често взема погрешно решение.

Вицът

Попитали Радио Ереван:

- Каква е разликата между психолог и психоаналитик?

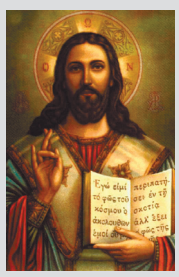
- Психолог - това е демо версия на психоаналитика. А психоаналитикът е последно предупреждение преди психиатъра - отговорили от медията.

ВИХРОНИ ПОПНЕДЕЛЕВ, художник
ДОБРОМИР ГЕОРГИЕВ, поет
ДОРА ХРИСТОВА, хорова диригентка
РАНГЕЛ ГЮРОВ, геолог, сеизмолог
СТАНКА ЗЛАТЕВА, световна шампионка по борба
УТИ БЪЧВАРОВ, тв водещ
ЦВЕТАН ТОДОРОВ, философ, литературовед, семиотик, културолог

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

1

Св. преподобномъченица Евдокия († 126)

Самарянката Евдокия била известна със своята красота, голямо богатство и грешен, лекомислен живот. Страхувайки се от вечните мъки, които очакват грешниците, пожелала да се покръсти и прекарала 7 дни в усамотение, пост и молитва. След този срок Евдокия решила да посвети целия си живот на служене Богу. Тя приела св. Кръщение, заповядала богатството й да се употреби за подпомагане на бедните, наградила с щедри дарове робите си и ги пуснала на свобода. Евдокия отишла в една обител, където се молела ден и нощ, като оплаквала греховете си. Когато след известно време игуменката на манастира се поминала, Евдокия по общо желание на монахините била избрана на нейно място, защото със строгия си живот тя спечелила уважението на всички. Когато римският император Адриан (117-138 г.) предприел гонение против християните, била осъдена на смърт като разпространителка на християнската вяра. Евдокия била посечена с меч в 126 г.

850 души паднаха

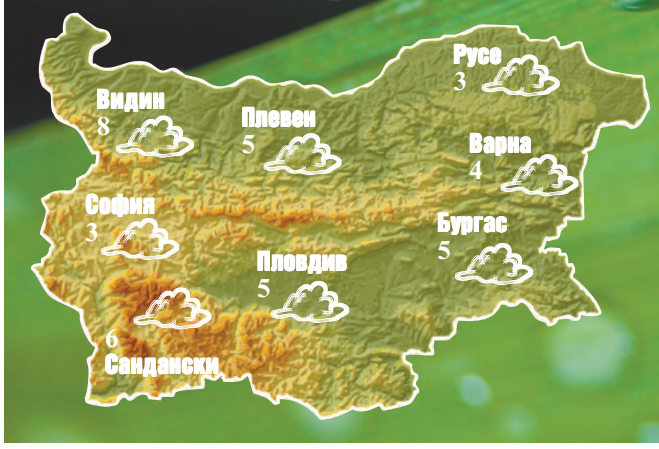
Стотици паднаха по гръб на дюшеците си в Ню Орлиънс в опит да подобрят рекорда на “Гинес” за най-голям брой хора, участващи в човешко домино. 850 души бяха блъскани назад един след друг. Те падаха по гръб на дюшека си, блъскайки на свой ред следващия човек по традиционния за доминото начин. Целта беше подобряването на световния рекорд от 550 души, поставен през 2011 г. в Белгия.

След няколко минути и под бурни аплодисменти последният дюшек с облегнат на него човек падна, а постижението бе регистрирано от представител на “Гинес”. Дюшеците за рекорда в Ню Орлиънс били дарени на няколко местни благотворителни организации.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Над по-голямата част от страната ще продължи да духа слаб до умерен северен вятър. Минимални температури между -7° и -2°, в София около -5°. Ще има променлива облачност, намаляваща в следобедните часове над много райони и до слънчево време. По-значителна ще се задържи облачността над планинските райони, където е възможно пак да прехвърчи сняг. Ще продължи да духа слаб до умерен вятър от север-северозапад. Дневните температури слабо ще се повишат и преобладаващите максимални ще бъдат между 3° и 8°, в София около 3°. Атмосферното налягане е по-ниско от средното за месеца и значително ще се повиши.

Над планините ще има променлива, често значителна облачност. На отделни места, главно по северните склонове, ще прехвърча сняг. Ще остане ветровито - със силен до бурен вятър от север. Максимална температура на височина 1200 м около -6°, на 2000 м - около -10°. Над Черноморието ще има променлива облачност, намаляваща временно до слънчево. Ще продължи да духа до умерен северен вятър. Максимални температури и на въздуха и на морската вода - 3-5°. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала.

Изгледи за

2 максимални **8°/10°**

3 максимални **10°/15°**

В петък и събота ще духа слаб, в Дунавската равнина умерен западен вятър. Ще има променлива облачност, в петък по-често значителна, и на отделни места ще превали слаб дъжд. В петък минималните температури ще бъдат около 0, максимални - 8-10. В събота минималните температури ще бъдат между 0 и 5, максималните между 10 и 15°. Постепенно отслабване на вятъра.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД

Николай Малинов

Монд дипломатик

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Слави Йорданов - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова, Катерина Димитрова, Ива Костадинова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва - информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо - магазинно предаване
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай - публицистична рубрика
12.55 Апартаментът ток шоу
13.55 Индия - любовна история - тв филм /83 епизод/п/
15.05 Сен Тропе - /83 епизод/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище
16.35 Приказки за астрономията
17.00 Дързост и красота - тв филм /2930 епизод/
17.45 Малки истории
18.00 По света и у нас
18.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Бързо, лесно, вкусно
19.00 Лакис Сладура - /66 еп./
19.50 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 БНТ такси - ток шоу
20.50 Спортни новини
21.00 Страх да обичаш - тв филм /5 епизод/
22.00 Светът на живо: „На север от кризата“ /Естония и Полша/
22.30 Икономически новини
23.00 Денис и приятели
00.00 Кино eSпресо/п/
00.30 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/п/

bTV

06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Преди обед“ - дневно токшоу
10.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
11.00 „Жестока любов“ - сериал, еп. 115
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Малки тайни“ - сериал, еп. 133
14.30 „Листопад“ - сериал
15.30 „До последен дъх“ - сериал, еп. 65
16.30 „Господари на ефира“ /п./
17.00 bTV Новините
17.30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 235
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Пепел от рози“ - сериал, еп. 35
21.00 „Легендата за Испания“ - сериал, еп. 30
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Долината на вълците“ - сериал, еп. 120
01.00 „Преди обед“ /п./
02.00 „Малки тайни“/п./ - сериал, еп. 133
03.00 „Комиците“ /п./
04.00 „Мечтатели“ /п./ - еп. 219

NOVA TELEVISION

06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Цената на славата“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Незабравима“ - сериен филм
15.00 „Савана“ - сериен филм
16.00 „Черешката на тортата“ - тв шоу /п/
17.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Черешката на тортата“ - тв шоу
21.00 „От местопрестъплението: Маями“ - сериен филм, 9 сезон
22.00 Новините на Нова
22.30 „Престъпни намерения“ - сериен филм , 4 сезон
23.30 „Кльцни-срежи“ - сериен филм, 6 сезон
00.30 „От местопрестъплението“ - сериен филм, сезон 10
01.30 „Тайни в рая“- сериен филм
02.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм

bTV ACTION

06.00 „Костенурките нинджа“ - детски сериал
08.00 „Кости“/п./- сериал, с.3, еп. 9
09.00 „Мръсно синьо“ /п./- сериал, с.2, еп. 6
10.00 „Приключенията на Бриско Каунти младши“ /п./ - сериал, еп. 8
11.00 „Първите 48 часа“/п./ - сериал, еп. 2
12.00 „Рубикон“/п./ - сериал, еп. 8
13.00 „Код: Криминално“/п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 „Проблясъци“ /п./- Трилър, САЩ, 1994 г.
16.00 „Приключенията на Бриско Каунти младши“- сериал, еп. 9
17.00 „Първите 48 часа“- сериал, еп. 3
18.00 „Кости“ - с.3, еп. 10
19.00 „Рубикон“-сериал, еп. 9
20.00 „Код: Криминално“- актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 „Мръсно синьо“- сериал, с.2, еп. 7
22.00 „Престрелка в Северен Холивуд“ - Екшън, Драма, Криминален, САЩ, 2003
00.00 „Код: Криминално“/п./- актуално предаване с водещ Мая Костадинова
01.00 „Първите 48 часа“ /п./- сериал, еп. 3

ОВЕН

Ако сте предвидливи и отхвърлите съмненията, ще получите това, което искате. Ще настъпи очаквана развръзка.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

За вас денят крие рискове и трябва да сте внимателни. Възможни са спорове и дори скандали, ако не се овладеят навреме емоциите.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

В отношенията си бъдете по-сдържани, ако се чувствате потиснати, не обвинявайте околните. Денят е подходящ за разтоварваща диета.

22 май - 21 юни

РАК

Следвайте вътрешните си пориви и ги насочете към занимания, подобряващи спокойствието и благоразположението ви към другите.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Неудовлетвореността и високите ви претенции могат да се превърнат в поводи за конфликти с хората от обкръжението ви днес.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Бъдете внимателни, ако планирате пътуване. Не злоупотребявайте с нищо, а най-малко с пари, алкохол и други изкушения.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Новости от личен характер ще внесат настроение на повечето от вас, особено при необвързаните.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Потиснете егото си, за да не стане причина за излишни кавги и губене на енергия, които ще ви се отразят нездравословно.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ограничете харченията си, скоро ще имате нужда от повече средства. Пазете се от простуди, избягвайте студени помещения и вода.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Пазете се от интриги, измами и възгордяване, защото те могат да въздействат по-осезаемо и с негативни последствия.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Въздържанието от тежки храни и алкохол ще има положително въздействие върху общото ви здравословно състояние.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ограничете харченията, приема на тежки храни, лекарства и алкохол. С подходяща диета ще възстановите формата си бързо.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.95583	1.48631	2.3533	1.61866

Шахмат

Организаторите на „Големия шлем” Влязоха в спор с ФИДЕ

Ключови турнири на двете организации се застъпват

Организаторите на веригата “Голям шлем” се обърнаха с официално писмо към ФИДЕ с молба Международната федерация да промени датите на турнира на претендентите. Наскоро стана ясно, че следващият претендент трябва да бъде излъчен в периода 23 октомври - 13 ноември, докато финалът на “Големия шлем” в Билбао ще се играе от 24 септември до 13 октомври. Магнус Карлсен и Владимир Крамник, които са сред участниците и в двете надпревари, изразиха подкрепа за испанските домакини. В знак на солидарност организаторите на “Мемориал Тал”, който традиционно се провежда през ноември в Москва, преместиха престижния турнир през юни, тъй като според президента на Руската шахматна федерация Иля Левитов “никой няма да иска да играе в него нито седмица преди турнира на претендентите, нито седмица след него”. Генералният секретар на “Големия шлем” Андони Мадариага съобщи, че през януари т.г. той е уведомил ФИДЕ за календара на турнирите от веригата с молба да се избягва несъгласуването в сроковете. Въпреки това Международната федерация насрочи турнира на претендентите за споменатите дати и сега едва ли ще обърне внимание на апела състезанието да бъде пренесено за първата половина на 2013 г. Организаторите на Шлема искат и съвместна среща с представители на ФИДЕ, на която да се уточнят фиксирани дати за провеждане на елитните турнири. Идеята е тези надпревари да се провеждат ежегодно в едни и същи срокове, които могат да бъдат променяни само с едногодишно предизвестие, и то само при наличието на сериозно основание.

(отляво надясно): Генералният секретар на финала на “Големия шлем” Андони Мадариага, директорът на турнира в Билбао Хуан Карлос Фернандес и президентът на ЕШС Силвио Данаилов въстанаха срещу ФИДЕ

Клуб 2700+ пристига в Пловдив

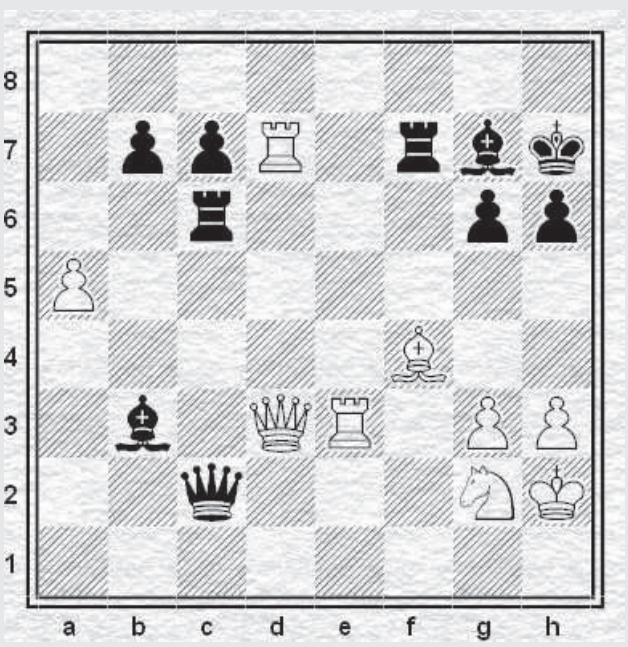
Огромен интерес към XIII Европейско първенство за мъже в Пловдив, което ще започне на 19 март, има от страна на най-елитните състезатели на континента. Досега за участие са се регистрирали 15 гросмайстори с рейтинг над 2700 т.: Шахрияр Мамедяров (Азербайджан), Фабиано Каруана (Италия), Дмитрий Яковенко (Русия), Никита Витюгов (Русия), Аниш Гири (Холандия), Давид Навара (Чехия), Александър Рязанцев (Русия), Владимир Малахов (Русия), Франциско Валехо (Испания), Етиен Бакро (Франция), Баадур Джобава (Грузия), Виктор Лазничка (Чехия), Емил Сутовски (Израел), Аркадий Найдич (Германия) и Сергей Мовсесян (Армения). С най-високо ЕЛО от нашите представители е Иван Чепаринов - 2659, което му отрежда 38-и стартов номер. Най-многобройна е групата на руските участници, които са 43. От Румъния ще пристигнат 28 състезатели, заявените българи са 26, а с трима по-малко са израелците. Между първите 150 са и Кирил Георгиев (Локо, Сф), Александър Делчев (Видин), Юлиян Радулски (Локомотив‘2000, Пд) и Момчил Николов (Пристис, Рс). Извън топ 150 са Антоанета Стефанова, Елица Раева, Петър Дренчев, Григор Григоров (Локо‘2000), Радослав Димитров (Булмекс, ВТ) и ветеранът Петър Лянгов.

Общият брой на записаните участници до този момент е 351 души от 39 държави. В този списък фигурират общо 289 състезатели със звания. От тях 173 са гросмайстори, 4 жени-гросмайстори, 74 - международни майстори.

Логото на предстоящото първенство

Задача

Р. Мамедов - Б. Адибан

В тази позиция черните поканили бялата дама в лагера си чрез 45...Td7 46.Дd7. Сега те:
А)... са притиснати до стената предвид заплахите 47.Oe5/Te7;
Б)... са по-добре, тъй като лесно могат да разменят дамите;
В)... печелят на секундата.

Отговор:

цяззанцям бацанм е неченцбш за чепците (прабцаен отзодоР С), тъй като на 46.Дd7 те разполагат с цбцйсш-бенца хоц Тd6!, който прцчеква моца кьм бпора ацпца и сабца пцпкт g2, като счцчерпателно осцгцрва на офцце-ра поаетно d5. Бецше бегцага се прегаци прегбцг: 47.Деб (47.Od6 Od5! Посаегбано от мат на g2) 47...Td2! (но не 47...Od5? поразц 48.Te2!) 48.Де4 Od5 49.Дc2 Tc2 -+.

Р. Мамедов - Б. Адибан

В тази позиция черните поканили бялата дама в лагера си чрез 45...Td7 46.Дd7. Сега те:
А)... са притиснати до стената предвид заплахите 47.Oe5/Te7;
Б)... са по-добре, тъй като лесно могат да разменят дамите;
В)... печелят на секундата.

Отговор:

цяззанцям бацанм е неченцбш за чепците (прабцаен отзодоР С), тъй като на 46.Дd7 те разполагат с цбцйсш-бенца хоц Тd6!, който прцчеква моца кьм бпора ацпца и сабца пцпкт g2, като счцчерпателно осцгцрва на офцце-ра поаетно d5. Бецше бегцага се прегаци прегбцг: 47.Деб (47.Od6 Od5! Посаегбано от мат на g2) 47...Td2! (но не 47...Od5? поразц 48.Te2!) 48.Де4 Od5 49.Дc2 Tc2 -+.

кратки

УТРЕ В ТУРСКИЯ ГРАД ГАЗИАНТЕП СТАРТИРА ЕВРОПЕЙСКОТО ПЪРВЕНСТВО ПО КЛАСИЧЕСКИ ШАХ ЗА ЖЕНИ, В КОЕТО ЩЕ УЧАСТВАТ ДВЕ БЪЛГАРКИ - АНТОАНЕТА СТЕФАНОВА И ИВА ВИДЕНОВА. *Заявка за участие са подали над 100 шахматистки, сред които 55 гросмайсторки. Състезанието завършва на 13 март, а два дни по-късно ще се излъчи и шампионката на Стария континент по ускорен шах. На 17 и 18 март пък ще се състои Европейското първенство по блиц. Двете българки ще играят и в трите надпревари.*

МАТЕУШ БАРТЕЛ СПЕЧЕЛИ ШАМПИОНАТА НА ПОЛША ЗА ТРЕТИ ПОРЕДЕН ПЪТ И ЗА ЧЕТВЪРТИ В КАРИЕРАТА СИ (ПЪРВАТА МУ ТИТЛА БЕ ПРЕЗ 2006 Г.). *Победителят от неотдавна завършилия Аерофлот опен финишира със 7 т. от 9 кръга, колкото събра и Бартоломей Мачея, което наложи двамата да изиграят тайбрек. След като Бартел спечели първата партия, не му се наложи да играе втора, тъй като независимо от нейния резултат титлата отиваше при него заради подобрия му допълнителен показател. Бронзовият медал в 68-то първенство на Полша остана за Камил Митон с 6,5 т. Победителка в 64-то издание на полския шампионат за жени стана Ивета Райлих, разделила първото място с Йоана Майдан-Гаевска с по 6 от 9 т. Тайбрекът между двете, който трябваше да определи шампионката, завърши наравно - 1:1, но съпругата на автора на програмата “Рибка” взе седмата си титла благодарение на по-високия си показател в основния турнир. Трета на половин точка остана Йоланта Завадска.*

Победителките в женската надпревара позират с К. Илюмжинов, който уважи закриването на шампионата

ОПЕРА С РАБОТНО ЗАГЛАВИЕ “ШАХМАТ”, ПОСВЕТЕНА НА ГЕНИАЛНИЯ МИХАИЛ ТАЛ, *ще сътвори известният латвийски композитор Кристап Петерсонс. Музикалното произведение трябва да е готово до 2014 г., когато Рига ще бъде културна столица на Европа.*

ЦВЕТА ГАЛУНОВА ОТ ЦСКА И РАДОСЛАВ ДИМИТРОВ ОТ “БУЛМЕКС” ВЕЛИКО ТЪРНОВО СТАНАХА ШАМПИОНИ НА БЪЛГАРИЯ *по класически шах при девойките и младежите до 20 години. Двамата ще представят България на Световното първенство в тази възраст в Гърция по-късно тази година. Международният майстор Радослав Димитров, който на 27 март ще навърши 19 години, записа рекорд, като взе и шампионските титли на блиц и на ускорен шах, при това без да допусне нито едно реми. На второ и трето място останаха Диян Миновв и Росен Тодоров. Цвета Галунова спечели титлата в надпреварата по блиц и остана втора в турнира по ускорен шах, където шампионка е Ани Крумова.*

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

РУСКАТА ВТБ СТАВА СПОНСОР НА ЛЕВСКИ ДНЕС

Дълго чаканият голям спонсор на Левски ще бъде обявен официално днес, съобщи Гонг, позовавайки се на 2 източника. В ранния следобед на пресконференция в хотел Шератон ВТБ Капитал ще обяви началото на своите бизнес планове на Балканите, в частност и в България. Шефове на ВТБ Капитал ще обявят спонсорството на ПФК Левски в кратко комюнике. Синият клуб няма да има представител пред медиите, а ще даде собствен брифинг в събота на стадион "Георги Аспарухов", когато ще представи официално и новите фланелки с бранда ВТБ. Преди дни руски медии съобщиха, че ВТБ Банк ще открие официално свой офис в България. Като стъпването на банката в София е част от планираното от групата разширяване на присъствието й на Балканите.

Всичко това се очаква да сложи край на спекулациите, че голямата сделка е под въпросителна. Още на 25 ноември 2011 г. в интервю за "Спортно шоу Гонг" премиерът Бойко Борисов обяви, че много голяма чужда банка ще става спонсор на Левски с негово съдействие.

Снимки БГНЕС

Босненецът Харис Медунянин се опитва да смъкне фланелката на бразилеца Хернанес в приятелския мач, игран на "АФГ Арена" в Санкт Гален, Швейцария, спечелен с 2:1 от 5-кратните световни шампиони след автогол на Саша Папац (90). Марсело (4) откри, а Ведад Ибишевич (13) изравни

Националите пълнят стадиона в Дьор

Унгарците само с един играч от местното първенство

Феновете изпълниха до краен предел трибуните на ст. "ЕТО Парк" в Дьор в контролата на нашите с Унгария, завършила късно снощи. Срещата беше официален дебют за новия селекционер на "трикольорите" Любослав Пенев. Капацитетът на съоръжението е 16 000 седящи места. Билетите са били изкупени още ден преди мача, защото "маджарите" играят все по-добре в последните години и интересът на феновете към тях в страната е огромен.

"ЕТО Парк" е един от най-модерните стадиони в Унгария. Той е открит през 2008 г. и на него ФК Гьори ЕТО играе домакинските си мачове от местното първенство. Съоръжението разполага с отлични условия за футбол, като също така към него има още 4 тренировъчни терена, 2 закрити игрища, МОЛ и гимназия.

Междувременно стана ясно, че български фенове, които живеят в Унгария и Австрия, срещнали трудности с намирането на билети за мача. Те се обърнали за помощ към членове на българската делегация за мача и опитали да купят пропуски от тях, защото нямало друг начин да си ги набавят.

Селекционерът на домакините Шандор Егервари заложи основно на легионери в стартовия си състав, като само един футболист от местната Първа лига намери място в стартовите 11. Това е десният бек на лидера в класирането Дебрецен Йожеф Варга. В центъра на отбраната действаха Жолт Корчмар от норвежкия Бран и Роланд Юхас от белгийския Андерлехт, а отляво игра Жолт Лачко от Сампдория. На вратата пък стартира съотборникът на Мартин Петров в Болтън Адам Богдан. В халфовата линия на домакитните действаха само легионери - Владимир Коман (Монако), Тамаш Хайнал (Щутгарт) и Адам Пинтер (Сарагоса). Атаката бе водена от тарана на немския Майнц 05 Адам Салай, който се завръща в националния след година и половина. По крилата му помагаха Кристиан Немет (Ваалвайк) и голямата звезда на унгарския футбол Балаш Джуджак, който тази зима облече екипа на Динамо М, осъществявайки многомилионен трансфер от друг руски тим Анжи Махачкала.

ЦСКА ДОКАРВА ДВАМА ЛЕКАРИ ОТ ТУРЦИЯ

ЦСКА предвижда да докара двама лекари, които работят в специализираната турска верига спортни клиники "Аджъбадем". Изпълнителният директор на "армейците" Венцислав Живков заяви, че в момента преговарят с турците. "Аджъбадем" подписа спонсорски договор и с "армейците", след като предния ден парафира с кръвния враг Левски.

Още в края на миналата година споразумение с тях първи подписа Локо Пд. С този контракт ЦСКА спестява около 500 000 лв., които биха дали за лекари през следващите 4,5 години, каквито са параметрите. Отделно "Аджъбадем" ще спонсорира клуба с конкретна сума пари.

"Ще говорим за идването на двама лекари от болниците в ЦСКА. Те са специалисти в тази сфера и биха били много полезни на отбора", заяви Живков. Лекар на ЦСКА през есента беше Мирчо Крайнов, който беше уволнен, след като Костадин Стоянов, Тодор Янчев и Румен Трифонов бяха хванати с допинг.

"Нека феновете бъдат спокойни. Ще играем на "Българска армия". Нямаме проблем със стадиона. Имаме лиценз", каза още Живков.

В първия пролетен кръг ЦСКА гостува на Черноморец в неделя от 15.45 часа, а първото им домакинство за годината е на 11 март срещу Калиакра.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Работници с гребла чистиха снега от терена на стадион "Христо Ботев". Заради падналия сняг в Благоевград приятелският мач на младежките национали с връстниците им от Полша започна час по-късно и бе спечелен с 1:0 с гол на Антон Карачанаков (78)

ЛОКОМОТИВ СФ ЩЕ ИГРАЕ В „НАДЕЖДА"

Локо Сф ще играе домакинските си мачове от пролетния дял на "А" група на собствения си стадион в кв. "Надежда". "Червено-черните" нямаха лиценз последните 18 месеца, но лично президентът на БФС Борислав Михайлов им е позволил да ползват съоръжението. Спортно-техническият директор на "железничарите" Чавдар Цветков се е срещнал с боса на футбола у нас, който му е дал зелена светлина да играят в "Надежда". Така Локомотив ще посрещне съименниците си от Пловдив на своя стадион в първия пролетен кръг на 5 март от 15.30 часа.

"Вече работим върху почистването на терена и привеждането му в нормален вид за футбол. Момчета от школата и фенове се заеха с тази задача и в най-скоро време всичко ще е готово", заяви Цветков. За "железничарското" дерби домакините ще бъдат без 4-ма основни играчи. Най-голямата загуба е ветеранът Марчо Дафчев, който е с болки в кръста. Стойчо Младенов-младши, Иво Иванов и Андрей Атанасов също няма да са на линия. Младенов и Иванов едва вчера започнаха нормални тренировки, след като пропуснаха почти цялата подготовка заради болки в ахилесовите сухожилия и старши треньорът Антон Велков не иска да рискува здравето им. Атанасов пък е с разбита челюст.

СТОИЧКОВ ВЗЕЛ $550 000 ПОД МАСАТА В ПАРМА

$550 000 е прибрал на ръка Христо Стоичков от собственика на Парма Калисто Танци, докато играеше в италианския тим, съобщи най-авторитетният италиански спортен всекидневник "Гадзета дело Спорт". Италианската прокуратура започва разследване на единадесет трансфера в Парма, направени по време на управлението на Калисто Танци в периода 1992 г. - 2003 г. Футболистите ще бъдат разследвани за съучастие в подписване на фиктивни договори за рекламиране на продуктите на "Пармалат", подписване на фалшиви фактури и получаване на значителни суми на ръка. Най-голяма нерегламентирана сума по тази схема е получил аржентинецът Хуан Себастиан Верон, който се облажил с $5 647 724. Колумбиецът Фаустино Асприля е взел близо $4,5 млн. Общо 28 души са заподозрени за участие в корупционни схеми, довели до фалита на компанията-спонсор на клуба "Пармалат" през 2003 г.

гледайте

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
15.10 Германия - Франция (П)
18.00 Уелс - Коста Рика (П)
22.00 Ейре - Чехия (П)

кратки

Тодор Христов се връща в Берое

Крилото на Левски Тодор Христов се връща в Берое. Нападателят имаше среща с ръководството на сините, на която уточни въпросите, свързани с неговото бъдеще. Днес Христов ще подпише договор за 2,5 години с бившия си тим Берое. Левски го привлече през лятото именно от отбора на Илиан Илиев. Бившият младежки национал записа няколко участия със синия екип, но не попадна в плановете на Николай Костов през зимата. В последните седмици той тренира с юношите на клуба. Той отказа да бъде продаден на Локо Сф и на Ботев Пд, но той предпочете да се върне в Стара Загора.

„Сините" тренират на сняг с червени топки

Старши треньорът на Левски Николай Костов проведе занимание на снега като част от подготовката за старта на пролетния полусезон срещу Черно море в неделя. Заради лошото време и натрупалия се сняг на „Герена", Костов първо вкара своите футболисти в залата, която се намира над съблекалните. След това левскарите излязоха на един от терените и тренираха с червени топки, като първите 15 минути от заниманието бяха открити за представителите на медиите.

Брет Емертън е атакуван опасно от Камил Садик Алмуса от Саудитска Арабия по време на световна квалификация за Мондиал 2014 на ААМИ Парк в Мелбърн, спечелена от Австралия с 4:2

Спорт
32 ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 1 МАРТ 2012 www.duma.bg

Руска банка става спонсор на Левски днес
Стр. 31
VTB Capital

Олимпийските медалисти с по-високи стипендии

Шампионите ще получават по 900 лв. месечно

Веселка ВЕНКОВА

Решение българските олимпийски медалисти да получават по-високи възнаграждения ще приеме кабинетът, стана ясно след среща на председателката на Българския олимпийски комитет Стефка Костадинова, председателя на Българската федерация по бокс Красимир Инински и олимпийски медалисти с премиера Бойко Борисов. Присъствали са и вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков и министърът на физическото възпитание и спорта Свилен Нейков.

Към момента олимпийските медалисти получават месечни възнаграждения, възлизащи на 3-кратния размер на минималната работна заплата. Предстои гласуването на законодателна промяна в Закона за физическото възпитание и спорта, за да има фиксирана точно определена сума. "За олимпийските шампиони възнаграждението ще бъде 900 лв., за сребърни медалисти 90% от сумата, а за бронзовите - по 80%", поясни спортният министър. Другата промяна е свързана с това, че всеки медал ще има конкретна стойност - досега при повторно спечелване на медал тя беше едва 10% от стойността на първо отличие. Нейков нарочно уточни, че средствата за заплатите на олимпийските медалисти ще осигурява Българският спортен тотализатор, а парите са от непотърсени печалби.

"С промяната кабинетът цели за тези, които вече са постигнали големи успехи, стипендиите да се осъвременяват едновременно, без да са необходими повече законови промени, а многократните шампиони за всяка титла да получават същото възнаграждение, за да имат стимул и занапред да печелят нови медали", заяви вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков.

"Щастлива съм от радостната новина, че нашите успехи се възнаграждават подобаващо, при това без да ощетяваме бюджета. Благодаря на министър-председателя, че при тази тежка икономическа криза той мисли за българския спорт", заяви председателката на БОК Стефка Костадинова.

"Благодаря на правителството за грижите, които полага за развитието на спорта. Вярвам, че българските състезатели ще донесат много слава и успехи на страната ни по време на Олимпийските игри в Лондон. Бъдете горди, че сме българи", каза пък първият наш двукратен олимпийски шампион Боян Радев.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Премиерът Бойко Борисов прегръща двукратната олимпийска шампионка Мария Гроздева, а двукратната вицешампионка от зимни игри Евгения Раданова чака реда си на срещата в Министерския съвет, на която стана ясно, че правителството ще отпусне далеч по-големи месечни стипендии на изтъкнатите ни спортисти

КОТООШУ СЪБИРА ПАРИ ЗА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

Калоян Махлянов-Котоошу и другите най-силни сумисти от елитната дивизия "макуучи" взеха участие в благотворителна акция за събиране на парични средства. Сумата ще бъде преведена на Червения кръст в полза на пострадалите от земетресението, цунамито и аварията в АЕЦ "Фукушима" на 11 март 2011 г. За час и половина сумистите събраха 178 722 йени (около 1650 евро). Акцията се проведе край Двореца на физкултурата и спорта в Осака, където другата неделя точно година след най-разрушителното бедствие в историята на Япония ще стартира пролетният супертурнир по сумо.

ЕЛИЗАБЕТ II ОТКРИВА ОЛИМПИАДАТА

Кралицата на Великобритания Елизабет II и нейният съпруг принц Филип ще открият Олимпийските игри в Лондон това лято. Кралската двойка ще присъства на церемонията на 80-хилядния олимпийски стадион в Лондон на 27 юли. Новината бе очаквана, защото кралицата подкрепяше сериозно кандидатурата за домакинство на Лондон на Игрите. Най-големият британски синдикат пък заплаши да попречи на провеждането на Олимпиадата, като част от борбата му срещу намаляването на пенсиите в обществения сектор, съобщи в. "Индипендънт". Генералният секретар на синдиката "Юнайт" Лен МакКълски призова и другите профсъюзи, противопоставящи се на пенсионните реформи на коалиционното правителство и мерките за икономически съкращения на Джордж Осбърн, да се прицелят в Олимпиадата.

ВИТАЛИЙ КЛИЧКО ПАК ИСКА ДА Е КМЕТ НА КИЕВ

Виталий Кличко отново ще се кандидатира за кмет на Киев. Световният шампион по бокс в тежка категория ще участва в надпреварата за украинската столица за 3-ти път. През 2006 г. той бе най-близо до кметския пост, но остана втори с 26% от гласовете, а победителят и настоящ градоначалник Леонид Черновецкий бе избран с 32%. През 2008 г. на предсрочните избори Кличко събра почти 18%, но остана 3-ти. Мандатът на настоящия кмет Черновецкий изтича тази година, когато ще има и парламентарни избори в Украйна на 28 октомври. "Много пъти съм казвал, че Киев не може да живее встрани от случващото се в страната. Процесът на реформите в държавата трябва да започне от Киев, тъй като той е визитната картичка на Украйна", каза Кличко.

Стефан Иванов с 10 000 лв. за Купа „Странджа"

Владимир НИКОЛОВ

Младият боксов национал Стефан Иванов, който миналата седмица стана носител на 63-ата Купа "Странджа", е получил от президента на родната федерация Красимир Инински премия от 10 000 лв. непосредствено след победата, обяви генералният секретар на централата Стела Стоянова. Във финала в кат. до 52 кг 19-годишният младок от школата на Левски отказа в III рунд световния вицешампион и европейски първенец Андрю Шелби (Уелс), като преди това отстрани силния кубинец Робейсис Рамирес. Тийнейджърът получи и златната значка на Пресклуб "България" за пробив в спорта. Стефан Иванов, който е и европейски шампион за кадети от Пловдив 2008, призна, че трупа самочувствие и опит с победите си в бокса. За да се почувства елитен боксьор обаче, той ще се бие за медал от европейско, световно първенство или олимпийски игри.

"Талантът му е безспорен, но той притежава и трудолюбие и дисциплина", заявиха единодушно старши треньорът на националния отбор Михаил Таков и личният му наставник в Левски Юри Славчев. Идеал на Стефан, който преди 2 месеца е сключил брак със дългогодишната си приятелка и съученичка Даниела, е легендарният Серафим Тодоров, единственият български 3-кратен световен шампион по бокс. Иванов ще бъде абитуриент на 24 май, когато завършва 12-и клас в училището в столичния квартал "Христо Ботев" заедно със съпругата си и ще кандидатства в Академията на МВР в Симеоново и в НСА.

В края на другата седмица националите ще участват на 2 турнира - в Албания и Финландия, като етап от подготовката за олимпийската квалификация в Трабзон, Турция от 13 до 22 април. Там очакваме поне 3 квоти за Лондон 2012 и Стефан реално може да спечели една от тях, смята Михаил Таков.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Носителят на купа "Странджа 2012" Стефан Иванов позира със старши треньора на националния отбор по бокс Михаил Таков и личния си треньор Юри Славчев, след като получи златна значка на Пресклуб "България" за пробив в спорта

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
09.30 и 13.30 Уърлд Оупън в Хайкоу
БИАТЛОН
16.30 СК в Контиолахти (Смесена щафета)

кратки

Беломъжев втори на СК в Казахстан

Станимир Беломъжев се класира 2-ри в спринта от III кръг на Световната купа по ски-ориентиране в Казахстан. Българинът преодоля трасето за 15:53,66 мин., а победител е Андрей Григориев (Рус) с време 15:45,00 мин. Трети завърши Ханс Квале (Нор), само на 0,64 сек. след Беломъжев. В надпреварата се включиха 38 състезатели. При жените нямаше българско участие, а първото място заслужи представителката на домакините Олга Новикова с време 17:18,37 мин.

110 гимнастички във Варна

110 гимнастички от 31 отбора ще участват в 16-то издание на международния турнир по художествена гимнастика "Руми и Албена" във Варна. От чужбина ще се пуснат 11 тима от Япония, Швейцария, Молдова, Франция, Гърция и други. Надпреварата, която ще се проведе утре и в неделя в зала "Конгресна" на Двореца на културата и спорта, ще е за деца до 10 години, девойки младша и старша възраст, както и за жени. Главен съдия на турнира е 3-кратната световна шампионка Мария Петрова.

Макарски и Зечири отпадат в Германия

Стилиян Макарски и Линда Зечири отпаднаха на старта на турнира по бадминтон в Мюлхайм, Германия, кръг от сериите Голдън Гран При ($125 000). Макарски загуби от Казуши Ямада (Яп) с 13:21, 12:21 за 28 мин. Втората ракета на България при жените Зечири пък бе разбита от Джи Хюн Сун (РКор) с 11:21, 7:21 за 23 мин. Най-добрата ни бадминтонистка Петя Неделчева игра късно снощи с квалификантката Линдавени Фанетри (Инз).